

Kviečia | Invites

efo Vilniaus
festivalis
2018

VILNIUS FESTIVAL 2018

Birželio 3–19
3–19 June

VILNIUS FESTIVAL 2018

Birželio 3–19 d. | 3–19 June

WWW.VILNIUSFESTIVAL.LT

Vilniaus festivalis nuėjo ilgą 22 metų kelią, suteikdamas daug džiugių akimirų ir susitikimų su muzika bei profesionaliais atlikėjais. Nuoširdžiai sveikinu festivalio organizatorius ir dalyvius. Šiais metais festivalio kokybės kartelė išlieka aukštai iškelta, ir ypatingai svarbu, kad šį kartą daug dėmesio skiriama Lietuvos muzikams, užkariavusiems pasaulines scenas. Tai – gera proga priminti, jog Lietuvos muzika gerbiama ir vertinama tarptautinėse scenose, ir pasidžiaugti mūsų muzikos virtuozais.

Nuoširdžiai sveikinu visus festivalio organizatorius, dalyvius ir linkiu nepamirštamų įspūdžių.

During the 22 years of its existence, the Vilnius Festival has presented many joyful moments and encounters with professional performers of music. I congratulate sincerely the organisers and participants in the festival. This year, the standard is as high as ever, and it is very important that this time the festival is focusing on Lithuanian musicians who have conquered world stages. This is a good opportunity to recall that Lithuanian music is appreciated and admired internationally, and to appreciate our musical virtuosos.

I congratulate sincerely all the organisers and participants in the festival, and wish you many unforgettable moments.

LIANA RUOKYTĖ-JONSSON,
Lietuvos Respublikos kultūros ministrė | Minister of Culture of the Republic of Lithuania

Po Nepriklausomybės atgavimo vienas prancūzų žurnalistas Vilnių pavadino „miegančia gulbe“. Tebuvo tik laiko klausimas, kada ši gulbė išskleis sparnus. Ir iš tiesų, per pastaruosius dešimtmečius Vilnius smarkiai atsinaujino, paaugo į aukštį ir plotį. Gyventojų daugėjo. Tačiau Vilniaus sparnai nėra tik aukšti pastatai ir besiplečiantys rajonai. Vilniaus sparnai pirmiausia yra žmogaus dvasios polėkis – laisvė tikraja šio žodžio prasme. Vilniaus laisvės sparnai – tai šimtmečiais puoselėjama ir šiandien didele kurybingų žmonių galia besiskleidžianti Vilniaus kultūra. Šiandien man, Vilniaus merui, tenka ypatinga garbė sveikinti Vilniaus festivalį. Festivalį, kuris jau trečią dešimtmetį palaiko Vilniaus kultūros ir miestiečių laisvės dvasią.

Paskendę smulkmenose negalime pamiršti esminių dalykų. Laisvės nėra be kultūros. Tuo remiasi mūsų, Vakarų civilizacija. Antikinės Graikijos miestai buvo kultūringų, todėl laisvų piliečių erdvė. Ne miesto sienos, o civilizacija ir jai sava kultūra saugo žmogaus laisvę nuo barbarų: nuo tamsių nekultūringų žmonių, kurie kėsinosi tą laisvą dvasią pavergti. Nuo Gedimino laikų Vilnius buvo kultūringus žmones į bendrabuvį sutelkiantis miestas. Toks jis ir turi būti – dabar ir visados.

Šiandien Vilniaus festivalis turi nešti ne tik miesto vardą. Jis turi nešti ir Vilniaus kultūros tradiciją bei visavertę civilizacijos misiją – būti laisvų piliečių miestu. Savo kurybine galia ir nacionaliniu statusu, kurį ištikimai palaiko Lietuvos nacionalinė filharmonija, šis festivalis savo priedermę miestui išpildo su kaupu. Šiandien Vilniaus festivalis, liudydamas aukščiausius klasikinės muzikos standartus, yra sostinės tapatybės nešėjas; europinės sostinės veidas. Ne tik miestiečiams, ne tik Lietuvai, bet ir visam regionui.

Ir aš, kaip šio miesto meras, esu Jums dėkingas. Linkiu Vilniaus festivaliui plačiai išskleisti dvasios sparnus.

After the restoration of Lithuania's independence, a French journalist dubbed Vilnius 'a sleeping swan'. It was just a matter of time that this swan would spread its wings. Indeed, in the last few decades, Vilnius has substantially improved, and expanded both in height and width. The number of its residents has grown. However, the wings of Vilnius are not only its tall buildings and expanding neighbourhoods. The wings of Vilnius are the spiritual flair of its residents: freedom in the true sense of the word. The freedom of Vilnius is its culture, which was nurtured for centuries and accelerated by the great potential of its creative people, and is blossoming today. Today, as mayor of Vilnius, I have the privilege to salute the Vilnius Festival, a festival that for three decades has kindled Vilnius' culture and the spirit of freedom of its residents.

When we are overwhelmed by mundane details, we should not forget essential things. Freedom is not possible without culture. And that is the foundation of our Western civilisation. The cities of ancient Greece belonged to cultivated, and thus free, citizens. It is not the city's walls, but civilisation and the native culture that safeguard man's freedom from uncultured and brutish barbarians who seek to defeat its free spirit. Since the times of Gediminas, Vilnius has been a city with a cultivated population, and it shall always be this way.

Today, the Vilnius Festival not only radiates the name of the city. It also supports the cultural traditions of Vilnius, and its honourable civilising mission to be a city of free men. The festival's creative capacity and national status, faithfully fostered by the Lithuanian National Philharmonic Society, fulfil its civic duty to excess. Today, the Vilnius Festival, an advocate of the highest standards in Classical music, embodies the identity of our capital city, a European capital, not only in the eyes of residents of Lithuania but also of the entire region.

And I, as a mayor of this city, am grateful to you.

REMIGIJUS ŠIMAŠIUS,
Vilniaus meras | Mayor of Vilnius

2018-aisiais Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui Vilniaus festivalis akcentuoja Lietuvos muzikinės kultūros gyvybingumą, tradicijų ir naujovių sinergiją, veržlumą siekiant lygiavertį dalyvavimą globalios muzikos industrijos ir rinkos procesuose, įspūdingas tarptautines partnerystes.

Vilniaus festivalis daugeliui lietuvių atlikėjų ir kompozitorių tapo svarbia karjeros starto aikšte, nutiesė tarptautinio bendradarbiavimo kelius daugeliui Lietuvos muzikos festivalių, įtvirtino Lietuvos kūrėjų ir atlikėjų prestižą tarptautiniuose festivaliuose ir koncertų salėse.

Vilniaus festivalis aktyviai veikia ES kultūros politikos formavimo procesuose, dalyvaudamas Europos festivalių asociacijos ir jos tarybos veikloje, inicijuodamas Šiaurės ir Baltijos šalių festivalių platformos konferencijas, kamerinės muzikos kolektyvų mainus, gastroles, nūdienos kompozitorių kūrinių sklaidą.

22-ojo Vilniaus festivalio koncertuose susitiks žymiausi Lietuvos ir užsienio muzikai, kiekvienas savaip įprasmindamas savo svarų indėlį į pasaulio ir globalios Lietuvos kultūrinės bendrystės aruodą.

On the occasion of the centenary this year of the restoration of the Lithuanian state, the Vilnius Festival 2018 emphasises the vitality of Lithuania's musical culture, the synergy of traditions and innovation, the expeditious aspiration to be an equal participant in processes of the global music industry and music market, and impressive international partnerships.

For many Lithuanian performers and composers, the Vilnius Festival has become a significant inaugural platform for their further career, it has built routes for international collaboration with a number of Lithuanian music festivals, and it has secured the prestige of Lithuanian composers and performers at international festivals and concert halls.

As an active participant in the formative processes of EU cultural policy, the Vilnius Festival takes part in the work of the European Festival Association and its Board, initiates NordicBaltic Festival Platform conferences and the exchange of music collectives, organises tours, and promotes contemporary composers.

The concerts in the 22nd Vilnius Festival will serve as a setting for meetings of leading Lithuanian and foreign musicians, all of whom will make their own distinctive contribution to the cultural community of the world and to a global Lithuania.

RŪTA PRUSEVIČIENĖ,
Vilniaus festivalio vadovė | Director of the Vilnius Festival

TURINYS | CONTENTS

1. Festivalio kalendorius Calendar of events	8
2. Koncertai (LT).....	9
3. Concerts (EN)	73
4. Bilietų pardavimo informacija Ticketing information.....	92
5. Papildoma informacija lankytojams Visitor information.....	93

3d., sekmadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje
Festivalio pradžios koncertas
Du genijai Italijoje

Solistė **VIVICA GENAUX** (koloratūrinis mecosopranas)
Baroko muzikos orkestras **LES ACCENTS**
Meno vadovas ir solistas **THIBAUT NOALLY** (smuikas)

5d., antradienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje
Muzikinė brolystė

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Solistai: **SERGEJ KRYLOV** (smuikas)
LUCAS ir **ARTHUR JUSSEN** (fortepijoninis duetas)
Dirigentas **MODESTAS PITRĖNAS**

7d., ketvirtadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje
Abi vandenyno pusės. Lietuvių išcivių kamerinė muzika
GABRIELIUS ALEKNA (fortepijonas), **ONUTĖ GRAŽINYTĖ**
(fortepijonas), **JUSTINA AUŠKELYTĖ** (smuikas),
DOVILĖ KAZONAITĖ (sopranas),
MODESTAS SEDLEVIČIUS (baritonas)
VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS
KRISTUPO MEDINIŲ PUČIAMŲJŲ KVINTETAS

9d., šeštadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje
Šimtmečio rečitalis
VIOLETA URMANA (mecosopranas)
GAIVA BANDZINAITĖ (fortepijonas)

11d., pirmadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje
Nuo aukštų bokštų

Solistė **MŪZA RUBACKYTĖ** (fortepijonas)
Styginių kvartetas **METTIS**
Dalyvauja **DONATAS BAGURSKAS** (kontrabosas)

14d., ketvirtadienį, 19 val.

Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje
Saulėlydžio ir aušros giesmės

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Solistai:
ANDRIUS ŽLABYS (fortepijonas)
LINA DAMBRAUSKAITĖ (sopranas)
JUSTINA GRINGYTĖ (mecosopranas)
TOMAS PAVILIONIS (tenoras)
NERIJUS MASEVIČIUS (bosas-baritonas)
Vilniaus miesto savivaldybės choras **JAUNA MUZIKA**
Dirigentė **GIEDRĖ ŠLEKYTĖ**

17d., sekmadienį, 21 val.

Šv. Kazimiero bažnyčioje
Sakrališkas laikas su „Graces & Voices“
Ansambelis **GRACES & VOICES**
Vadovės **ADRIJA ČEPAITĖ** ir **ANTANINA KALECHYTS**

19d., antradienį, 19 val.

Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre
Vienos filharmonijos orkestras sveikina Lietuvą

Solistė **ELINA GARANČA** (mecosopranas)
VIENOS FILHARMONIJOS ORKESTRAS
(WIENER PHILHARMONIKER)
Dirigentas **RAFAEL PAYARE**

Sunday 3, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall
Opening of the Festival. Two Geniuses in Italy
Soloist **VIVICA GENAUX** (coloratura mezzo-soprano)
LES ACCENTS Baroque Ensemble
Artistic director and soloist **THIBAUT NOALLY** (violin)

Tuesday 5, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall
Musical Fraternity
LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA
Soloists: **SERGEJ KRYLOV** (violin)
LUCAS and **ARTHUR JUSSEN** (piano duo)
Conductor **MODESTAS PITRĖNAS**

Thursday 7, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall
Both Sides of the Ocean
Chamber Music of the Lithuanian Diaspora
GABRIELIUS ALEKNA (piano), **ONUTĖ GRAŽINYTĖ** (piano),
JUSTINA AUŠKELYTĖ (violin), **DOVILĖ KAZONAITĖ** (soprano),
MODESTAS SEDLEVIČIUS (baritone)
VILNIUS STRING QUARTET
CHRISTOPHER WOODWIND QUINTET

Saturday 9, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall
Centenary Recital
VIOLETA URMANA (mezzo-soprano)
GAIVA BANDZINAITĖ (piano)

Monday 11, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall
From High Towers
Soloist **MŪZA RUBACKYTĖ** (piano)
METTIS String Quartet
With the participation of **DONATAS BAGURSKAS** (double bass)

Thursday 14, 19.00

Lithuanian National Philharmonic Hall
Songs of Sunset and Dawn
LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA
Soloists:
ANDRIUS ŽLABYS (piano)
LINA DAMBRAUSKAITĖ (soprano)
JUSTINA GRINGYTĖ (mezzo-soprano)
TOMAS PAVILIONIS (tenor)
NERIJUS MASEVIČIUS (bass-baritone)
JAUNA MUZIKA Vilnius Municipality Choir
Conductor **GIEDRĖ ŠLEKYTĖ**

Sunday 17, 21.00

Church of St Casimir
Sacral Time with Graces & Voices
GRACES & VOICES Ensemble
Directors **ADRIJA ČEPAITĖ** and **ANTANINA KALECHYTS**

Tuesday 19, 19.00

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre
The Vienna Philharmonic Orchestra Salutes Lithuania
Soloist **ELINA GARANČA** (mezzo-soprano)
VIENNA PHILHARMONIC ORCHESTRA
(WIENER PHILHARMONIKER)
Conductor **RAFAEL PAYARE**

KONCERTAI

Birželio 3 d., sekmadienis, 19 val.
Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

FESTIVALIO PRADŽIOS KONCERTAS
DU GENIJAI ITALIJOJE

Solistė
VIVICA GENAUX
(koloratūrinis mecosopranas, JAV)

Baroko muzikos orkestras
LES ACCENTS
(Prancūzija)

Meno vadovas, solistas
THIBAUT NOALLY
(smuikas, Prancūzija)

PROGRAMA

I

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685–1759)

Operos „Agripina“ („Agrippina“) uvertiura

Arija „Siete assai superbe, o stelle“ iš operos „Rodrigas“ („Rodrigo“)

ALESSANDRO SCARLATTI (1660–1725)

Arija „Son qual nave in mezzo all'onde“ iš operos „Markas Atilijus Regulas“ („Marco Attilio Regolo“)

Arija „A questo nuovo affanno“ iš operos „Heraklėja“ („L'Eraclea“)

Arija „Esci omai“ iš operos „Mitridatas Eupatoras“ („Mitridate Eupatore“)

Sonata F-dur, IAS 317

Arija „Del gran Carlo“ iš serenatos „Partenopė, Tetidė, Neptūnas, Protėjas ir Glaukas“ („Partenope, Teti, Nettuno, Proteo e Glauco“)

Arija „Stelle, se il vostro lume“ iš operos „Mitridatas Eupatoras“ („Mitridate Eupatore“)

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

Arija „Pugneran con noi le stelle“ iš operos „Rodrigas“ („Rodrigo“)

II

ALESSANDRO SCARLATTI

Sinfonia iš operos „Flavijus Kunibertas“ („Flavio Cuniberto“)

Arija „Cara tomba“ iš operos „Mitridatas Eupatoras“ („Mitridate Eupatore“)

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

Arija „Non ho cor che per amarti“ iš operos „Agripina“ („Agrippina“)

Arija „Lascia la spina“ iš oratorijos „Laiko ir tiesos triumfas“ („Trionfo del Tempo e del Disinganno“)

Koncertas smuikui ir styginiams B-dur, HWV 288

Andante

Adagio

Allegro

Arija „Un pensiero nemico di pace“ iš oratorijos „Laiko ir tiesos triumfas“ („Trionfo del Tempo e del Disinganno“)

Arija „Verso già l'alma col sangue“ iš kantatos „Acis, Galatėja ir Polifemas“ („Aci, Galatea e Polifemo“)

ALESSANDRO SCARLATTI

Arija „All'armi, all'armi e d'Eolo indegno il gran sassoso Regno“ iš serenatos „Partenopė, Tetidė, Neptūnas, Protėjas ir Glaukas“ („Partenope, Teti, Nettuno, Proteo e Glauco“)

Solistė VIVICA GENAUX (koloratūrinis mecosopranas)

Orkestro vadovas ir solistas THIBAUT NOALLY (smuikas)

Baroko muzikos orkestras LES ACCENTS

Aliaskoje gimusi **VIVICA GENAUX** dainuoja garsiausiuose pasaulio teatruose, koncertų salėse ir festivaliuose, tarp kitų: Niujorko „Metropolitan Opera“ ir „Carnegie Hall“, Vienos „Staatsoper“ ir „Konzerthaus“, Ženevos didysis teatras, Paryžiaus Nacionalinė opera, „Théâtre des Champs-Élysées“, „Salle Gaveau“, Versalio karališkoji opera, Berlyno „Deutsche Staatsoper“, Los Andželo, Šanchajaus operos teatrai. Jos gastrolijų keliai driekiasi po visą Šiaurės Ameriką, Europą, Izraelį, Australiją, Pietų Ameriką. Ne veltui, atsakydama į klausimą, kur buvusi aliaskietė dabar gyvena, ji pamini Italiją ir juokdamasi priduria gyvenanti savo lagaminuose.

Per daugiau kaip 20 karjeros metų V. Genaux yra dainavusi Georgo Friedricho Händelio, Antonio Vivaldi, Johanno Adolfo Hasse's, Alessandro Scarlatti, Christopho Willibaldo Glucko, Josefo Haydno, Gioachino Rossini, Gaetano Donizetti, Vincenzo Bellini, Giacomo Meyerbeerio, Felixo Mendelssohno, Ambroise'o Thomas, Engelberto Humperdincko ir kitų kompozitorių operose, kantatose ir oratorijose.

Solistės karjerą V. Genaux pradėjo atlikdama Rossini operų partijas: Izabelės „Italė Alžyre“, Rozinos „Sevilijos kirpėjuje“, Andželinos „Pelenėje“, jas dainavo daugiau kaip po 200 kartų visame pasaulyje. Pirmasis solistės prisilietimas prie baroko muzikos buvo Arminijaus vaidmuo to paties pavadinimo Händelio operoje. Dabar ji jau yra sukūrusi daugiau kaip 28 vaidmenis Händelio, Vivaldi, Scarlatti, Hasse's, Francesco Cavalli, Henry Purcello ir kitų baroko autorių operose.

Dainininkė rengia įdomias koncertines programas. Tai ir muzika, susijusi su mitologiniu Orfėjumi – Glucko, Händelio, Hasse's, Nicolos Porporos, Giovanni Ristori, Georgo Wagenseilio opusai; ir XVIII a. primadonų repertuaro kūrinių programa. Didelio susidomėjimo sulaukė V. Genaux rečitalis „Vivica & Viardot“, skirta garsiosios XIX a. prancūzų dainininkės Pauline Viardot atminimui. Su baroko orkestru „Europa Galante“ ir smuikininku bei dirigentu Fabio Biondi V. Genaux atliko atrastą Scarlatti oratoriją „Šventoji Trejybė“ (Paryžiuje, Palerme ir Lione).

2017 m. solistė pakvietė jaunuosius dainininkus į meistriškumo kursus „V/vox Academy“. V. Genaux yra pelniusi daugybę įvairių apdovanojimų, tarp kitų – Halės miesto suteiktas prestižinis Händelio prizas. 2003 m. apie ją sukurtas dokumentinis filmas „Balsas, gimęs iš šalčio“ („A Voice Out of the Cold“).

Smuikininko **THIBAUT NOALLY** mokytojais buvo Maurice'as Talvat, Yuko Mori ir Irina Medvedeva. 2000 m. jis įstojo į Londono karališkąją muzikos akademiją ir studijas tęsė pas Davido Oistracho mokinę Lydią Mordkovich. Senąją muziką smuikininkas studijavo ir atliko su Margaret Faultless, Micaela Comberti, Trevoru Pinnocku.

T. Noally bendradarbiauja su įvairiais ansambliais: „Ensemble Baroque of Limoges“, „Concerto Köln“, „Matheus Ensemble“, „Orfeo 55“. Nuo 2006 m. jis yra „Les Musiciens of the Louvre Grenoble“ koncertmeisteris, „Orkiestra Sinfonia Varsovia“ kviestinis koncertmeisteris, „Ensemble Syntonia“ narys; nuolat koncertuoja su dainininkais: Cecilia Bartoli, Anne Sofie von Otter, Philippe'u Jaroussky'u, Vivica Genaux.

Kaip solistas jis pasirodo Paryžiaus „Salle Pleyel“, „Opera City Tokyo“, Vienos „Staatsoper“, „Auditorio Nacional Madrid“, Šanchajaus koncertų salėje, „Hong Kong Arts Centre“, Amsterdamo „Concertgebouw“, Berlyno „Deutsche Staatsoper“, Provanso Ekso festivalyje ir „MozartWoche“ Zalcburge.

T. Noally bendradarbiauja su „Deutsche Grammophon“ ir „Naïve“ įrašų kompanijomis.

Prancūzų baroko muzikos orkestras **LES ACCENTS** susibūrė 2014 m. Tarptautiniame Bono baroko operos festivalyje (*Beaune International Baroque Opera Festival*).

Ansamblis atlieka vokalinę ir instrumentinę XVII–XVIII a. muziką, prikelia iš užmaršties Antonio Caldaro, Nicolos Porporos, Alessandro Scarlatti, Giovanni Bononcini, Alessandro Stradello kurinius, įvairių kompozitorių motetus ir bažnytines kantatas. Taip pat orkestro dėmesio centre – tų laikų smuiko muzika.

„Les accents“ koncertuoja su žymiais dainininkais: Philippe'u Jaroussky'u, Vivica Genaux, Sonya Yoncheva, Léa Desandre, Gaëlle Arquez, Ana Quintans, Marianne Crébassa, Blandine Staskiewicz ir kitais. Prieš porą metų orkestro įrašyta pirmoji kompaktinė plokštelė „Venezia 1700“ pelnė muzikinio žurnalo „Classica“ prizą „Chocs de l'année“.

2016 m. „Les accents“ tęsė italų baroko tyrinėjimus: Versalyje buvo atlikta didinga N. Porporos oratorija „Dieviško teisingumo triumfas“ („Trionfo della Divina Giustizia“). Toliau buvo domimasi Venecijos barokine sonata smuikui: keletas Evaristo dall'Abaco ir Giuseppe's Torelli kurinių suskambėjo pirmąkart po daugelio metų. Orkestro pastangomis buvo atkurta Antonio Vivaldi opera „Tamerlanas“.

2017 m. „Les accents“ pasinėrė į Alessandro Scarlatti muziką: Bono baroko operos festivalyje atliko atkurtą jo kūrybos šedevrą – operą „Mitridatas Eupatoras“, toliau gilinausi į A. Scarlatti oratorijas: su mecosopranu Blandine Staskiewicz parengė jų fragmentus įrašui apie italų baroką.

Orkestrą remia „La Caisse des Dépôts“ ir „La Fondation Orange“.

XVII a. pabaigoje susiformavo Neapolio operinė mokykla, jos stilius XVIII a. pirmoje pusėje užvaldė didžiąją Europos dalį. Venecijos opera labiau koncentravosi į dramatiškumą ir reginius, o Neapolio mokyklos dėmesį buvo priklausčiusi muzika ir dainavimas, solinė melodijos linija, lydima puošnios harmonijos. Idealu tapo vadinamasis *bel canto* (it. „gražus dainavimas“), kurio svarbiausi bruožai – gražus niuansuotas garsas, virtuoziškas pagražinimų atlikimas ir turtinga išraiška. Ilgainiui tai peraugo į tikrą virtuozų kultūrą. Drama Neapolio operoje užėmė kuklią vietą ir sceninis veiksmas buvo minimalus. Vyravo istorinės ir mitologinės operos – rimtoji *opera seria*, šiek tiek buvo kuriama komišku operų (*buffa*). Kiekvienoje operoje daugiausia dėmesio teko pagrindiniam moteriškam bei vyriškam personažui (*prima donna* ir *primo uomo*). Pastarosios partijos paprastai buvo rašomos kastratams. Įsigalėjo vadinamoji arija *da capo* (*da capo* – „iš pradžių“), po dviejų arijos dalių pakartojama pirmoji. Tokia arija buvo puikus būdas perteikti vieną nuotaiką, jungiant ją su kontrastinga emocine būseną.

Žymiausias neapolietiškos mokyklos atstovas **ALESSANDRO SCARLATTI** sukūrė 115 operų („Mitridatas Eupatoras“, „Heraklėja“, „Grizelda“, „Garbės triumfas“, „Tigranas“, „Pompėjus“; daugelio operų partitūros neišliko), per 500 kamerinių kantatų, dar oratorijų, serenatų. Nors ir labai produktyvus, jis mirė palikdamas šeimą skurde. Įdomu, kad Scarlatti įpėdiniu operos žanre tapo ne italas, o vokiečių **GEORGAS FRIEDRICHAS HÄNDELIS**.

Didįjį baroko muzikos kūrėją G. F. Händelį galime vadinti kompozitoriumi kosmopolitu: gimė Vokietijoje, mokėsi gimtojoje šalyje ir Italijoje, didžiąją gyvenimo dalį praleido Anglijoje. Dar gyvendamas Hamburge devyniolikmetis Händelis parašė pirmąją operą „Almira“. Vėliau jis išvyko į Italiją, ten bendravo su Florencijos, Venecijos, Neapolio muzikantais ir mecenatais, o kompozitoriai Arcangelo Corelli ir Alessandro Scarlatti tiesiogiai paveikė Händelio kūrybą ir karjerą. Pirmiausia Scarlatti pavyzdžiu jis parašė apie 100 kamerinių kantatų, o netrukus pripažinimo sulaukė ir Händelio operos (didžiausia sėkmė 1709 m. Venecijoje lydėjo operą „Agripina“).

Savo operinėje kūryboje (parašė per 70 operų, tarp kitų – „Agripina“, „Rodrigas“, „Alčina“, „Kserksas“, „Julijus Cezaris“) Händelis naudojo vien italų kalbą ir prisilaikė Scarlatti kūrybos principų, tačiau jie nėra tiesiogiai susiję su kuria nors konkrečia mokykla.

Tuomet italų *opera seria* pančiojo sustingusios libreto nustatytų muzikinių formų schemas, o Händelis dramatišką veiksmą ir jausmus reiškė stipriau už italus. Nors pagrindiniai jo operų veikėjai yra žymūs antikos asmenys, jų portretuose nesiekama visiško istorinio tikslumo. Siužetuose dominuoja įprastas meilės trikampis, o veikėjų charakteriai ir jausmai yra itin taurūs ir kilnūs.

Händelio oratorijos („Mesijas“, „Samsonas“, „Judas Makabėjus“, „Baltazaras“, „Saulius“, „Izraelis Egipte“) sulaukė didesnės sėkmės nei operos, kurias rašė žanro krizės metu. Iki šių laikų daug keblumų sudaro Händelio operų pagrindinių vyriškų partijų, dažniausiai parašytų kastratų balsams, atlikimas. Perdirbus jas baritonui, nukenčia muzikinė pusė, todėl dabar jas dažniausiai dainuoja mecosopranai.

Programos tekstą parengė redaktorė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Birželio 5 d., antradienis, 19 val.
Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

MUZIKINĖ BROLYSTĖ

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Meno vadovas ir solistas

SERGEJ KRYLOV
(smuikas, Italija)

Solistai:

LUCAS ir **ARTHUR JUSSEN**
(fortepijoninis duetas, Olandija)

Dirigentas

MODESTAS PITRĖNAS

PROGRAMA

I

ARVO PÄRT (g. 1935)

„Fratres“ smuikui, styginių orkestrui ir perkusijai

ALGIRDAS MARTINAITIS (g. 1950)

Koncertas smuikui ir styginių orkestrui „Trijų *m'art* komedijų sezonas“

Commedia m'art

Baletas-komedija

La caccia-komedijos sezonas

Solistas SERGEJ KRYLOV (smuikas)

II

JOSEPH HAYDN (1732–1809)

Simfonija Nr. 59 A-dur, Hob. I:59 („Ugnies“, „Feuersinfonie“)

Presto

Andante o più tosto Allegretto

Menuetto. Trio

Allegro assai

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Koncertas dviem fortepijonams ir orkestrui Nr. 10 Es-dur, KV 365/316a

Allegro

Andante

Rondo. Allegro

Solistai: LUCAS ir ARTHUR JUSSEN (fortepijoninis duetas)

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Dirigentas Michaelis Schönwandtas po koncerto su pianistais **LUCASU** ir **ARTHURU JUSSENAIS** pasakė: „Tai lyg vairuoti du BMW vienu metu!“

Olandų pianistai L. ir A. Jussenai pasirodo ir kaip solistai, ir kaip fortepijoninis duetas. Muzikų šeimoje gimę broliai, dar būdami vaikai, grojo Olandijos karalienei Beatričei, o 10-ies ir 13-os metų jau koncertavo Amsterdame „Concertgebouw“ scenoje su Olandijos radijo kameriniu orkestru, diriguojant Jaapui van Zwedeniui. Jussenai mokėsi pas Janą Wijną, Marią João Pires, Toną Hartsuikerį, Menahemą Presslerį, Dmitrijų Baškirovą.

Dabar 25-erių Lucas ir 21-erių Arthuras koncertuoja su visais Olandijos orkestrais, taip pat Londono kameriniu, „Camerata Salzburg“, Honkongo filharmonijos, Marijos teatro, BBC Škotijos, „BBC Concert“, Gulbenkiano, Islandijos, Dalaso, Diuseldorfo, Barselonos, Šanchajaus, MDR Leipcigo simfoniniais orkestrais. Jie bendradarbiauja su tokiais dirigentais kaip Valerijus Gergijevs, Jaapas van Zwedenas, seras Neville'as Marrineras, Jukka-Pekka Saraste, Markusas Stenzas, Clausas Peteris Floras ir kitais, taip pat su garsiais atlikėjais, tarp kitų – kinų pianistu Lang Langu.

Pianistai pasirodo Reingau (*Rheingau*), La Rok d'Anterono (*La Roque d'Anthéron*), Olandijos, Malmės kamerinės muzikos, Sankt Peterburgo „Baltųjų naktų“ festivaliuose; gastroliauja Japonijoje, Kinijoje, Pietų Korėjoje, Meksikoje. Jussenai lydėjo Olandijos karalių Vilhelmą Aleksandrą ir karalienę Maksimą per jų oficialius vizitus į Lenkiją ir Australiją.

Nuo 2010 m. pianistai yra pasirašę išskirtinę sutartį su „Deutsche Grammophon“ įrašų kompanija. Jų ketvirtas CD, į kurį 2015 m. Jussenai kartu su „Academy of St Martin in the Fields“ orkestru ir dirigentu seru Neville'u Marrineru įrašė W. A. Mozarto Koncertus, pelnė „Auksinio disko“ apdovanojimą ir „Gramophone UK“ įtraukė jį į „50 garsiausių Mozarto kūrinių įrašų“ sąrašą. Puikių įvertinimų sulaukė ir naujausias L. ir A. Jussenų F. Poulenco ir C. Saint-Saënso kūrinių albumas.

Lietuvos kamerinio orkestro (LKO) meno vadovas ir dirigentas, smuikininkas **SERGEJUS KRYLOVAS** augo Maskvos muzikų šeimoje. Šešerių metų pradėjo koncertuoti, o dešimties debiutavo su orkestru smuikuodamas J. S. Bacho koncertą. Mokėsi Centrinėje muzikos mokykloje prie Maskvos konservatorijos pas žymius pedagogus L. Koganą ir S. Kravčenko, o Kremonos muzikos akademijoje Italijoje – pas pasaulinio garso atlikėją S. Accardo, išstudijavusį ir pagrojusį visą Paganini kūrybą.

Pelnęs pirmąsias premijas A. Stradivari konkurse Kremonoje (1998) ir prestižiniame F. Kreislerio konkurse Vienoje (2000) smuikininkas grojo Berlyno ir Miuncheno filharmonijų, Vienos „Musikverein“ ir „Konzerthaus“, Paryžiaus „Radio France Auditorium“, Atėnų „Megaron Centre“, Briuselio „Bozar“, Tokijo „Suntory Hall“, Buenos Airių „Teatro Colón“, Venecijos „Teatro La Fenice“, Milano „Teatro alla Scala“ salėse bei Santandero, Granados, „Prahos pavasario“ festivaliuose.

Kaip solistas S. Krylovas koncertuoja su žymiausiais pasaulio kolektyvais: Vienos, Sankt Peterburgo, NHK Tokijo, Čekijos, Hamburgo, Kopenhagos filharmonijų, Milano „Giuseppe Verdi“, Parmos „Filarmonica Toscanini“, Anglijos kameriniu, Zalcburgo „Camerata Academica“ orkestrais. Griežė diriguojant V. Jurowskiui, V. Ashkenazy'ui, J. Kovatchevui, N. Luisotti, G. Pehlivanianui, J. Sado, S. Sondeckiui, Z. Kocsisui, G. Herbigui. Ypač svarbi atlikėjui buvo draugystė su M. Rostropovičiumi, su juo ne kartą koncertavo. Maestro S. Krylovą įvardijo kaip vieną iš penkių geriausių pasaulio smuikininkų.

Kitas smuikininko virtuozo amplua – dirigento. S. Krylovas pasirodo su įvairiais orkestrais: Anglijos kameriniu, „Magna Grecia“ simfoniniu, „Accademia Orchestra Mozart“ kameriniu, Novosibirsko akademiniu simfoniniu, „Orchestra del Teatro Lirico di Cagliari“, „Regionale Toscana“ simfoniniu ir, aišku, su Lietuvos kameriniu.

S. Krylovas yra pelnęs daug apdovanojimų ir garbės ženklų: „Metų angelo“ (*Angelo dell'Anno*, Milanai), „Sidabrinio smuiko“ (*Violino d'argento*, Kremona), „Mūzos“ (*Le Muse*, Florencija) ir kt. Nuo 2012 m. jis dėsto Muzikos ir meno universitete Lugane, Šveicarijoje.

Vienas ryškiausių mūsų šalies dirigentų **MODESTAS PITRĖNAS** nuo 2015 m. rudens yra LNSO vyriausiasis dirigentas ir meno vadovas. 2003 m. VII G. Fitelbergo konkurse Katovicuose (Lenkija) M. Pitrėnas laimėjo I premiją, aukso medalį ir specialų Silezijos filharmonijos orkestro prizą. Po to kaip kviestinis dirigentas koncertavo su svarbiausiais Lenkijos simfoniniais orkestrais. 2009–2014 m. jis buvo Latvijos nacionalinės operos (LNO) vyriausiasis dirigentas, taip pat Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro (LNOBT) dirigentas, 2006–2011 m. – Kauno simfoninio orkestro vyr. dirigentas. Už indėlį į Latvijos muzikinę kultūrą M. Pitrėnas yra pelnęs Latvijos muzikos apdovanojimų, jam įteiktas Latvijos Pripažinimo kryžius. 2012 m. maestro skirta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija. 2015 m. Rygoje jungtinis Baltijos Asamblėjos žiuri jam paskyrė Baltijos Asamblėjos meno premiją. Nuo 2018 m. rugpjūčio maestro pakviestas vyriausiuoju dirigentu Sankt Galeno teatre Šveicarijoje.

M. Pitrėnas yra parengęs simfoninių partitūrų su LNSO, Latvijos nacionaliniu, Krasnojarsko valstybiniu, Lietuvos valstybiniu simfoniniu, Lietuvos kameriniu orkestrais. Su minėtais kolektyvais koncertavo daugelyje Europos šalių, JAV ir Kinijoje. Pastaraisiais metais diriguoja Latvijos, Lietuvos teatruose, Varšuvos Didžiajame teatre, Diuseldorfo „Deutsche Oper am Rhein“, Kelno, Helsinkio nacionaliniuose operos teatruose, Maskvos Didžiajame teatre. Sankt Galeno operoje jis dirigavo daugiau kaip 30-ies pavadinimų operos ir baletų spektaklius. 2014 m. M. Pitrėno diriguojama R. Wagnerio opera „Rienzi“ tapo vienu svarbiausių „Rygos – Europos kultūros sostinės 2014“ renginių; tais pačiais metais maestro parengė pasaulinę A. Maskato operos „Valentina“ premjerą LNO, veikalas buvo parodytas Berlyno „Deutsche Oper“ teatre.

M. Pitrėnas 1995–1996 m. chorinį ir operinį dirigavimą studijavo Zalcburgo „Mozarteum“ (prof. W. Hageno-Grollio ir prof. K. Kamperio kl.); Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (LMTA) 1997 m. baigė chorinio dirigavimo (prof. L. Abariaus kl.), 2002 m. – simfoninio dirigavimo (prof. J. Domarko kl.) studijas, 2004 m. čia įgijo meno licenciato laipsnį. Dalyvavo dirigentų E.-P. Saloneno, J. Panulos, H. Rillingo seminaruose bei meistriškumo kursuose. 1990–2000 m. vadovavo chorui „Psalmos“, gastroliavo Europoje ir JAV, laimėjo daug prizų tarptautiniuose chorų konkursuose bei festivaliuose. M. Pitrėnas yra įrašęs daugiau kaip 15 chorinės ir simfoninės muzikos kompaktinių plokštelių. Nuo 2003 m. dėsto LMTA Dirigavimo katedroje, 2015–2017 m. ėjo šios katedros vedėjo pareigas.

1960 m. prof. Sauliaus Sondeckio įkurtas **LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS** (LKO) yra vienas iškiliausių ir labiausiai pasaulyje įvertintų mūsų šalies muzikų kolektyvų. 1976 m. Echternacho festivalyje (Liuksemburgas) pelniusiam puikius kritikų atsiliepimus LKO atsivėrė galimybės siekti tarptautinio pripažinimo. Echternacho festivalyje LKO dalyvavo jau septynis kartus ir buvo apdovanotas „Didžiojo liuto“ medaliu. 2008 m. LKO meno vadovu ir dirigentu tapo žymus smuikininkas virtuozas Sergejus Krylovas.

Orkestro gastrolių maršrutuose užfiksuotos beveik visos Europos šalys, Šiaurės ir Pietų Amerika, Pietų Afrikos Respublika, Japonija, Kinija, Australija, Islandija; tokios scenos kaip Berlyno filharmonijos ir Vienos „Musikverein“, Londono „Royal Festival Hall“ ir Romos „Santa Cecilia“, Amsterdamo „Concertgebouw“ ir Paryžiaus „Salle Pleyel“, Leipcigo „Gewandhaus“ ir daugelis kitų. LKO bendradarbiavo su Mstislavu Rostropovičiumi, Jurijumi Bašmetu, Gidonu Kremeriu, Tatjana Grindenko, Davidu Geringu, Timofejumi Dokšiceriu ir kitais iškiliais menininkais. Gilų pėdsaką jo biografijoje paliko didysis muzikas ir humanistas lordas Yahudi Menuhinai. LKO bendradarbiauja su smuikininkais Julianu Rachlinu, Vadimu Repinu, Sergejumi Krylovu, altininku Maksimu Rysanovu, violončelininkais Misha Maiskiu, Dmitrijumi Šapovalovu, pianistais Mūza Rubackyte, Andriumi Žlabiu, Dmitrijumi Baškirovu, dirigentais Ronaldu Zollmanu, Modestu Pitrėnu, kompozitoriumi, pianistu ir dirigentu Ezio Bosso. Pastaraisiais metais koncertuota Liuksemburge, Ispanijoje, Šveicarijoje, Slovėnijoje, Lenkijoje, Kinijoje, gastroliuota Kosta Rikoje ir Italijoje. Šiais metais – Libane, Beiruto Emile Bustani salėje, Baltijos šalių valstybingumo atkūrimo 100-mečiui skirtą programą „Baltijos laisvė“ orkestras neseniai atliko Lietuvoje ir Estijoje, Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį reprezentavo iškilingame koncerte Paryžiaus „Gaveau“ salėje su pianiste Mūza Rubackyte ir dirigentu Robertu Šerveniku.

Kolektyvas įrašė daugiau kaip 100 įvairiausio repertuaro vinilinių ir kompaktinių plokštelių. 2016 m. garsiausia pasaulyje klasikinės muzikos leidėja „Deutsche Grammophon“ išleido pirmąją lietuvių kolektyvo kompaktinę plokštelę, kurioje įrašyti LKO ir Sergejaus Krylovo atliekami Antonio Vivaldi „Metų laikai“, taip pat Koncertai Nr. 8 ir Nr. 9 smuikui ir styginiams. Su šia kompaktine plokštele LKO tapo pirmuoju Lietuvos kolektyvu, patekusių į pasaulinį klasikinės muzikos elitą.

ARVO PÄRTO „Fratres“ smuikui, styginių orkestrui ir perkusijai

A. Pärto kūryba priskiriama XX a. 8-ajame dešimtmetyje estų muzikoje kilusiai „šventojų“, arba „mistinio“, minimalizmo srovei (kiti jos atstovai – kompozitoriai Veljo Tormis ir Toivo Tulevas), rezonuojančiai su Henryko Góreckio ar Johno Tavenero muzikinėmis idėjomis.

A. Pärto ankstyvieji kuriniai yra gana griežto neoklasikinio stiliaus, paveikti Šostakovičiaus, Prokofjevo ir Bartoko. Vėliau kompozitorius pasinėrė į XX a. pirmą pusę būdingas komponavimo technikas: dodekafoniją ir serializmą. Ieškodamas savo stiliaus, nuodugniai tyrinėjo ankstyvąją muziką – grigališkąjį giedojimą, bažnytines giesmes ir renesanso polifoniją. Tuo pat metu priėmė Rusijos ortodoksų bažnyčios tikėjimą ir tapo praktikuojančiu stačiatikiu. Po šio laikotarpio, XX a. 8-ajame dešimtmetyje gimusi muzika buvo iš esmės kitokia (kompozitorius ją apibūdina *tintinnabuli* – varpų skambėjimo – sąvoka): paprastų harmonijų, elementarių ritmų, nekintamų tempų, nepadailintų melodijų ir persmelkta trigarsių.

Tintinnabuli stilių reprezentuoja 1977 m. styginių arba pučiamųjų kvintetui parašytas „Fratres“. Tai kompozicija, šiandien atliekama įvairių instrumentų sudėčių, pavyzdžiui, styginių ir mušamųjų, violončelės ir fortepijono, smuiko ir fortepijono, aštuonių violončelių, aštuonių pučiamųjų ir mušamųjų, styginių kvarteto ir kt. Bene populiariausia yra versija smuikui solo, styginiams ir mušamiesiems. Nors kurinio struktūra nepaprastai logiška, matematiškai apskaičiuota, joje gausu skaitmeninių progresijų konstruojant devynių akordų sekas, šis racionalusis pagrindas klausytojus tarsi išvilioja į meditatyvinę kelionę po harmonijos sąskambius.

ALGIRDO MARTINAČIO Koncertas smuikui ir styginių orkestrui „Trijų *m'art* komedijų sezonas“

Algirdas Martinaitis – tikras romantinio kūrėjo tipas iš prigimties, ir toks išlieka nepaisant kai kurių pastarojo laikotarpio „nukrypimų“. Aštuntojo dešimtmečio pabaigoje, kai jis debiutavo kartu su bendraminčiais „neoromantikų“ kartos kompozitoriais, gamtiškųjų inspiracijų prisodrintos jo kompozicijos išsiskyrė ypatingu poetiškumu ir giliu emociniu poveikiu. Šį „gamtos ciklą“ vainikavo kamerinė kantata-koncertas „Cantus ad futurum“ (1982), tapusi savotišku šios kompozitorių kartos manifestu, išreiškiančiu jos estetiškes ir etines nuostatas, jausmus, baimes ir viltis. Paskutiniame XX a. dešimtmetyje kurtame kamerinių kurinių cikle – „Pradžios ir pabaigos knygoje“ – liudną džiustančių medžių, senkančių upių ir nykstančių paukščių grožį pakeitė blogio, gyvuliškumo ir Paskutinio teismo motyvai. Savo naujuose kuriniuose kompozitorius nuolat provokuoja apmąstymus apie autorystės ribas, individualumo ir originalumo sąvokoms priešindamas banalybę, mėgdžiojimą ir jau atrastų, išmėgintų dalykų kartojimą. Tokius

aukštosios ir žemosios kultūros hibridus kompozitorius vadina „muzika iš antrų rankų“. Dar viena itin svarbi ir visai kitokia kompozitoriaus dabartinės kūrybos sritis – religinė muzika.

MIC informacija

Koncertas smuikui ir styginių orkestrui „Trijų *m'art* komedijų sezonas“ sukurtas 2014 metais. Kūrinys trijų dalių: *Commedia m'art*, Baletas-komedija ir *La caccia*-komedijos sezonas. Šiame kaukių baliuje „palaidas“ intertekstualumas neblogai įsuka teatriškąjį diskursą, kitą kalbėjimą žinomais tektais ir atskleidžia naujas atlikėjų artistiško galimybes.

Šiuo „oposumu“ (panašiu į opusą, bet čia kailinis žvėrelis) autorius malonųjį klausytoją 20-čiai minučių įvilioja į „afektinės anestezijos“ (Patrice'as Pavisas) seansą, kuriame veikia jo naujoji mylimoji šv. Kvailybė, pilna grotesko, blizgesio, bravūros,.. nes ten, lauke, už durų mūsų visų laukia nelaukiamas tragiškasis komedijos teatras.

Algirdas Martinaitis

Daugumą savo partitūrų **JOSEPHAS HAYDNAS** sukūrė tris dešimtmečius dirbdamas tuometinės Austrijos kunigaikščio Esterhazy'os šeimos dvare. Kunigaikštis, mėgdžiodamas Versalį, pasistatydino pasakiškai puošnius rūmus, juos nuolat lankė garsūs svečiai (neišskiriant nė pačios imperatorės Marijos Terezos). Muzika ir šokiai dvare skambėjo kiekvieną vakarą, ją rašyti ir buvo kapelmeisterio Haydno pareiga.

Tuo metu (spėjama, iki 1769 m.) buvo sukurta ir **Simfonija Nr. 59 A-dur, Hob. I:59**. Nežinia, kodėl ji buvo pavadinta „Feuersinfonie“, arba „Ugnies“ simfonija (tuomet kūrinius „pakrikštydavo“ ne patys autoriai, o jų draugai, bičiuliai ar klausytojai). Jos muzika vėliau buvo panaudota Esterhazy'ų rūmuose statant Gustavo Friedricho Großmanno pjesę „Feuersbrunst“ („Gaisras“) – gal todėl ir prilipo ši pavadinimas. Vienaip ar kitaip, energinga, smarki, tiesiog ugninga pirmoji šio kurinio dalis parašyta simfonijų pradžioms nebūdingu *Presto* tempu ir šiek tiek primena Antonio Vivaldi stilių. Minėtoji ir paskutinė dalis *Allegro assai*, prasidedanti valtornų šūksniais, įrėmina lėtasias vidurines simfonijos dalis.

Koncerto žanras, pačia savo prigimtimi skatinantis artisto improvizacinį talentą, visada viliojo **WOLFGANGĄ AMADEUS MOZARTĄ**. Per 24 kūrybinės veiklos metus jis parašė daugybę koncertų įvairiems instrumentams, bet fortepijonas turėjo išskirtinę vietą. Kaip tik fortepijoniniame koncerte atsiskleidė paties Mozarto pianisto improvizacinis talentas. Jo koncertai žavi fantazija, įmantria nuotaikų kaita, melodingumu, detalių tobulumu. „Mano koncertai užima tarpinę padėtį tarp labai sudėtingų ir lengvų kurinių; jie virtuoziški, malonus ausiai ir netušti. Žinovas patirs malonumą, bet ir mėgėjas bus patenkintas, pats nesuvokdamas kodėl...“, – rašė kompozitorius. Kiekvienam koncertui Mozartas suteikia savitumo, praplėsdamas žanro ribas ir priartindamas jį prie savo simfoninių kurinių. Nesudėtingą, sentimentalų koncerto turinį jis prisodrina didingų herojinių, šventinių ir išdaigiškos linksmybės vaizdų. Be galo įvairus jo lyrikos pasaulis – nuo delikataus grakštumo iki audringo, sielos gelmes pasiekiančio jaudulio.

Koncertą dviem fortepijonams ir orkestrui Nr. 10 Es-dur Mozartas sukūrė 1779 m. po kelionės į Manheimą ir Paryžių. Tuo metu jis buvo 23-ejų ir jau kėlė sparnus iš Zalcburgo į Vieną. Wolfgangas Amadeus grodavo jį su seserimi Maria Anna (namiškių vadinta Nanerle). Vėlesniais metais šį koncertą jis yra atlikęs su savo mokine Josepha Barbara von Auernhammer. Šiame dvigubame koncerte abu fortepijonai tarytum kalbasi, keisdami muzikinėmis temomis. Orkestro partija paprastesnė nei kituose koncertuose, visas muzikinės dramaturgijos krūvis patikėtas fortepijonams.

Programos tekstą parengė redaktorė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Birželio 7 d., ketvirtadienis, 19 val.
Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

ABI VANDENYNO PUSĖS
LIETUVIŲ IŠEIVIŲ KAMERINĖ MUZIKA

GABRIELIUS ALEKNA (fortepijonas)
ONUTĖ GRAŽINYTĖ (fortepijonas)
JUSTINA AUŠKELYTĖ (smuikas)
DOVILĖ KAZONAITĖ (sopranas)
MODESTAS SEDLEVIČIUS (baritonas)

VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS
DALIA KUZNECOVAITĖ (I smuikas)
ARTŪRAS ŠILALĖ (II smuikas)
GIRDUTIS JAKAITIS (altas)
AUGUSTINAS VASILIAUSKAS (violončelė)

KRISTUPO MEDINIŲ PUČIAMŲJŲ KVINTETAS
GIEDRIUS GELGOTAS (fleita)
UGNIUS DIČIŪNAS (obojus)
ANDRIUS ŽIŪRA (klarnetas)
ANDRIUS DIRMAUSKAS (valtorna)
ANDRIUS PUPLAUSKIS (fagotas)

Koncerto partneris – LNOBT paramos fondas „Orfėjo lyra“

PROGRAMA

I

VLADAS JAKUBĖNAS (1904–1976)

„Gėlės iš šieno“ (Kazio Binkio ž.) balsui ir fortepijonui (1924)
Atlieka DOVILĖ KAZONAITĖ (sopranas), ONUTĖ GRAŽINYTĖ (fortepijonas)

„Melodija-legenda“ smuikui ir fortepijonui (1930–1931)
Atlieka JUSTINA AUŠKELYTĖ (smuikas), GABRIELIUS ALEKNA (fortepijonas)

KAZIMIERAS VIKTORAS BANAITIS (1896–1963)
„Obelių žiedai“ (Kazio Binkio ž.) balsui ir fortepijonui
Atlieka DOVILĖ KAZONAITĖ (sopranas), ONUTĖ GRAŽINYTĖ (fortepijonas)

„Atsiminimas“ (Kleopo Jurgelionio ž.) balsui ir fortepijonui (1944)
Atlieka MODESTAS SEDLEVIČIUS (baritonas), GABRIELIUS ALEKNA (fortepijonas)

JULIUS GAIDELIS (1909–1983)
„Be tėvynės“ smuikui ir fortepijonui (1946)
Atlieka JUSTINA AUŠKELYTĖ (smuikas), GABRIELIUS ALEKNA (fortepijonas)

Kvintetas pučiamiesiems (1956)
Adagio (molto lento) – Allegro moderato – Lento assai – Allegro rigoroso
Atlieka KRISTUPO MEDINIŲ PUČIAMŲJŲ KVINTETAS

II

VYTAUTAS BACEVIČIUS (1905–1970)
„Poème“ Nr. 4, op. 10 (1929)
„Dance Fantastic“, op. 55 (1954)
Atlieka GABRIELIUS ALEKNA (fortepijonas)

JERONIMAS KAČINSKAS (1907–2005)
Styginių kvartetas Nr. 3 (1993)
Andante quasi adagio
Intermezzo
Finale (Fantazija)
Atlieka VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS

„Trys dainos“, lietuvių liaudies ž. (1989):
„Oi, Dievuliau mano“, „Skrida bitela“, „Aš turėjau broliužėlį“
Atlieka MODESTAS SEDLEVIČIUS (baritonas), GABRIELIUS ALEKNA (fortepijonas)

VYTAUTAS BACEVIČIUS (1905–1970)
„Septième mot“ („Septintas žodis“), op. 73, dviem fortepijonams (1966)
Allegro moderato
Larghetto misterioso
Allegro con fuoco
Atlieka GABRIELIUS ALEKNA (fortepijonas), ONUTĖ GRAŽINYTĖ (fortepijonas)

Programos sudarytojai Gabrielius Alekna ir Linas Paulauskis

Penkis lietuvių muzikos klasikus, skirtingo braižo kompozitorius – radikalesnio modernizmo atstovus **Vytautą Bacevičių, Jeronimą Kačinską, Julijų Gaidelį** ir nuosakesnius **Kazimierą Viktorą Banaitį** ir **Vladą Jakubėną** – siejo ne tik jiems tekusi išeivių dalia, bet ir panašus jų patekimo išeivijon keliai. Išskyrus gal tik Vytautą Bacevičių – jį Antrasis pasaulinis karas ir sovietinė Lietuvos okupacija užklupo kaip pianistą gastroliuojantį po Pietų Ameriką. Kiti keturi kompozitoriai, stojus okupacijai atsisakę rašyti propagandinius kūrinius ir prisidėti prie santvarkos šlovinimo (gal tik V. Jakubėnas vis dėlto neišvengė ideologinės duoklės atidavimo keliuose straipsniuose periodikoje), buvo patekę į juoduosius komunistų sąrašus ir 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Ten iki 1949–1950 m. jie išbuvo pabėgėlių stovyklose, tuomet persikėlė į JAV (J. Kačinskas ir J. Gaidelis – į Bostoną, V. Jakubėnas – į Čikagą, K. V. Banaitis – į Niujorką, į kur 1940 m. iš Pietų Amerikos atvyko ir V. Bacevičius).

Jų, besitraukusių iš Lietuvos į Vakarus, istorija buvo itin dramatiška. Jiems ne tik teko išgyventi skausmą dėl priverstinai paliekamos tėvynės, bet ir susidurti akis į akį su mirtimi – ilgai keliauti pėsčiomis, stengiantis išvengti slenkančio karo fronto bombardavimų ir naujojo režimo pasienių patikrų. Karo siaubo patirtis ir sielvartas dėl paliktos tėvynės vėliau atsispindėjo jų kūrybos motyvuose – pavyzdžiui, V. Bacevičiaus „Karo simfonija“, J. Gaidelio simfoninis paveikslas „Aliarmas“ ar šiame koncerte skambėsianti jo pjesė smuikui ir fortepijonui „Be tėvynės“. Tačiau visų sunkiausias išbandymas teko J. Kačinskui. Išvykdamas visus savo rankraščius kompozitorius sukrovė į lagaminą ir atidavė žmonos tėvams, gal tikėdamasis pas juos kada nors sugrįžti. Pasiėmė tik kelias choro dainas, tačiau bėgdamas ir jas prarado, o bombarduojant Jonavą sudegė ir tas lagaminas su rankraščiais. Taip žuvo beveik visi iki tol sukurti jo kūriniai. Net žymusis Nonetas – vienas ryškiausių 1938 m. Pasaulio muzikos dienų Londone įvykių, ten lygintas su Bėlos Bartoko kūryba ir pelnęs jo paties pripažinimą, – buvo aptiktas Čekijos archyvuose tik 1992 m., o vienintelį iki šių dienų išlikusį jo mikrotoninį kūrinį Trio trimitui, altui ir fisharmonijai Čekijos nacionaliniame muzikos muziejuje visai neseniai surado muzikologė Rūta Stanevičiūtė. 2017 m. Vilniuje įvyko šio kūrinio pasaulinė premjera.

Išeivių lemtis šių kompozitorių kūrybą paveikė nevienodai. Neoromantikas, „lietuviškų idilių“ pasaulio kūrėjas K. V. Banaitis išeivijoje sukūrė vos porą solo ir choro dainų ir iki mirties rašė operą „Juratė ir Kastytis“. Neoklasikas V. Jakubėnas terašė smulkios formos kūrinius, daugiausia solo ir choro dainas, tačiau nepaprastai aktyviai tebedirbo muzikos kritiko darbą. O brandžiausias ir produktyviausias J. Gaidelio, lietuvių ekspresionizmo muzikoje atstovo, kūrybos laikotarpis praėjo kaip tik emigracijoje, ten jis sukūrė 3 operas, 9 simfoninius opusus, daug kamerinių, vokaliųjų ir chorinių kompozicijų. J. Kačinskas išeivijoje nebetęsė vienos savo išskirtinės kūrybos srities – mikrotoninės muzikos, tačiau išlaikė kitą – ateminę, asimetrinę, nesikartojančių sandarų kompoziciją, pasak lietuvių amžininkų muzikų Amerikoje atsiliepiamų, įglaudavusių tai lietuviškosios kontempliatyvos lyrikos bruožų, tai kone mistinio charakterio. O štai V. Bacevičius, apsigyvenęs JAV, jau nebesigriebė ankstesnių, kiek išorinių „lietuviškumo ženklų“ muzikoje (kaip kad Koncerte fortepijonui Nr. 1 lietuviškomis temomis) – tačiau 4–5-uoju dešimtmečiais vis vien kūrė nuosakesnę nei anksčiau Lietuvoje muziką, įvardydamas tai kaip savo „kompromisinį laikotarpį“, o 6–7-uoju dešimtmečiais, paskutiniame kūrybos etape, nutraukęs kompromisinius sprendimus, ėmė plėtoti „kosminės muzikos“ vizijas.

Sovietinės okupacijos metais visi šie kūrėjai buvo atsidurę už oficialiosios muzikos istorijos diskurso ribų, jų nebuvo muzikos mokymo programose, o minėti nebent taip: „Tai [J. Kačinskas, V. Bacevičius, J. Gaidelis] Vakarų Europos modernizmo išperos, savo amatininkystėje įklimpę į kosmopolitizmo balą“ (Juozas Banaitis, *Tarybinė lietuvių muzika*, Vilnius, 1950). Vėliau apie juos būdavo tiesiog nutylima. Tačiau nuo 7-ojo dešimtmečio vidurio apie juos jau ėmė rašyti tuometinės jaunesnės kartos muzikologai – Vytautas Landsbergis, Algirdas Ambrazas, Jonas Bruveris, Ona Narbutienė, Dana Palionytė, Donatas Katkus, Loreta Tamulytė, Milda Kšanienė ir kt. bei kompozitorius Vytautas Montvila. Retkarčiais nuskambėdavo ir jų muzika, tačiau viešam

jos atlikimui reikėjo drąsos, ir ją ėmė rodyti taip pat jauni atlikėjai: 1968 m. TV laidoje „Tonika“ ir 1969 m. Valstybinės konservatorijos (dabar Lietuvos muzikos ir teatro akademija) salėje pianistas Raimondas Kontrimas paskambino kelis V. Bacevičiaus kūrinius, tais pačiais metais Aktorių namuose būsimasis Vilniaus kvartetas pagriežė jo Styginių kvartetą Nr. 3. Tuo metu vienintelis V. Bacevičius, dar gyvas būdamas, sulaukė vieno savo natų leidinio Lietuvoje – į 1969 m. išspausdintą rinkinį „Jaunojo pianisto biblioteka II“ (Vilnius: Vaga) sudarytojas Dainius Trinkūnas įtraukė paskutinį kompozitoriaus opusą, „Tris muzikines mintis“.

O štai pirmas stambesnis renginys, skirtas išeivių kompozitorių kūrybai, įvyko jau 1989 m. – tai festivalis „Sugrįžimas“ (nepainioti su vėliau Lietuvos muzikų rėmimo fondo pradėtu rengti festivaliu „Sugrįžimai“, skirtu išvykusiems jauniems lietuvių atlikėjams). Festivalio, kurį rengė Lietuvos nacionalinė filharmonija, Lietuvos kompozitorių sąjunga ir kitos institucijos, penkiuose koncertuose pristatytos keturios lietuvių emigracijos kartos – nuo Kazimiero Viktoro Banaičio, Vytauto Bacevičiaus, Jeronimo Kačinsko iki Juliaus Gaidelio, Jono Švedo, Dariaus Lapinsko, Petro Aglinsko (28 kūriniai Lietuvoje nuskambėjo pirmą kartą).

J. Kačinsko kūryba plačiau pradėjo grįžti 1987 m., kai Klaipėdoje buvo surengtas jo autorinis koncertas. Plati koncertinė programa pasitiko J. Kačinską ir 1991 m., jam pirmą kartą lankantis Lietuvoje. Jis buvo vienintelis iš šių kompozitorių, sulaukęs Lietuvos nepriklausomybės atgavimo ir galėjęs susitikti su savo klausytojais Lietuvoje, o dar po metų čia atsiėmęs Lietuvos nacionalinę kultūros ir meno premiją. Minėtinas ir Lietuvos muzikos informacijos centro (LMIC) 2005 m. surengtas V. Bacevičiaus muzikos festivalis, skirtas kompozitoriaus 100-mečiui: penkiuose koncertuose atlikti jo simfoniniai, vargoniniai, fortepijoniniai, kameriniai kūriniai; LMIC ta proga išleido ir Bacevičiaus simfoninių kūrinių kompaktinę plokštelę, vargonų ir fortepijono muzikos natų rinkinius.

Tad po ilgesnės pertraukos, Lietuvos valstybei švenčiant šimtmetį, iš kitos vandenyno pusės vėl sugrįžta penkių jos sūnų kūryba.

Linas Paulauskis

Ypatingą dėmesį užjūrio lietuvių kompozitorių kūrybos sklaidai skiria pianistas **GABRIELIUS ALEKNA**. Tarptautinio Beethoveno pianistų konkurso Vienoje laureatas G. Alekna yra skambinęs su Vienos radijo simfoniniu, Juilliardo, Adelphi universiteto ir „New Amsterdam“ (visi trys Niujorke), Wartburgo (Ajovos valstija), Bilkento (Ankara, Turkija), Baltarusijos valstybiniu simfoniniais orkestrais, taip pat su pagrindiniais Lietuvos orkestrais. Įžymiojo Danielio Barenboimo įvardintas „ypač talentingu pianistu ir muziku“, G. Alekna yra keturiolikos tarptautinių konkursų laureatas, tarp kurių – Hilton Hedo (JAV), Maria Canals (Ispanija), M. K. Čiurlionio tarptautinis pianistų ir vargonininkų. Pianistas mokėsi Nacionalinėje M. K. Čiurlionio menų mokykloje, studijavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (prof. Liucijos Drąsūtienės kl.), nuo 1996 m. – Juilliardo mokykloje Niujorke (prof. Jerome'o Lowenthalio kl.), o 2006 m. jis tapo pirmuoju lietuviu, kuriam suteiktas Juilliardo mokyklos muzikos menų daktaro laipsnis.

Reikšminga pianisto veiklos sritis – muzikos įrašai. Naujausias jų – britų leidyklos „Toccata Classics“ 2016 m. išleista jau antra G. Alekno įrašyta V. Bacevičiaus solinės fortepijono muzikos plokštelė. Pirmoje tos pačios leidyklos plokštelėje – bendradarbiaujant su penkiskart „Grammy“ apdovanota prodiusere Judith Sherman bei penkiskart šiam apdovanojimui nominuota pianiste Ursula Oppens – įrašyti visi V. Bacevičiaus „Žodžiai“ (2011). 2015 m. stambiausia pasaulyje klasikinės muzikos leidybos kompanija „Naxos“ išleido V. Bacevičiaus kūrinių plokštelę, kurioje

G. Alekna taip pat yra V. Bacevičiaus muzikos tyrinėtojas: paskelbė mokslinių darbų, sudarė ir redagavo dvitomį jo fortepijoninės muzikos leidinį „Vytautas Bacevičius. Kuriniai fortepijonui. Pirmasis leidimas“ (Lietuvos muzikos informacijos centras, 2006), o jo darbas apie V. Bacevičiaus kūrybą buvo apdovanotas kaip geriausia Juilliardo mokyklos metų disertacija. 2013 m. G. Alekna kartu su Lietuvos muzikų sąjunga įkūrė Birštono vasaros menų akademiją. Nuo 2011 m. penkerius metus dirbo vizituojančiu docentu Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijoje bei buvo VDU ir Juilliardo mokyklos bendradarbiavimo programų koordinatorių.

Jaunosios kartos smuikininkė **JUSTINA AUŠKELYTĖ** – Lietuvos muzikos ir teatro akademijos, prof. Jurgio Dvariono klasės auklėtinė (nuo 2016 m. profesoriaus asistentė), pelniusi aukščiausius apdovanojimus įvairiuose tarptautiniuose konkursuose Latvijoje, Čekijoje, Rumunijoje, o Lietuvoje – B. Dvariono (*Grand Prix*), S. Sondeckio ir R. Katiliaus (I vietos), be to, prestižiniame III tarptautiniame J. Heifetzto konkurse buvo apdovanota II premija. J. Auškelytė tobulinosi prof. Pavelo Bermano klasėje tarptautinėje meistriskumo akademijoje „Incontri col Maestro“, vėliau „Lorenzo Perosi“ muzikos akademijoje Italijoje, studijavo Graco menų, Vienos muzikos ir menų universitetuose Austrijoje, prof. Boriso Kuschniro klasėje, 2016 m. įgijo muzikos magistro laipsnį Niujorko Juilliardo mokykloje, kur studijavo profesorių Stepheno Clappo ir Laurie Smukler klasėse. 2002 m. debiutavusi Nacionalinėje filharmonijoje, smuikininkė koncertuoja didžiosiose Lietuvos scenose su pripažintais Lietuvos orkestrais bei kameriniais ansambliais. 2016 m. debiutavo Vienos „Musikverein“. 2017 m. garsiausia klasikinės muzikos įrašų kompanija „Naxos Records“ išleido J. Auškelytės ir pianisto iš Italijos Cesare Pezzi kompaktinę plokštelę, kurioje atlikėjai įrašė visus originalius Balio Dvariono kūrinius smuikui ir fortepijonui.

pianistas atlieka šio kompozitoriaus 3-įjį ir 4-ąjį koncertus su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru ir keliskart „Grammy“ apdovanojimui nominuotu dirigentu Christopheriu Lyndon-Gee. Tarp ankstesnių įrašų – Jeronimo Kačinsko pjesių ciklas „Atspindžiai“ („Toccata Classics“, 2013), G. Alekna ir violončelininko Edvardo Armono romantinės muzikos kompaktinė plokštelė (Lietuvos radijas, 2008).

Pianistas surengė recitalių Niujorko „Carnegie Hall Weill“, Nacionalinėje galerijoje Vašingtone, Jungtinių Tautų būstinėje Ženevoje, Vienos „Musikverein“, „Bösendorfer“ ir „Stadtsalon“ salėse, Tempeliaukio bažnyčioje Helsinkyje, Lietuvos ir Minsko nacionalinėse filharmonijose, Čikagos universitete, „Steinway“, „Yamaha“, „Deutsches Haus“ ir Adelphi universiteto recitalių salėse Niujorke. Dalyvauta festivaliuose: „Liszt in Vredenburg“ Utrechte, Tangludo, Hamptonų ir Ridotto (JAV), „Pažaislio“, „Sugrįžimų“, „Kristupo vasaros“, „Gaidos“ ir Thomo Manno Lietuvoje. Tarp kitų nesenų pasirodymų – Beethoveno koncertai su „New Amsterdam Symphony Orchestra“ Niujorko „Symphony Space“ salėje ir Niujorko Šv. Petro bažnyčioje, M. K. Čiurlionio mirties šimtmečiui skirtas koncertų turas dešimtyje JAV ir Kanados miestų, renginiai Suomijoje, Izraelyje, Italijoje, Vokietijoje, Pietų Afrikoje ir kitur. Jo koncertų įrašus daugelyje Europos šalių transliavo „Euroclassic“, BBC ir „Österreich 1“ radijo stotys, WWFM ir WQXR Niujorke bei palydovinio radijo stotys.

Sopranas **DOVILĖ KAZONAITĖ** Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje baigė chorinio dirigavimo ir solinio dainavimo (prof. Astos Krikščiūnaitės kl.) specialybes, du kartus tapo Vincės Jonuškaitės-Zaunienės dainininkų konkurso laureate. 2015–2016 m. buvo Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro stažuotoja. Šiomet tapo Metų operos viltimi už Grafienės vaidmenį operetėje „Vienos kraujas“, Kerubino („Figaro vedybos“), Mercedes („Karmen“), Idos („Šikšnosparnis“) vaidmenis. Šiame teatre D. Kazonaitė sukūrė ir Aninos (G. Verdi „Traviata“), Tatjanos (P. Čaikovskio „Eugenijus Oneginas“), Eglės (V. Klovos „Pilėnai“), Belindos (H. Purcello „Didonė ir Enėjas“) vaidmenis. Solistė dažnai atlieka kamerines programas, kurių didžiąją dalį sudaro lietuvių kompozitorių kūriniai.

Baritonas **MODESTAS SEDLEVIČIUS** yra vienas ryškiausių savo kartos Baltijos šalių dainininkų. Tarp pastarųjų jo pasiekimų – II vieta tarptautiniame Virgilijaus Noreikos dainininkų konkurse Vilniuje ir III vieta tarptautiniame „Lions“ klubo konkurse Immlingo festivalyje (Vokietija). Su savo kamerinės muzikos partnere pianiste Anna Anstett laimėjo daugybę prizų įvairiuose tarptautiniuose dainų konkursuose: „Das Lied“ Heidelberge (Vokietija), J. Brahmsio Piortšache (Poertschach, Austrija), moderniosios muzikos Karlsruheje (Vokietija) bei „Vokietijos romantizmas dainose“ Mērse (Vokietija). M. Sedlevičius muzikos studijas pradėjo LMTA (doc. Deivido Staponkaus kl.), vėliau baigė Manheimo muzikos ir teatro universitetą (prof. Rudolfo Piernay kl.), o nuo 2016 m. studijuoja magistrantūroje pas prof. Snežaną Stamenković. Laimėjęs stipendiją, metus tobulinosi teatro „La Scala“ akademijoje Milane, čia sukūrė keletą vaidmenų: Papageno („Užburtoji fleita vaikams“, pagal W. A. Mozartą), Antrojo Pameistrio (A. Bergo „Vocekas“), Tarno (G. Verdi „Du Foskariai“, kur dainavo su Placido Domingo). Taip pat dainininkas dalyvavo koncertuose Milane, Veronoje, Maljorkoje, sukūrė naujus vaidmenis – Dandini (G. Rossini „Pelenė“) Veronoje bei Silvio (R. Leoncavallo „Pajacai“) Džezyje (Italija). 2017–2018 m. sezone M. Sedlevičius rengia vaidmenis Vokietijoje, dalyvauja Immlingo, Baden-Badeno festivaliuose, Miuncheno „Kammeroper“ ir kitur.

ONUTĖ GRAŽINYTĖ gimė muzikų šeimoje, mokėsi M.K. Čiurlionio menų mokykloje (Gabrielės Kondrotaitės ir Ingos Vyšniauskaitės fortepijono kl.), nuo 2015-ųjų studijuoja Hanoverio (Vokietija) muzikos, teatro ir medijos akademijoje (prof. Rolando Krügerio kl.), dalyvauja Ninos Serioginos, Andriaus Žlabio, Jerome'o Lowenthalio, Mūzos Rubackytės, Stepheno Kovacevichiaus ir kt. meistriskumo kursuose, yra „Musik Braucht Freunde“ bei Yehudi Menuhino „Live Music Now“ fondų stipendininkė. O. Gražinytė yra daugelio tarptautinių konkursų aukščiausių apdovanojimų laureatė: jaunųjų atlikėjų Glubčycėse, Lenkijoje, B. Dvariono pianistų ir stygininkų Vilniuje, Rosario Marciano Vienoje, Austrijoje, Peterio Toperczero Slovakijoje ir kt. Pianistė yra koncertavusi Lietuvoje, Lenkijoje, Šveicarijoje, Baltarusijoje, Vokietijoje, Prancuzijoje, Estijoje, Italijoje, Olandijoje, Austrijoje, Danijoje ir kitur. Atlikėja aktyviai koncertuoja ne tik kaip solistė, bet ir kaip kamerinių ansamblių narė, taip pat grojo su Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos orkestru, Klaipėdos kameriniu, Kauno simfoniniu, Lietuvos valstybiniu simfoniniu, Alikantės filharmonijos jaunimo, Zalcburgo „Mozarteum“, Nacionaliniu Liono orkestrais ir kitais kolektyvais.

Vilniaus kvartetas yra svariai prisidėjęs prie šio žanro J. Kačinsko kūrybos bei jos sklaidos. Kaip apie Trečiojo kvarteto, kuris skamba ir šiame koncerte, sukūrimo istoriją rašė prof. Petras Kunca, šį kvartetą J. Kačinskas sukūrė 1993 m. Bostone ir dedikavo Klaipėdos S. Šimkaus konservatorijai, kurioje mokėsi 1923–1929 metais. Vilniaus kvartetas jį įrašė Lietuvos radijui, o 1996 m., per pirmąją koncertinę kelionę į JAV, griežė Norvude bei viešėdami autoriaus namuose Bostone. Kitais metais kūrinys jau buvo įtrauktas į Bornholmo (Danija) ir Ohajo (JAV) šiuolaikinės muzikos festivalius, o antroji Vilniaus kvarteto viešnagė Bostone 1997 m. sutapo su kompozitoriaus 90-mečiu. Todėl greta kitų kurinių skambėjo ir Trečiasis kvartetas, apie kurio atlikimą laikraštyje „The Boston Globe“ buvo rašoma kaip apie pačią geriausią tėvynainių dovaną kompozitoriui jubiliejaus proga.

Penkis Lietuvos ir tarptautinių konkursų laureatus subūręs **KRISTUPO MEDINIŲ PUČIAMŪJŲ KVINTETAS** (įkurtas 2003 m.) savo repertuare daugiausia dėmesio skiria šiuolaikinėms lietuvių bei užsienio autorių kompozicijoms, atlieka ir nemažai kitų epochų kurinių. Kvintetas daug koncertuoja Lietuvoje ir užsienyje. 2007 m. užėmė I vietą tarptautiniame kvintetų konkurse Marselyje (Prancūzija), 2008 m. kamerinės muzikos konkurse ir festivalyje Osakoje (Japonija) buvo ketvirtas tarp 230 įvairių šalių kolektyvų. Kristupo kvintetas dalyvavo festivaliuose Lietuvoje ir užsienyje: „Sugrįžimai“, „Kristupo vasaros festivalis“ (Vilnius), „Druskomanija“ (Druskininkai), „Sekmadienio muzika“ (Kaunas), „FIMU“ (Prancūzija), klasikinės muzikos „Muzikalnoe leto v Kuzminkach“ (Rusija), surengė koncertų Lietuvos miestuose, Prancūzijoje, Rusijoje, Šveicarijoje. 2005 m. išleido savo pirmąją kompaktinę plokštelę.

Programos tekstą parengė redaktorė Laimutė Ligeikaitė

Daugiau nei penkis dešimtmečius aktyviai koncertuojantis **VALSTYBINIS VILNIAUS KVARTETAS** yra laimėjęs aukščiausią prestižinio kvartetų konkurso Lježe (Belgija, 1972) apdovanojimą, tarp įvairių kitų svarbių premijų – Lietuvių fondo (JAV) kultūrinė muzikinė dr. Antano Razmos premija (2002), Lietuvos nacionalinė premija (2004), Baltijos Asamblėjos premija (2005), Šv. Kristoforo statulėlė (2012). Kolektyvas atstovavo Lietuvai mūsų šalies pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai skirtuose koncertuose (2013) Egipte ir Prancūzijoje. 2015 m. rudenį ilgametė Vilniaus kvarteto primarija prof. Audronė Vainiūnaitė pultą užleido savo mokinėi smuikininkei Daliai Kuznecovaitei. Kvartetas yra koncertavęs tokiose salėse kaip Niujorko „Carnegie Hall“, Leipcigo „Gewandhaus“, Vienos „Musikverein“, Amsterdamo „Concertgebouw“, Miuncheno „Bayerische Rundfunk“, Toronto „Glen Gould studio“, Zalcburgo „Mozarteum“ ir kitose, griežęs įvairiuose svarbiuose tarptautiniuose festivaliuose: Brėgenco (Austrija), Echternacho, Burglinsterio (Liuksemburgas), Cervanteso (Meksika), Kuhmo ir Nantelio (Suomija), „Liturginio kalendoriaus“ ciklo (Italija), Šlėzvigo-Holšteino (Vokietija), Hectoro Berlioz, Pirėnų, „Listomanijos“ (Prancūzija), Vilniaus, Pažaislio, „Gaidos“, Thomo Manno, Vilniaus styginių kvartetų ir daugelyje kitų, šių metų vasario mėnesį, švėsdamas Lietuvos 100-metį, surengė keletą koncertų Ukrainoje.

Birželio 9 d., šeštadienis, 19 val.
Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

ŠIMTMEČIO REČITALIS

VIOLETA URMANA
(mecosopranas)

GAIVA BANDZINAITĖ
(fortepijonas)

PROGRAMA

I

FRANZ SCHUBERT (1797–1828)

„Naktis miške“ („Im Walde“, F. Schlegelio eilės, 1820), D. 708
„Krumokšniai“ („Die Gebüsch“, F. Schlegelio eilės, 1819), D. 646
„Gėlių skausmas“ („Der Blumen Schmerz“, J. G. von Majlátho eilės, 1821), D. 731
„Erlafo ežeras“ („Erlafsee“, J. Mayrhoferio eilės, 1817), D. 586
„Vėjyje“ („Beim Winde“, J. Mayrhoferio eilės, 1819), D. 669
„Žvaigždėtos naktys“ („Die Sternennächte“, J. Mayrhoferio eilės, 1819), D. 670
„Vakaro paveikslai“ („Abendbilder“, J. P. Silberto eilės, 1819), D. 650
„Neužauga“ („Der Zwerg“, M. von Collino eilės, 1823), D. 771
„Visagalis“ („Die Allmacht“, J. L. Pyrkerio eilės, 1825), D. 852

II

RICHARD STRAUSS (1864–1949)

„Ditirambas kančiai“ („Lob des Leidens“, A. F. von Schacko eilės, 1886), op. 15 Nr. 3
„Nuostabios, tačiau šaltos žvaigždės danguje“ („Schön sind, doch kalt die Himmelssterne“, A. F. von Schacko eilės, 1888), op. 19 Nr. 3
„Išsilaisvinimas“ („Befreit“, R. Dehmelio eilės, 1897–1898), op. 39 Nr. 4
„Tavo mėlynos akys“ („Mit deinen blauen Augen“, H. Heine's eilės, 1903–1906), op. 56 Nr. 4
„Žiemos naktis“ („Winternacht“, A. F. von Schacko eilės, 1886), op. 15 Nr. 2
„Kas tai sukūrė?“ („Wer hat's gethan?“, H. von Gilmo eilės, 1885), TrV 142
„Iš liūdesio dainų“ („Aus den Liedern der Trauer“, A. F. von Schacko eilės, 1886), op. 15 Nr. 4
„Malda žiemą“ („Winterweihe“, K. Henckello eilės, 1900), op. 48 Nr. 4
„Pastogė nuo audros ir lietaus“ („Ein Obdach gegen Sturm und Regen“, F. Rückerto eilės, 1900), op. 46 Nr. 1
„Miela vizija“ („Freundliche Vision“, O. J. Bierbaumo eilės, 1900), op. 48 Nr. 1
„Blogas oras“ („Schlechtes Wetter“, H. Heine's eilės, 1918), op. 69 Nr. 5
„Kaip išlaikyti paslaptį“ („Wie sollten wir geheim sie halten“, A. F. von Schacko eilės, 1888), op. 19 Nr. 4

VIOLETA URMANA pripažinta viena ryškiausių dabarties dainininkių, pelniusi pasaulinę šlovę ir soprano, ir mecosoprano repertuaru. Pirmiausia išgarsėjusi kaip mecosopranas, ji sukūrė Azučenos, Santucos, Fidės, Leonoros, Amneris, Frikos, Juditos, Lauros, Didonės ir daugelį kitų vaidmenų, ypač pasižymėjo Kundri (R. Wagnerio „Parsifalis“) ir Eboli (G. Verdi „Don Karlas“) interpretacijomis. Nuo 2001 m. solistė pradėjo dainuoti soprano partijas, daugiau kaip per dešimtmetį ji parengė ir įkūnijo tokius personažus kaip Aida, Amelija, Elizabeta, Toska, Ariadnė, Ledi Makbet, Odabela, Brunhilda, Džokonda, Medėja, Leonora, Norma, Ifigenija, Izolda ir kt. Solistė dainavo visuose žymiausiuose pasaulio operos teatruose – Niujorke, Madride, Čikagoje, Barselonoje, Milane, Pekine, Vienoje, Miunchene, Hamburge, Paryžiuje, Berlyne, Londone, San Fransiske, Florencijoje, Neapolyje, Los Andžele ir kt. Vien tik Milano teatre „La Scala“ V. Urmana dainavo keturiuose sezono atidarymo pastatymuose operose „Armidė“ (1996), „Trubadūras“ (2000), „Ifigenija Aulidėje“ (2002) ir „Aida“ (2006). Solistė dalyvavo Bairoito, Edinburgo, Zalcburgo, Provanso Ekso, PROMS, Ravelo, Pesaro, Ravenos, Sankt Peterburgo, Oranzo ir kituose festivaliuose. Jai dirigavo žymiausi batutos meistrai – C. Abbado, D. Barenboimas, B. de Billy, P. Boulezas, S. Bychkovas, R. Chailly, J. Conlonas, V. Gergijevs, J. Levine'as, J. Lópezas Cobosas, F. Luisi, L. Maazelis, N. Marrineris, Z. Mehta, R. Muti, A. Pappano, K. Petrenko, G. Prêtre'as, S. Rattle'as, D. Runniclesas, E. P. Salonenas, G. Sinopoli, F. Welser-Möstas, Ch. Thielemannas ir kt.

V. Urmana koncertuoja garsiausiose Europos, JAV ir Japonijos salėse, atlieka J. S. Bacho, G. Mahlerio, A. Schönbergo, A. Bergo, J. Brahmsio, L. van Beethoveno, G. Rossini, H. Berliožio, I. Stravinskio ir kitų kompozitorių kūrinius. Jos *Lieder* vakarai – išskirtiniai įvykiai, sulaukiantys nepaprasto kritikų ir publikos dėmesio.

Didelę dalį repertuaro sopranui ir mecosopranui V. Urmana įrašė daugelyje CD ir DVD („Trubadūras“, „Aida“, „Kaukių balius“, „Džokonda“, „Likimo galia“, „Kaimo garbė“, „Parsifalis“, „Zigfrydas“, „Obertas“ ir kt.), ji vaidino Kundri T. Palmerio filme „Šventojo Gralio paieškos“ („The Search for the Holy Grail“). 2002 m. Londone solistei buvo suteiktas prestižinis Karališkosios

filharmonijos draugijos apdovanojimas, 2009 m. Vienoje – Austrijos „Kammersängerin“ (garbingiausias dainininko titulas šioje šalyje). Ji apdovanota Gedimino (III laipsnis) ir Italijos Žvaigždės (Komandoro laipsnis, Italija) ordinais. 2016 m. kovo 7 d. UNESCO generalinė direktorė Irina Bokova Lietuvos operos solistei Violetai Urmanai suteikė UNESCO menininkės taikai vardą.

Nidoje gimusi pianistė **GAIVA BANDZINAITĖ** yra M. K. Čiurlionio menų gimnazijos ir Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA, prof. M. Azizbekovos kl.) absolventė. Ilgalaikis bendradarbiavimas su dainininke Beatriče Grincevičiute lėmė pianistės profesinį pasirinkimą: dar studijuodama LMTA, G. Bandzinaitė pradėjo akompanuoti dainininkams. Padedama L. Šukytės ir R. Lampsatytes, ji išvyko studijuoti į Austriją ir gilinosi į *Lied* akompanimentą Grace ir Zalcburge (prof. G. Zellerio ir H. Höllio kl.), čia baigusi studijas pelnė Austrijos kultūros ministro apdovanojimą. Pianistė dėsto Zalcburgo menų universiteto „Mozarteum“ dainavimo katedroje ir yra Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijos kviestinė profesorė.

G. Bandzinaitė akompanavo dainavimo ir interpretacijos kursuose, kuriuos vedė E. Schwarzkopf, Ch. Ludwig, B. Fassbaender, Th. Hampsonas, R. Hollas, H. Deutschas, L. Šukytė, K. Widmeris ir kt., surengė pasirodymų su dainininkais serų W. White'u ir I. Borkh. Pianistė dirba pedagogų G. Bumbry ir B. Bonney vadovaujamosiose dainavimo klasėse, o Zalcburgo festivalyje vadovavo Jaunųjų dainininkų projektui. Nuo 1998 m. pianistė yra oficiali tarptautinio W. A. Mozarto konkurso koncertmeisterė.

Su kamerinės muzikos partneriais G. Bandzinaitė dalyvavo įvairiuose festivaliuose („Festival du Lied“ Fribūre, „F. Mendelssohn Tage“ Koblence, Liublianos festivalis, H. Wolfo akademija Štutgarte, H. Wolfo festivalis Slovėnijos Gradece, Al Bustano festivalis Beirute ir kt.). Pianistė akompanavo dainininkams koncertuose Miuncheno, Graco, Liublianos, Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje, Vienos „Konzerthaus“, Niujorko „Lincoln Center“, Londono „Charterhouse“ ir kt. Su dainininke B. Jernejcic-Fürst įrašė visą vokalinę slovėnų kompozitoriaus M. Kogojų kūrybą.

Rengiant operas, G. Bandzinaitė dirbo Vienos teatre, festivaliuose „Styriarte“ ir „Steirischer Herbst“, Liuksemburgo filharmonijoje, Zalcburgo festivalyje, Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre.

Pianistė aktyviai dalyvavo Vienos menininkų grupės „Varwe Musica“ veikloje: Wittgensteinų rūmuose ji vadovavo simpoziumui apie dailės ir muzikos sąveiką, dalyvavo rengiant M. K. Čiurlionio kūrybos pristatymą Vienos „Kunsthhaus“. Vienos koncertų salėje organizuotame cikle „O-Ton“ parengė programą su dainininke ir olandų rašytoja Margrieta de Moor.

Kitą koncertų sezoną G. Bandzinaitė pakviesta oficialiai akompanuoti tarptautiniame konkurse „Debut“ ir renginyje „Liederabend“ Vienos „Musikverein“ salėje.

bei naujųjų stilių konfliktą paženklinusi XIX–XX a. sandūra, ir praėjusio šimtmečio pradžioje nuvilniję žmonijos kataklizmai. Viena vertus, jo dainos apdainuoja idiliškus gamtos reiškinius ar pakylėtus žmogaus jausmus, kita vertus, perkeltine prasme jos byloja apie giliai tūnančias ir užslėptas sudėtingų likimų tragedijas, kurias perteikia ir poetiniai R. Strausso pamėgtų kūrėjų tekstai (pavyzdžiui, Adolfo von Schacko, Richardo Dehmelio, Karlo Henckelio eilės, dar vaikystėje pamėgtas poetas Ludwigas Uhlandas ar kompozitoriaus operose adaptuoti Oscaro Wilde'o, Hugo von Hofmannsthalio tekstai), ir išraiškinga muzikinė medžiaga.

Programos tekstą parengė redaktorė Rima Povilionienė

Lied romantizmo aušroje ir saulėlydyje

Muzikos, o ir visam pasauliui romantizmo epocha padovanojo austrų kompozitorių Franzą Schubertą, kuris paliko neišdildomą pėdsaką dainų (*Lied*) žanro sferoje, jautriai sujungęs tariamo žodžio ekspresiją ir skleidžiamo garso skambumą. Šio kompozitoriaus dainose harmoningai dera klasicizmo terpėje augusio ir brendusio kūrėjo stilistinė pajauta ir raiškiai romantizuoti, iškalbingi melodijų siluetai bei jautrūs poetiniai tekstai. F. Schubertas savo dainų tekstams dažniausiai rinkosi amžininkų eiles, artimas romantiniu polėkiu ir įžvalgomis, – tai Johannas Wolfgangas von Goethe, kurio eilutės nugulė vizionieriškose baladėse „Girių karalius“ ar „Margarita prie ratelio“, Johannas Mayrhoferis, Friedrichas Schilleris, taip pat Heinrichas Heine, Friedrichas Rückertas ir daugelis kitų. Įkvėptas Wilhelmo Müllerio žodžio trapumo, kompozitorius pagal jo eilėraščių rinkinius parašė savo dainų ciklus „Gražioji malūnininkė“ ir kone autobiografinį „Žiemos kelionė“, o po kūrėjo mirties 1828 m. išspausdintame paskutiniame dainų rinkinyje, simboliškai pavadintame „Gulbės giesmė“, F. Schubertas meniškai interpretavo Ludwigo Rellstabo, Heinricho Heine's ir kitų poetų eiles.

Neretai F. Schuberto dainos vadinamos baladėmis – muzikinėmis istorijomis su dramatiškai plėtojama naratyvu. Sukūręs daugiau kaip 600 dainų, kompozitorius jose tarsis atspindėjo gyvenimo realybę, šią vokalinę miniatiūrą pakylėdamas į psichologizuotą lygmenį. Pagrindinis jo dainų veikėjas – romantinis herojus, pasižymintis turtingu vidiniu pasauliu, jis tai vienišas, kenčiantis, tai svajojantis ar įkvėptas gamtos idilės. Atliekant *Lied* vokalas nėra pagrindinis elementas, o fortepijonas nėra tik pritarimas; šie du komponentai – lygiaverčiai interpretuotojai, drauge pasakojantys sudėtingą žodžių ir garsų istoriją.

Po pusšimčio metų F. Schuberto dainose užgimusias menines intencijas nuosekliai tęsė ir plėtojo kitas austrų kūrėjas Richardas Straussas. Iš pradžių rašęs dainas vokalui ir fortepijonui, vėliau kompozitorius daugelį jų aranžavo simfoniniam orkestrui. R. Straussas buvo itin produktyvus simfonistas – parašė net 10 simfoninių poemų, tarp kurių bene ryškiausios „Don Žuanas“, „Taip kalbėjo Zaratustra“, „Don Kichotas“, „Alpių simfonija“ ir kt., taip pat operų autorius (daugiau kaip 15, minėtinos „Salomėja“, „Rožės kavalierius“, „Elektra“, „Ariadnė iš Nakso“ ir t.t.). Tačiau paskutinis šio kompozitoriaus kūrinys buvo dainų ciklas „Ketrios paskutinės dainos“ balsui ir orkestrui, sukurtas 1948-aisiais, simboliškai apibendrinęs gana ilgą ir įvairiapusį R. Strausso kūrybos kelią. Daina buvo vienas pagrindinių vedlių, ištikimai lydėjusių R. Straussą nuo ankstyvos jaunystės.

Šio austrų kompozitoriaus požiūris į *Lied* liudija jį gyvenus ryškių kontrastų persisėmusioje epochoje. Tai ir jaunystėje dominavusi romantizmo saulėlydžio nostalgija, ir šios epochos

Birželio 11 d., pirmadienis, 19 val.
Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

NUO AUKŠTŲ BOKŠTŲ

Solistė

MŪZA RUBACKYTĖ

(fortepijonas; Lietuva, Prancūzija, Šveicarija)

Styginių kvartetas **METTIS**

KOSTAS TUMOSA (smuikas)

BERNARDAS PETRAUSKAS (smuikas)

KAROLIS RUDOKAS (altas)

ROKAS VAITKEVIČIUS (violončelė)

Dalyvauja **DONATAS BAGURSKAS** (kontrabosas)

PROGRAMA

I

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS (1875–1911)

Styginių kvartetas c-moll (VL 83)

Allegro moderato

Andante

Menuetto. Grazioso

LOUIS VIERNE (1870–1937)

Kvintetas fortepijonui ir styginiams c-moll, op. 42

Poco lento. Moderato

Larghetto sostenuto

Maestoso. Allegro molto risoluto

MŪZA RUBACKYTĖ (fortepijonas)

Styginių kvartetas METTIS

II

JOSEPH HAYDN (1732–1809)

Styginių kvartetas Nr. 53 D-dur, op. 64 Nr. 5, Hob. III:63 („Vieversys“)

Allegro moderato

Adagio

Minuet. Allegretto. Trio

Finale. Vivace

FERENC LISZT (1811–1886)

„Malédiction“ („Prakeikimas“) fortepijonui ir styginiams, S. 121 / R. 452

Solistė MŪZA RUBACKYTĖ (fortepijonas)

DONATAS BAGURSKAS (kontrabosas)

Styginių kvartetas METTIS

*Nuo Liszto 24 etidų iki ciklo „Klajonių metai“.
Nuo Šostakovičiaus 24 preliudų ir fugų iki Čiurlionio kūrybos.
Visus iššukius Muza atremia elegantiškai ir atsivadusi.*

Šiuo metu Vilniuje, Paryžiuje ir Ženevoje gyvenanti lietuvių pianistė **MŪZA RUBACKYTĖ** koncertuoja visuose žemynuose; jos gastrolių sąrašas – garsios Argentinos, Urugvajaus, Kolumbijos, Peru, Čilės, Meksikos, Japonijos salės, taip pat Marokas, Malaizija, Mozambikas, Bermuda, Martinika, Puerto Rikas. Ji kviečiama koncertuoti Paryžiaus operoje, jos rečitaliai rengiami svarbiausiose salėse, kaip antai Londono „Wigmore Hall“, Bonos „Beethoven-Haus“, Amsterdamo „Concertgebouw“, Paryžiaus „Salle Gaveau“, Orsė muziejuje, Invalidų rūmuose (Prancūzijos kariuomenės muziejuje), Budapešto Liszto akademijoje, Tivolio „Villa d'Este“, Buenos Airių „Teatro Colón“ ir „Kirchner Hall“, Meksiko „Auditorio Blas Galant“, Kairo operoje, Tokijo „Casals Hall“. M. Rubackytė groja su daugeliu JAV orkestrų, bendradarbiauja su Santjago „Teatro Municipal“, Argentinos, Singapūro, Naujosios Zelandijos, Pietų Afrikos, Bogotos „Teatro Mayor“ (diriguojant maestro K. Pendereckiui), Maskvos P. Čaikovskio, Lozanos simfoniniais orkestrais, įvairiais Prancūzijos kolektyvais.

1996 m. Beethoveno archyvai Bonoje M. Rubackytei patikėjo įrašyti atrastą L. van Beethoveno Ketvirtojo fortepijoninio koncerto kamerinę versiją, jos įrašas kompaktinėje plokštelėje tapo pasauline premjera. 2018 m. lapkritį pianistė pakviesta Varšuvos filharmonijoje atlikti K. Pendereckio koncertą fortepijonui ir orkestrui „Resurrection“ kompozitoriaus 85-mečio proga.

M. Rubackytė studijavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (LMTA) bei Maskvos valstybinėje P. Čaikovskio konservatorijoje, čia baigė ir aspirantūrą. M. Rubackytė yra tarptautinių konkursų – Liszto–Bartoko pianistų Budapešte bei prancūzų muzikos „Les Grand Maitres Français“ Paryžiuje – nugalėtoja.

Atlikėjos repertuarą sudaro daugiau kaip 40 koncertinių programų ir 40 koncertų su orkestru, diskografiją – 25 kompaktinės plokštelės, ji bendradarbiauja su „Naxos“, „Lyrinx“, „Warner Classics“, „Brilliant Classics“, „Doron“ įrašų kompanijomis. Su pastarąja parengė orkestro įrašų seriją „Great Lithuanian live recordings“.

Būdama įvairiapusė kultūros veikėja, ji suvaidino svarbų vaidmenį Lietuvos įvaizdžio sklaidai Prancūzijoje. M. Rubackytė apdovanota Garbės medaliu „Už nuopelnus Lietuvos kultūrai“, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, Lietuvos Vyriausybės premija. 2006 m. jai paskirta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija. Pianistė yra LMTA profesorė, kviečiama į svarbių tarptautinių konkursų žiuri, dėsto pasaulio universitetuose ir konservatorijose, vadovauja tarptautiniams meistriskumo kursams. M. Rubackytė yra tarptautinio Vilniaus fortepijono muzikos festivalio įkūrėja ir meno vadovė. „Viena geriausių gyvųjų Liszto atlikėjų“ (kaip teigiama prestižiniame žurnale „Fanfare“, JAV) yra Tarptautinių F. Liszto asociacijų (ILA) biuro narė, F. Liszto draugijos Lietuvoje „LiSZtuania“ prezidentė, ilgametė tarptautinio F. Liszto pianistų konkurso Utrechte žiuri narė. 2012 m. M. Rubackytei įteiktas Vengrijos kultūros ministerijos prizas „Pro Hungarica“.

2009 m., Lietuvos tūkstantmečio ir Vilniaus – Europos kultūros sostinės proga, M. Rubackytė kartu su Lietuvos nacionaline filharmonija surengė pirmąjį Vilniaus fortepijono festivalį, o 2017 m. jau už penkių festivalių organizavimą, nuopelnus kultūrai ir menui ji pelnė Vilniaus miesto savivaldybės Šv. Kristoforo apdovanojimą.

2018 m. Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui M. Rubackytė inicijavo ir parengė net tris programas koncertams Paryžiuje: „Salle Gaveau“ (su Lietuvos kameriniu orkestru ir dirigentu R. Šerveniku), Invalidų katedroje (su styginių kvartetu „Mettis“) ir Orsė muziejuje (rečitalis

„Baltai ir jų inspiracijos“). Šiai iškiliai datai skirtas ir pianistės koncertinis turas Pietų Afrikos Respublikoje, koncertai Lietuvoje, Šveicarijoje, Vengrijoje.

Styginių kvartetas **METTIS** susibūrė 2011 m. LMTA, prof. Augustino Vasiliausko klasėje. Metidė – tai senovės graikų mitologinė figūra, Dzeuso žmona, simbolizavusi išmintį. Bendrinėje kalboje šis žodis apibūdina kokybę, kurios pasiekama sumanumu, išradingumu ir įgūdžiais.

Kolektyvas griežia įvairiuose muzikiniuose projektuose, dažnai tobulinasi meistriskumo kursuose, nuolat dalyvauja Europos kamerinės muzikos akademijos (ECMA), kurios nariu tapo 2014 m., sesijose. Už sėkmingus pasirodymus tarptautiniuose vasaros kursuose (ISA) apdovanotas Vienos menų universiteto Josepha Haydno instituto, Gottfriedo von Einemo fondo prizais. „Mettis“ dalyvavo Vilkrozo (Vilcrozo, Prancūzija) muzikos akademijos meistriskumo kursuose, kur tobulinosi pas legendinį austrų pianistą Alfredą Brendelį ir Ysaŕe kvarteto altininką Miguelį da Silvą.

Debiutinį rečitalį kvartetas surengė 2012 m. Taikomosios dailės ir dizaino muziejuje Vilniuje. Tų pačių metų pabaigoje tapo XII tarptautinio lietuvių kamerinės muzikos atlikimo konkurso Vilniuje nugalėtoju ir reprezentavo LMTA 2013 m. Porte (Portugalija) vykusiame „Harmos“ kamerinės muzikos festivalyje. Taip pat „Mettis“ dalyvavo Europos muzikos akademijų festivalyje (EFAM) Varšuvoje (Lenkija) ir 49-ajame Plovdivo (Bulgarija) kamerinės muzikos festivalyje. 2015 m. Bordo (Prancūzija) styginių kvartetų festivalyje, „Auditorium“ salėje, kvartetas pasirodė su Ysaŕe kvarteto altininku Migueliu da Silva; Vilniaus festivalyje grojo drauge su „Quartetto di Cremona“ (Italija). 2015 m. Lietuvos nacionalinė filharmonija išleido autorinę „Mettis“ kompaktinę plokštelę „Intromusica“.

2016 m. ansamblis grojo prestižinėje „Wigmore Hall“ salėje Londone, pelnė 8-ojo tarptautinio Bordo (Prancūzija) styginių kvartetų konkurso II premiją (skiriamos tik dvi premijos), taip pat buvo apdovanotas specialiu prizu. Tais pačiais metais tapo IX tarptautinio Vittorio Rimbotti konkurso Fiesolėje (Italija) nugalėtoju; dalyvavo Janine Jansen kamerinės muzikos festivalyje Utrechte (Olandija).

2017 m. kvartetas surengė 8 koncertų turą didžiuosiuose Kinijos miestuose. 2018 m. pradžioje griežė Hamburgo filharmonijos „Laeiszhalle“, o vasario 22 d. pasirodė Berlyno „Konzerthaus“ salėje. Gegužės 14 d. su pianiste M. Rubackyte „Mettis“ koncertavo Paryžiuje, Invalidų katedroje. Du pastarieji koncertai skirti Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui.

Kontrabosininkas **DONATAS BAGURSKAS** baigė Kauno J. Naujallio muzikos gimnaziją ir LMTA. 2000–2010 m. buvo Šv. Kristoforo kamerinio orkestro kontrabosų grupės koncertmeisteriu; grojo kameriniame orkestre „Kremerata Baltica“. Šiuo metu yra Lietuvos kamerinio orkestro narys. D. Bagurskas dėstė Vytauto didžiojo universitete, dabar yra LMTA docentas.

Kaip solistas ir kamerinių programų dalyvis, D. Bagurskas pasirodė su įvairiais mūsų šalies kolektyvais ir atlikėjais – su Lietuvos kameriniu orkestru koncertavo festivalyje „Nakties serenados“ (G. Bottesini „Gran Duo Concertante“ smuikui ir kontrabosui); grojo su Šv. Kristoforo kameriniu orkestru (atliko C. Dittersdorfo „Koncertinę simfoniją“ altui ir kontrabosui, M. Maroso „Koncertinę simfoniją“ smuikui, violončelei ir kontrabosui), festivalyje „Druskomani-ja“ – D. Grockio specialiai jam sukurtą ir dedikuotą Koncertą kontrabosui bei T. Kutavičiaus „Triplum“ smuikui ir kontrabosui. D. Bagurskas pirmą kartą Lietuvoje pagrojo Bottesini Koncertą Nr. 2 h-moll. Šį kūrinių kontrabosininkas taip pat atliko ir įrašė su Klaipėdos kameriniu orkestru. 2009 m. jis dalyvavo „Unicef“ organizuojamame labdaros koncerte „Pasaulio klasikos genijai“, čia su J. Rachlinu, I. Golanu, R. H. Joo, A. Igudesmanu, B. Andrianovu, L. Poweriu ir skaitovu seru R. Moore'u atliko C. Saint-Saëno „Žvėrių karnavalą“. 2014 m. D. Bagurskas su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru pagriežė G. Bryarso Koncertą kontrabosui, vyrų chorui ir orkestrui „Atsisveikinimas su Sankt Peterburgu“, o 2017 m. – A. Trovajoli Siuitą kontrabosui ir orkestrui „Sconcerto“. Kontrabosininkas yra bendradarbiavęs su dirigentais J. Domarku, D. Katkumi, M. Pitrenu, R. Šerveniku, M. Barkausku, L. Dorfmanu, M. Rota, K. Bumannu.

D. Bagurskas pasirodo su Čiurlionio ir „Chordos“ styginių kvartetais, groja ansamblyje „4tango“. Jis yra koncertavęs su smuikininkais G. Kremeriu, S. Krylovu, J. Rachlinu, R. Mintsu, Dž. Bidva, I. Armonaite, violončelininku D. Geringu, dainininkėmis I. Prudnikovaite, A. Krikščiūnaite, pianistais L. Dorfmanu, I. Golanu, I. Baikštyte ir kitais.

Styginių kvartetą c-moll, VI. 83, MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS parašė 1901 m., studijuodamas Leipciगे pas profesorius Carlą Reineckę. Kūrinys pirmą kartą atliktas Leipciगे konservatorijoje. Greta ten sukurtų polifoninių ir žanrinių pjesių, šiuo savo stambiu darbu kompozitorius nebuvo patenkintas, nes turėjo paklusti C. Reinecke's akademiniams reikalavimams. Laiškuose Čiurlionis rašė: „Kompozicija ne pati blogiausia, bet atlikimas buvo „šuniškas“, ir vietoj laukto didelio malonumo turėjau nemaža nesmagumo. Tačiau Reinecke'i kūrinys patiko. (...) Jaučiu, kad galėčiau parašyti šimtą kartų geresnį kvartetą.“ Vis dėlto šis kvartetas žavi aiškia forma, subalansuota faktūra, romantine lyrika ir lietuviškos pastoralės dvelksmu. Kvarteto finalas dingęs. Kūrinys atliekamas kaip trijų dalių ciklas (pirmoje kai kas restauruota) ir tuo pavidalu plačiai ir solidžiai atstovauja Čiurlionio kūrybai bei lietuvių kamerinei muzikai.

FERENCO LISZTO „Malédiction“ („Prakeikimas“) fortepijonui ir styginių orkestrui, S. 121 / R. 452, – vienas ankstyvųjų vengrų kompozitoriaus kūrinių fortepijonui. Apie jį buvo sužinota tik po autoriaus mirties, tarp kitų jo popierių radus „Malédiction“ rankraštį. Kūrinys taip pavadintas dėl pirmame partitūros lape virš solisto partijos užrašyto žodžio, nors nėra aišku, ką Lisztas turėjo galvoje. Rankraštyje yra likę ir kitų kompozitoriaus įrašų, kurie rodo, kad kūrinys turėjo programą, de ja, iki mūsų dienų neišlikusią. Manoma, kad „Malédiction“ buvo sukurta apytikriai 1840 m., nes kompozicijai būdingas virtuozinis koncertinis stilius, liudijantis apie Lisztą gyvenimą tuo laikotarpiu. Kaip pianistas jis aktyviai koncertavo, gastroliavo, o kūrybai skirdavo retas laisvas minutes. Masyviu ir energingu fortepijono solo prasidedančiame kūrinyje skamba mozaikiška šešių motyvų kaita. Per palyginti trumpą laiko atkarpą (kompozicijos trukmė – iki 15 min.) Lisztas sugebėjo išgauti ir perteikti plataus spektro skirtingas nuotaikas nuo svajingo elegiškumo ar net liūdesio iki žaismės, vis didėjančios įtampos ir netikėtos atomazgos finale.

JOSEPHO HAYDNO Styginių kvartetą Nr. 53 D-dur, op. 64, Nr. 5, Hob. III:63 („Vieversys“) J. Haydno kvartetai – tai įstabus dvasinės pusiausvyros, džiugesio ir beribės fantazijos pasaulis. Šios muzikos optimizmą išreiškia barokinių imitacijų darna, subtilus rokoko melodijos polėkis, gaivi ir natūrali liaudiška pasaulėjauta bei rafinuotas galantiškumas. Kompozitorius pagrįstai vadinamas šio žanro pradininku ir puoselėtoju. Kvartetai tarsi įrėmina ilgą jo paties kūrybos kelią. Pirmą kvartetą jis parašė būdamas dvidešimt trejų metų, o iš viso sukūrė 83. Siųsdamas leidėjui paskutinį, nebaigtą kvartetą – savo gėstančios kūrybos blykstelėjimą – kompozitorius vizitinėje kortelėje lyg atsiprašydamas užrašė: „Išseko visos mano jėgos, senas ir silpnas esu.“

1790 m. sukurti šeši styginių kvartetai, op. 64, vadinami Tosto kvartetais: Haydnas juos dedikavo vengrų smuikininkui, vėliau pirkliu tapusiam Johannui Tostui, padėjusiam kompozitoriui surasti jo kūrinių leidėją. Šį vakarą atliekamas Kvartetą D-dur turi pavadinimą „Vieversys“ – kaip žinome, Haydno kūrinius mėgdavo pavadinti draugai, bičiuliai arba klausytojai. Greičiausiai vieversio treles jie išgirdo kvarteto pirmos dalies pagrindinėje smuiko temoje.

LOUIS VIERNE'O Kvintetas fortepijonui ir styginiams c-moll, op. 42

XX a. prancūzų vargonininkas ir kompozitorius L. Vierne'as nuo gimimo buvo beveik aklas. Tačiau tai jam nesutrukdė tapti žymiu atlikėju, jo muzika išpopuliarėjo visame pasaulyje. Baigęs Paryžiaus konservatoriją, jis pradėjo dirbti Šv. Sulpicijaus bažnyčioje Paryžiuje, o 1900 m. tapo ir pagrindiniu Paryžiaus Dievo Motinos katedros vargonininku. Per savo gyvenimą patyręs daug nelaimių, kamuojamas ligų Vierne'as išugdė visą kartą vargonininkų, tarp kurių buvo Lili ir Nadia Boulanger, Marcelis Dupré, Maurice'as Duruflé. Maestro mirė nuo širdies smūgio 1937 m. vargonuodamas savo 1750-ąjį koncertą Dievo Motinos katedroje. Vierne'as garsėjo elegantišku, romantišku kūrybos stiliumi, jo muzika pasižymi lyrika, spalvinga ir sodria harmonija, persipinančiais kontrapunktais, netikėtais tempo ir ritmo pokyčiais. Parašė daug kūrinių vargonams (tarp kitų – 6 simfonijas vargonams ir orkestrui), mišių, kamerinių instrumentinių kūrinių, dainų.

Kvintetą fortepijonui ir styginiams c-moll Vierne'as sukūrė 1918 m. išgyvendamas skaudžius įvykius. 1913 m. mirė jo jaunesnysis sūnus, o Pirmojo pasaulinio karo mūšiuose žuvo ir vyresnysis sūnus bei brolis René, taip pat vargonininkas. Šiame kūrinyje autorius išliejo visą savo sielvartą, kančią ir kartėlį, kita vertus, muzikoje daug ypatingo tėviško švelnumo, apie kurį kompozitorius užsimena laiške savo draugui. Kvinteto dedikacija: „Mano brangaus septyniolikmečio sūnaus Jacques'o, žuvusio už Prancūziją, atminimui.“

Programos tekstą parengė redaktorė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Birželio 14 d., ketvirtadienis, 19 val.
Lietuvos nacionalinės filharmonijos Didžioji salė

SAULĖLYDŽIO IR AUŠROS GIESMĖS

**LIETUVOS NACIONALINIS
SIMFONINIS ORKESTRAS**

Meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas

Solistai:

ANDRIUS ŽLABYS (fortepijonas)

LINA DAMBRAUSKAITĖ (sopranas)

JUSTINA GRINGYTĖ (mecosopranas)

TOMAS PAVILIONIS (tenoras)

NERIJUS MASEVIČIUS (bosas-baritonas)

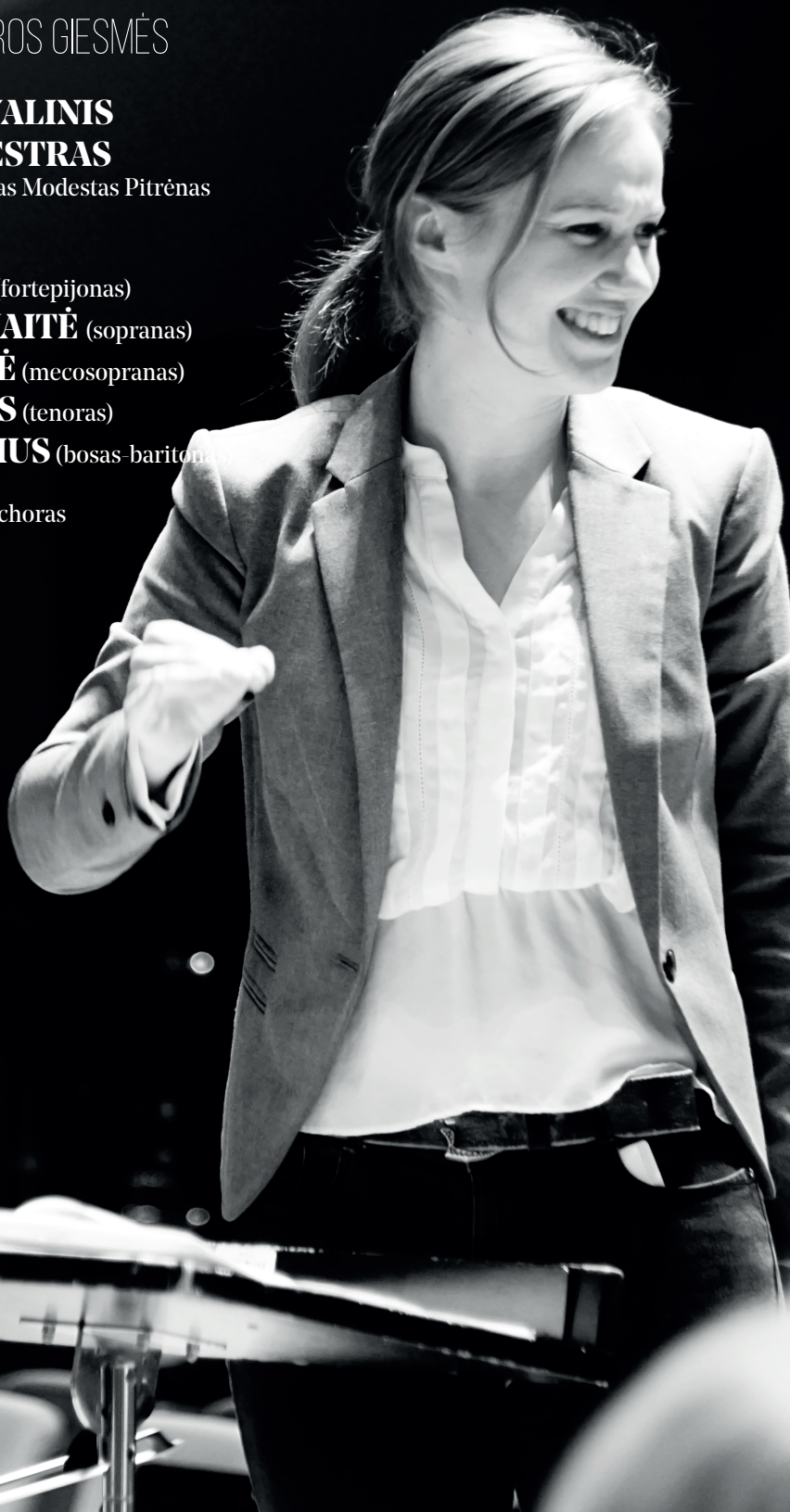
Vilniaus miesto savivaldybės choras

JAUNA MUZIKA

Vadovas Vaclovas Augustinas

Dirigentė

GIEDRĖ ŠLEKYTĖ

PROGRAMA

I

RAMINTA ŠERKŠNYTĖ (g. 1975)

„Saulėlydžio ir aušros giesmės“, kantata-oratorija sopranui, mecosopranui, tenorui, bosui, chorui ir simfoniniam orkestrui, pagal Rabindranato Tagore's tekstus (2007)

Diena. Vakaras

Naktis

Rytas. Amžinasis rytas

Solistai:

LINA DAMBRAUSKAITĖ (sopranas)

JUSTINA GRINGYTĖ (mecosopranas)

TOMAS PAVILIONIS (tenoras)

NERIJUS MASEVIČIUS (bosas-baritonas)

Vilniaus miesto savivaldybės choras JAUNA MUZIKA

II

ESA-PEKKA SALONEN (g. 1958)

Koncertas fortepijonui ir orkestrui (2007)

Part I

Part II

Part III

Solistas ANDRIUS ŽLABYS (fortepijonas)

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentė GIEDRĖ ŠLEKYTĖ

Tarptautinį pripažinimą **ANDRIUS ŽLABYS** pelnė pasirodydamas su tokiais pasaulinio garso kolektyvais kaip Niujorko, Klivlando, Buenos Airių filharmonijų, Bostono ir Roterdamo simfoniniai orkestrai.

A. Žlabys mokėsi Nacionalinėje M. K. Čiurlionio menų mokykloje (L. Jakniūnienės kl.), vėliau studijas tęsė JAV – Interlocheno menų akademijoje (V. Mushkatkol kl.), Curtis muzikos institute (S. Lipkino kl.), Klivlando muzikos institute (S. Babajano kl.). 2006–2007 m. studijavo Jėlio universiteto Muzikos fakultete (C. Franko kl.).

2015 m. pianistas debiutavo Vienos „Musikverein“ salėje su orkestru „Kremerata Baltica“ diriguojant M. Gražinytei-Tylai (buvo atliktas D. Šostakovičiaus Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 2). Su ta pačia dirigente ir G. Mahlerio jaunimo orkestru 2012 m. jis pirmą kartą pasirodė Zalcburgo festivalyje ir atliko W. A. Mozarto Koncertą fortepijonui Nr. 21 C-dur, KV 467. 2013 m. A. Žlabys dalyvavo įrašant Victorio Kissine'o albumą „Between two Waves“ (su G. Kremeriu ir „Kremerata Baltica“).

A. Žlabys kviečiamas skambinti prestižinėse pasaulio scenose – Niujorko „Carnegie Hall“ ir Linkolno centro „Avery Fisher Hall“, Amsterdamo „Concertgebouw“, Buenos Airių „Teatro Colón“, Londono „Wigmore Hall“, Vienos „Musikverein“, Tokijo „Suntory Hall“; dalyvauja daugelyje festivalių JAV ir Europoje: lordo Yehudi Menuhino, Zalcburgo, Lokenhauzo, muzikos centro „Caramoor“ ir kt. Tarp jo kamerinės muzikos partnerių – altistas J. Bašmetas, smuikininkai H. Hahn, G. Kremeris (su pastaruoju A. Žlabys yra koncertavęs Japonijoje, Kinijoje, Europoje ir Pietų Amerikoje). 2003 m. įrašų kompanijos „Nonesuch“ išleistas A. Žlabio, G. Kremerio ir orkestro „Kremerata Baltica“ CD su G. Enescu kūriniais buvo nominuotas apdovanojimui „Grammy“. 2000 m. pianistas tapo nacionalinės perklauso „Astral Artist“ nugalėtoju.

LINA DAMBRAUSKAITĖ 2017 m. baigė dainavimo magistrantūros studijas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (LMTA, prof. S. Stonytės kl.). Nuo 2017 m. rugsėjo dainininkė stažuojasi Londono Karališkosios akademijos operos studijoje.

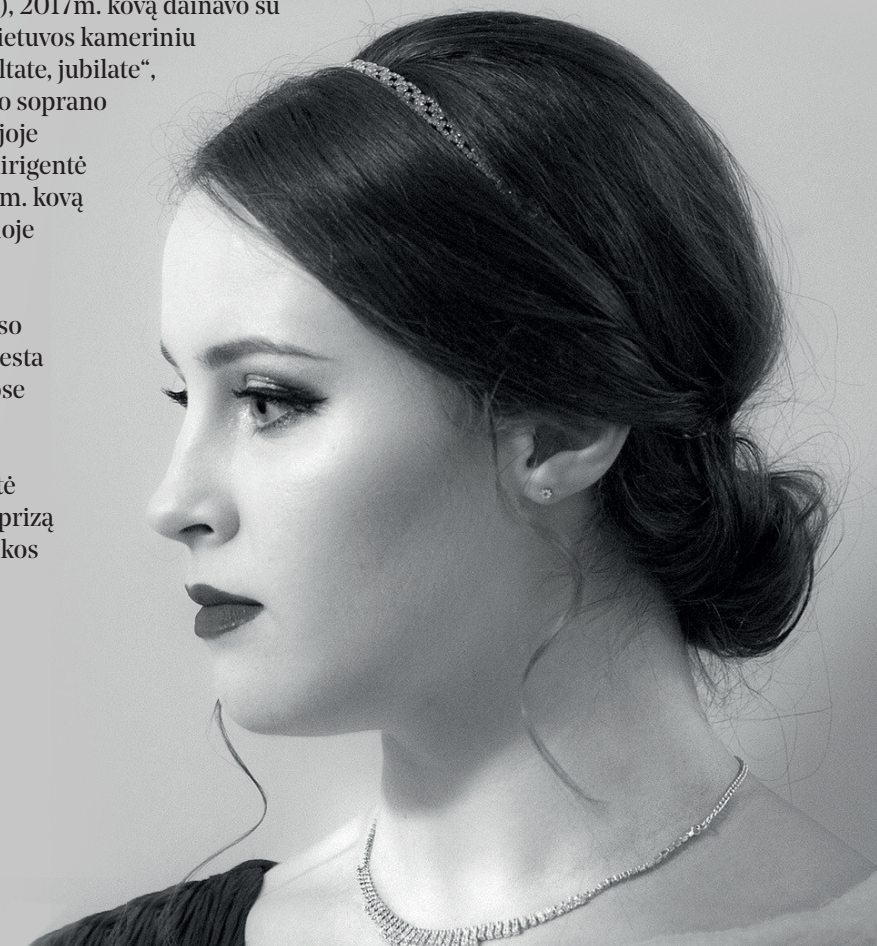
L. Dambrauskaitė koncertavo su Lietuvos nacionaliniu ir Lietuvos valstybiniu simfoniniais, Lietuvos kameriniu orkestrais, dirbo su žymiausiais šalies dirigentais, kompozitoriais ir atlikėjais, gastroliavo Vokietijoje, Danijoje, Ispanijoje, Italijoje, Makedonijoje, Pietų Korėjoje.

L. Dambrauskaitė nuolat dalyvauja įvairiuose projektuose ir festivaliuose, 2015 m. liepą ji buvo viena iš Lietuvos kultūros atstovų pasaulinėje parodoje „Expo 2015“ Milane. 2011 m. dainininkė dalyvavo šiuolaikinės operos „Geros dienos“ (kompozitorė Lina Lapelytė) pastatyme, su juo vėliau gastroliavo Kinijoje, JAV, Prancūzijoje, Rusijoje.

2015 m. L. Dambrauskaitė debiutavo Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre Barbarinos vaidmeniu (W. A. Mozarto „Figaro vedybos“), su teatro trupe gastroliavo Izraelyje. Kiti jos vaidmenys – Tais (G. F. Händelio „Aleksandro puota“, LNOBT), Injolis (C. Debussy „Pelėjas ir Melisanda“, „Vilnius City Opera“), Semelė (G. F. Händelio „Semelė“, Baroko operos teatras), Fraskita (elektroninė opera „e-Carmen“ pagal G. Bizet muziką, Vilniaus miesto operos trupė), Ponia Gigaks (J. Juzeliūno „Žaidimas“). 2017 m. lapkritį solistė debiutavo Londono Karališkosios akademijos operoje Cerlinos vaidmeniu (W. A. Mozarto „Don Žuanas“). 2018 m. gegužę solistė Londono Karališkosios akademijos operoje pakviesta atlikti Lauretos vaidmenį G. Bizet operoje „Stebuklingas gydytojas“.

Solistė kviečiama atlikti soprano partijas sakraliniuose ir simfoniniuose opusuose (J.S. Bacho „Pasija pagal Joną“, F. Schuberto Mišios Nr. 6 Es-dur, G. Mahlerio Simfonija Nr. 4), 2017 m. kovą dainavo su G. Marko diriguojamu Lietuvos kameriniu orkestru koncerte „Exsultate, jubilate“, tą pačių metų liepą atliko soprano partiją J. Haydno oratorijoje „Pasaulio sutvėrimas“ (dirigentė M. Gražinytė-Tyla). 2018 m. kovą Karalių kolegijos koplyčioje (*King's College Chapel*) Kembridže jai patikėta soprano partija J. Brahmsio „Requiem“, solistė pakviesta dainuoti J.S. Bacho Mišiose h-moll.

2017 m. L. Dambrauskaitė pelnė specialųjį L. Sukis prizą I tarptautiniame V. Noreikos dainininkų konkurse.

2015m. Lietuvos jaunosios operos solistės metų apdovanojimą pelniusi **JUSTINA GRINGYTĖ** pastaruoju metu sulaukė ypač palankių atsiliepimų už Karmen vaidmenį Anglijos nacionalinės operos ir Škotijos operos teatruose. Jos atlikimo technika dienraštyje „The Times“ apibūdinama kaip „triuškinanti“, įtakingasis „The Guardian“ jos balso stiprumą palygina su „plieno šarvais“, o savo interpretacijose ši dainininkė meistriškai pereina nuo valdingos ir įsakmios prie trapios ir švelnios herojės paveikslo („The Scotsman“).

2017–2018 m. koncertų sezoną J. Gringytė dainuoja Velso nacionalinėje operoje (debiutiniai Preciozilos ir Kuros vaidmenys G. Verdi operoje „Likimo galia“), Lietuvos nacionaliniame operos ir baletu teatre (LNOBT, pagrindinis vaidmuo G. Bizet operoje „Karmen“ bei Romeo vaidmuo V. Bellini operoje „Kapulečiai ir Montekiai“) ir Vilniaus miesto operos trupėje (Dalilos partija C. Saint-Saënso operoje „Samsonas ir Dalila“). Tarp kitų svarbesnių pasirodymų – koncertinis L. van Beethoveno Devintosios simfonijos atlikimas Karališkojoje Alberto salėje Londone.

Praėjusiais metais solistė dainavo Lisabonos nacionaliniame teatre bei Palermo „Teatro Massimo“ (Karmen vaidmuo), dalyvavo originaliame Vilniaus miesto operos trupės projekte „e-Carmen“, surengė pasirodymų Maskvos Didžiajame teatre (Margaritos vaidmuo H. Berlioza „Fausto pasmerkime“), mecosoprano partija Beethoveno Devintojoje su Londono filharmonijos orkestru ir maestro Kazushi Ono.

Tarp J. Gringytės parengtų operinių partijų – Fenenos vaidmuo G. Verdi operoje „Nabukas“ (Velso nacionalinė operos, Magdalena G. Verdi „Rigoletė“ (Londono Karališkoji opera, Madrido „Teatro Real“, Maskvos Didysis teatras), Jonas (Vilniaus miesto trupės parengtas „Jono ir Gretos“ projektas). Tarp bene labiausiai dėmesį atkreipusių šios solistės vaidmenų – Karmen, ją J. Gringytė dainavo įvairiuose operos teatruose (Anglijos nacionalinė opera, „Teatro Massimo“, Lisabonos „Sao Carlo“, LNOBT, Novosibirsko teatras ir kt.).

J. Gringytė yra parengusi ir koncertinių programų – tai koncertiniai „Karmen“, „Eugenijaus Onegino“ atlikimai Maskvoje ir Sankt Peterburge,

koncertinis G. Verdi „Falstafo“ atlikimas su Birminghamo simfoniniu orkestru, diriguojant Edwardui Gardneriui (Megės Peidž partija), S. Rachmaninovo dainų rečitalis Antverpene su pianistu Juliusu Drake'u, rečitalis prestižinėje Londono „Wigmore Hall“ su koncertmeisteriu Iainu Burnside'u, G. Verdi „Requiem“ su Simóno Bolívaro orkestru ir maestro Gustavo Dudameliu, G. Mahlerio Aštuntoji simfonija su Filharmonijos orkestru ir Esa-Pekka Salonenu, Pažaislio festivalyje atliktas A. Dvořáko „Stabat Mater“ su Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru ir maestro Gintaru Rinkevičiumi.

2014 m. išleistas J. Gringytės debiutinis garso įrašas „Visos S. Rachmaninovo dainos“ su pianistu I. Burnside'u (kompanija „Delphian“) buvo nominuotas „Gramophone“ apdovanojimams.

Vokalo studijas J. Gringytė baigė LMTA, vėliau studijavo Karališkojoje Velso muzikos ir dramos kolegijoje bei Nacionalinės operos studijoje Londone. Dainavimo patirties solistė semiasi iš pedagogės Buddug Veronos James. 2011–2013 m. J. Gringytė buvo Jettes Parker jaunųjų atlikėjų programos dalyvė.

TOMAS PAVILIONIS, dar besimokydamas Kauno muzikos mokykloje, tapo „Dainų dainelės“ ir kitų konkursų laureatu. 2010 m. LMTA baigė vokalo magistro studijas (prof. V. Juozapaičio kl.). 2009 ir 2010 m. pelnė I ir II vietas S. Baro vokalistų konkurse, 2009 m. debiutavo Klaipėdos valstybiniame muzikiniame teatre ir jame dirbo iki 2014-ųjų. Nuo 2014 m. yra LNOBT solistas.

T. Pavilionis dalyvauja įvairiuose klasikinės muzikos projektuose, tarptautiniuose vokalo meistriškumo kursuose, dirba su žymiais italų vokalo pedagogais P. de Napoli, V. Manno, nuo 2016 m. stažuojasi pas prof. R. Sadniką. Dainininkas bendradarbiauja su pagrindiniais Lietuvos orkestrais ir muzikiniais teatrais, koncertuoja Lietuvoje ir užsienyje (JAV, Pietų Korėja, Kinija, Europos šalys). Dalyvavo „Naujosios operos akcijos“ projektuose, dainavo Baltijos kamerinio operos teatro spektaklyje. Tarp Klaipėdos valstybiniame muzikiniame teatre parengtų vaidmenų minėtini: Alfredas (J. Strausso „Šikšnosparnis“), Alfredas (G. Verdi „Traviata“), Grafas (J. Strausso „Vienos kraujas“), Enėjas ir Jureivis (H. Purcellio „Didonė ir Enėjas“), Rinučis (G. Puccini „Džanis Skikis“), Grafas Almaviva (G. Rossini „Sevilijos kirpėjas“), Nemorinas (G. Donizetti „Meilės eliksyras“), vaidmenys lietuvių kompozitorių A. Žigaitytės, G. Kuprevičiaus sceninėse kompozicijose. Greta šių partijų parengti Gastono (G. Verdi „Traviata“), Korneto (O. Narbutaitės

„Kornetas“), Lenskio (P. Čaikovskio „Eugenijus Oneginas“), Žakino (L. van Beethoveno „Fidelijus“), Rudolfo (G. Puccini „Bohema“), Kamilio de Rosiljono (F. Lehara „Linksmoji našlė“), Aukliaus (R. Šerkšnýtės „Penki Merės stebuklai“) vaidmenys, o šiuo metu rengiamas Tebaldo vaidmuo V. Bellini operoje „Montekiai ir Kapulečiai“.

2016 m. T. Pavilionis dalyvavo įrašant G. Verdi operą „Rigoletas“ su Kauno miesto simfoniniu orkestru bei pasaulinėmis operos žvaigždėmis D. Chvorostovskiu, N. Sierra, F. Demuro, O. Volkova ir A. Mastroniu, o 2017 m. su šiuo orkestru bei operos garsenybėmis L. Brownlee, S. Coburn ir A. Zheltyrguzovu įrašė V. Bellini operą „Puritonai“. 2017 m. solistas surengė pasirodymų Krasnojarsko operos ir baletu teatre: dainavo J. Obrazcovos tarptautinio festivalio „Operos žvaigždžių paradas“ šventiniame koncerte bei atliko Lenskio vaidmenį P. Čaikovskio operoje „Eugenijus Oneginas“.

Greta intensyvios veiklos operinėje scenoje T. Pavilionis atlieka stambios formos kūrinius (W. A. Mozarto „Requiem“, C. Francko „Palaiminimai“, S. Rachmaninovo „Varpai“, F. Bajoro „Varpo kėlimas“, Ch. Gounod „Šv. Cecilijos mišios“, G. Rossini „Stabat Mater“ ir kt.). T. Pavilionis yra populiarios klasikos grupės „el Fuego“ narys.

2014 m. dainininkas už Nemorino vaidmenį buvo nominuotas „Auksinio scenos kryžiaus“ ir „Padėkos kaukės“ apdovanojimams, 2015 m. pelnė „Operos vilties“ įvertinimą.

NERIJUS MASEVIČIUS Kauno

J. Naujaliao muzikos gimnazijoje mokėsi groti violončele, o J. Gruodžio konservatorijoje studijavo choro dirigavimą. LMTA baigė choro dirigavimo, o vėliau ir dainavimo specialybes.

Dainininkas koncertavo su Lietuvos nacionaliniu, Lietuvos valstybiniu, LNOBT, Kauno simfoniniais, Lietuvos, Oristano miesto (Italija), Šv. Kristoforo kameriniais, Izraelio ir Baltijos šalių baroko orkestrais; ansambliais „Canto fiorito“, „Musica humana“, „Musica silentii“ (Estija), „Antiphona“, „Le Poème Harmonique“ (Prancuzija), „Alta capella“ (Rusija), „Le Tendre Amour“ (Ispanija).

N. Masevičius kasmet dalyvauja senosios muzikos festivaliuose „Banchetto musicale“, „La Renaissance“ (Rusija). Taip pat pasirodo Thomo Manno, Vilniaus, „Pax et Bonum“, „Jaunos muzikos“, „Gaidos“, „Kultur festival“ (Turkija), „Millennium Pace“ (Ispanija), „Passages“ (Prancuzija), „Zolotaja maska“ (Rusija) ir kituose festivaliuose Lietuvoje ir užsienyje.

Solisto repertuare – operos, oratorijos, kantatos, įvairūs šiuolaikinės muzikos kūriniai: H. Purcello „Didonė ir Enėjas“, C. Monteverdi „Orfėjas“, „Vespers“, J. S. Bacho „Pasija pagal Joną“, „Pasija pagal Matą“, H. Schützo „Paskutiniai Kristaus žodžiai ant kryžiaus“, G. Caccini „Euridikė“, G. M. Pagliardi „Kaligula“, A. Martinaičio „Gyvulių mišios“, O. Narbutaitės „Centones mea urbi“, R. Šerkšnýtės „Saulėlydžio ir aušros giesmės“, V. Tarasovo „Tvanas“, V. Augustino „Journey of the Magi“, P. Lukaszewsky'o „Via Crucis“, M. Kagelio „Mitternachtsstück“ ir kiti.

N. Masevičius yra dalyvavęs darant 14 kompaktinių plokštelių įrašus, tarp jų: „Cantate Domino. XVII a. Lietuvos didžiosios kunigaikštystės muzika“, „Deus Deus meus. G. B. Cocciola“ (XVII a. Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės muzika), „Karalaičio Vladislavo kelionė į Romą“, „Muzika kaip sielų žvejotoja. Iš Šv. Pilypo Nerio oratorijos Kjođože muzikos lobyno“, „Kalėdų giesmės ir Arielio Ramirez'o „Misa Criolla“, W. A. Mozarto „Vesperae solennes de confessore“, C. Monteverdi „Tankredžio ir Klorindos dvikova. Nedėkingųjų šokis“, M. Baranausko „Penki sapnai apie metalinį ruka“.

„Baltijos šalys nepaliauja mūsų stebinti išskirtinomis ir ryškiomis meninėmis asmenybėmis!“ – taip užsienio spaudoje pristatoma nuo 2016–2017 m. koncertų sezono Klagenfurto miesto teatro orkestro pirmosios kapelmeisterės pareigas einanti, dar nė trisdešimties neturinti **GIEDRĖ ŠLEKYTĖ**. Jaunosios kartos lietuvių dirigentė pirmuosius muzikos įgūdžius gavo Nacionalinėje M. K. Čiurlionio menų mokykloje, vėliau dirigavimo meną studijavo Graco muzikos ir vaizduojamųjų menų universitete (prof. J. Prinzo ir prof. M. Siegharto kl.), Leipcigo muzikos ir teatro akademijoje (prof. U. Windfuhr ir prof. M. Foremny kl.) bei Ciuricho menų universitete (prof. J. Schlaefli kl.). G. Šlekytė tobulinosi B. Haitinko, C. Metterso ir M. Venzago meistrškumo kursuose.

Kaip kviestinė dirigentė G. Šlekytė surengė pasirodymų su Šv. Kristoforo kameriniu orkestru, Berlyno Komiškosios operos, Insbruko, Vinterturo muzikos kolegijos, Aukštutinės ir Žemutinės Austrijos, Miuncheno, Stokholmo Karališkuoju, Norlando operos, Duisburgo filharmonijos, Leipcigo MDR ir įvairiais kitais simfoniniais orkestrais. Bazelio teatre ji dirigavo W. A. Mozarto operai „Užburtoji fleita“, Leipcigo operos teatre – E. Humperdincko „Jonukas ir Grytutė“, Darmštato ir Mainco valstybiniuose operos teatruose – P. Dusapino „Perela“.

Nuo tada, kai 2016 m. buvo paskirta Klagenfurto miesto teatro pagrindine dirigente ir parengė pirmąjį savo pastatymą – W. A. Mozarto operą „Pagrobimas iš Seralio“, klausytojai ir spauda jaunajai lietuvių maestrai negaili pagyrimų ir mini jos interpretacijų gaivumą, turtingumą ir dinamiškumą. 2017–2018 m. sezoną G. Šlekytė šiame teatre rengia naujus G. Verdi „Traviatos“ ir W. A. Mozarto „Don Žuano“ pastatymus. Tarp šios dirigentės ateities planų – kvietimai diriguoti Jevlės (Gävle), Liublianios radijo, Liuksemburgo filharmonijos simfoniniams orkestrams, pasirodymai Leipcigo operoje (naujas P. Čaikovskio „Gulbių ežero“ pastatymas).

G. Šlekytė yra pelniusi įvairių apdovanojimų – Lietuvoje ji tapo B. Grincevičiūtės dainininkų konkurso I premijos laureatė, 2013 m. pelnė II premiją Tarptautiniame S. Michelideso dirigentų konkurse Kipre (I premija nebuvo skirta), II premiją MDR (Vidurio Vokietijos radijo) dirigentų konkurse. 2015 m. dirigentė buvo nominuota Zalcburgo festivalio jaunųjų dirigentų premijai, tais pačiais metais tapo Tarptautinio N. Malko jaunųjų dirigentų konkurso prizininke.

1989 m. chorą **JAUNA MUZIKA** įkūrė dirigentas ir kompozitorius Remigijus Merkelys ir ilgametis choro direktorius Algimantas Gurevičius. Nuo 1992 m. chorui vadovauja dirigentas ir kompozitorius Vaclovas Augustinas. Šis profesionalus kamerinis choras Lietuvoje vertinamas

kaip vienas ryškiausių ir pajėgiausių vokalinių kolektyvų, kasmet surengiantis per 60 koncertų Lietuvoje ir užsienyje. Choras yra penkiolikos tarptautinių chorų konkursų laureatas, 1993 m. Varnoje (Bulgarija) tarptautinių chorų konkursų asociacijos rengiamose Didžiųjų prizų nugalėtojų varžytuvėse laimėjęs aukščiausią apdovanojimą „Grand Prix Europeo“.

Kolektyvo koncertinių kelionių maršrutai driekiasi per Europos šalių miestus, koncertuota Kinijoje, po keletą sykių Japonijoje ir Izraelyje; chorui teko dainuoti garsiausiose pasaulio salėse; jis koncertavo su savo šalies kameriniais ir simfoniniais orkestrais bei pasaulio kolektyvais, tarp kurių – Tel Avivo, Jeruzalės, Liudvigsburgo festivalio, Berlyno simfoniniai orkestrai, „Berlyno solistai“, „Maskvos virtuozai“, Izraelio, Sankt Peterburgo, Novosibirsko kameriniai orkestrai. Chorui dirigavo pripažinti batutos meistrai – tai P. Steinbergas, W. Gonenweinas, N. Sheriffas, F. Berniusas, D. Shallonas, N. McGeganas, V. Ashkenazy, V. Spivakovas, W. Pfaffas, S. Halsey, R. Alessandrini, M. Honeckas, W. Boughtonas, M. Sidlinas, B. Holtenas, B. Chillcotas ir kt., taip pat lietuvių dirigantai S. Sondeckis, G. Rinkevičius, R. Šervenikas, D. Katkus, M. Pitrenas, V. Lukočius.

Per daugiau kaip 20 metų choras sukaupe įvairų ir vertingą repertuarą, kuris apima visų epochų meistrų partitūras chorui *a cappella*, vokalines instrumentinės muzikos šedevrus ir premjeras. Svarbią vietą repertuare užima šiuolaikiniai užsienio ir lietuvių kompozitorių kūriniai, kolektyvas kviečiamas dalyvauti festivalyje „Gaida“.

Pagal www.jaunamuzika.lt

LIETUVOS NACIONALINĖ SIMFONINĖ ORKESTRĄ (LNSO) 1940 m. įkūrė kompozitorius, dirigentas ir pianistas Balys Dvarionas, 1964–2015 m. orkestrui dirigavo ir vadovavo Juozas Domarkas, nuo 2015–ųjų rudens kolektyvo meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrenas, orkestro garbės dirigentas yra J. Domarkas. Robertas Šervenikas yra antrasis LNSO dirigentas.

Kolektyvas kasmet surengia apie 50 koncertų Filharmonijos Didžiojoje salėje ir kitose Lietuvos scenose, dažnai gastroliuoja užsienyje. Lankytasi daugelyje Europos, Azijos ir Pietų Amerikos šalių,

grota garsiose salėse, tokiose kaip Vienos „Musikverein“, Kelno, Berlyno filharmonijos, Londono „Barbican Centre“, Frankfurto „Alte Oper“, Stokholmo „Berwaldhallen“ ir Rotušės salė, Tokijo „Metropolitan“ ir „Suntory Hall“, Osakos „Festival Hall“, Amsterdamo „Concertgebouw“, muzikos festivaliuose: Šlėzvingo-Holšteino, „Musica Romantica“ Šveicarijoje, „Maskvos žvaigždės“, „Rusijos žiema“, „Varšuvos ruduo“, „Beethoveno Velykos“ Varšuvoje, „Prahos pavasaris“, Stresos, Merano, Reingau, Briuselio, Liudvigsburgo, Rygos, Gštado ir kt. 2010 m. orkestras surengė koncertines gastroles Japonijoje; 2013 m. pirmą kartą surengė koncertų turą Pietų Amerikoje (Argentinoje, Brazilijoje, Peru, Ekvadore), tais pačiais metais koncertavo Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai skirtuose iškilminguose atidarymo bei uždarymo renginiuose „KlaraFestival“ Briuselyje ir Balstogės (Lenkija) filharmonijoje; 2017 m. rudenį kolektyvas surengė koncertines gastroles Indijoje ir Tailande.

Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės ir pasaulinio garso batutos meistrai, tarp jų B. Dvarionas, S. Sondeckis, J. Aleksa, V. Fedosejevas, M. Rostropovičius, K. Pendereckis, K. Masuras, J. Frantzas, C. Diederichas, N. Järvi, Ch. Speringas, R. Hickoxas, Ch. Eschenbachas, O. Grangeanas. LNSO koncertavo su daugeliu žymių atlikėjų, įvairių kartų ir tautybių nuostabių instrumentininkų bei vokalistų, iš jų minėtini dainininkai M. Caballé, J. Norman, S. Larinas, V. Urmana, V. Noreika, pianistai E. Gilelsas, D. Baškirovas, D. Pollackas, S. Tiempo, F. Kempfas, M. Rubackytė, P. Geniušas, smuikininkai G. Kremeris, L. Koganas, V. Spivakovas, J. Rachlinas, S. Krylovas, Ph. Graffinas, A. Steinbacher, V. Čepinskis, violončelininkai M. Maiskis, I. Monighetti, D. Geringas, D. Ishizaka, M. Rostropovičius, altininkas J. Bašmetas.

LNSO sukauptame repertuare – ir praėjusių epochų oratorinio bei simfoninio žanro kūriniai, ir moderni šiuolaikinė muzika, kurios kontekste išsiskiria solidžios lietuvių kompozitorių partitūros nuo M. K. Čiurlionio simfoninių poemų iki B. Dvariono, E. Balsio, J. Juzeliūno, A. Rekašiaus, F. Bajoro, V. Barkausko, O. Balakausko, V. Bartulio, O. Narbutaitės, R. Šerkšnytės, A. Malcio, A. Šenderovo opusų, taip pat daugelio jaunų kompozitorių pirmųjų simfonijų. Nuo 1991 m. orkestras yra nuolatinis šiuolaikinės muzikos festivalio „Gaida“ dalyvis. LNSO įrašų išleista Lietuvoje ir užsienyje („Melodija“, „Marco Polo“, „Col legno“, „Ella Records“, „Naxos“, „Avie Records“).

RAMINTA ŠERKŠNYTĖ (g. 1975) – kompozitorė, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatė (2008). Jos muzikai būdinga didelė ekspresija, vaizdingumas, spalvingumas, komunikatyvumas. Pagrindiniai inspiracijų šaltiniai – plati psichologinių būsenų, savotiškų muzikinių archetipų skalė: nuo ramių, paslaptinių, nostalgikų iki dramatinės ekspresijos, vitališkos energijos proveržių. Kita vertus, daugelis jos kompozicijų primena tapybiškus muzikos kraštovaizdžius, įkvėptus sudvasintos gamtos refleksijos. Svarbiausi kūriniai: opera „Penki Merės stebuklai“, simfoninės poemos „Aisbergas“, „Kalnai migloje“, „Ugnys“, oratorija „Saulėlydžio ir aušros giesmės“. Vieną populiariausių jos kūrinių „De Profundis“ styginių orkestrui maestro Gidonas Kremeris yra pavadinęs Baltijos šalių muzikos vizitine kortele.

Kompozitorės kūryba skambėjo daugybėje pasaulio šalių, ji bendradarbiavo su orkestru „Kremerata Baltica“, Juilliardo simfoniniu orkestru, Europos kameriniu orkestru, Bavarijos radijo simfoniniu orkestru ir dirigentu Marissu Jansonsu, Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru ir dirigentais Modestu Pitrėnu, Mirga Gražinyte-Tyla bei kitais muzikais. R. Šerkšnytės kūryba nuolat reprezentuoja lietuvių muziką įvairiuose festivaliuose (Pasaulio naujosios muzikos dienos, Liucernos festivalis, Vilniaus festivalis, „Gaida“), skambėjo žymiausiose pasaulio koncertų salėse, tarp kurių – Vienos „Musikverein“ (Auksinė salė), Berlyno filharmonija, Lincolno centras Niujorke. Kompozitorė yra Monako princo Pierre'o fondo kompozicijos konkurso laureatė (2011), „Auksinio scenos kryžiaus“ laureatė (2005), konkurso „Gaudeamus“ finalistė (2005, Amsterdamas), taip pat pelnę daug kitų apdovanojimų.

„**Saulėlydžio ir aušros giesmės**“, kantata-oratorija sopranui, mecosopranui, tenorui, bosui, chorui ir simfoniniam orkestrui, pagal Rabindranato Tagore's tekstus (2007)

„Indų poeto Rabindranato Tagore's kūryba kalba apie amžinąsias, visais laikais žmones jaudinusias temas – gyvenimo prasmės paiešką, kūrybos ir pažinimo džiaugsmą, meilę žmogui ir gamtai. Iš gausaus jo lyrikos palikimo parinkau eilėraščius, kuriuos tarpusavy sietų ir tam tikrų paros nuotaikų atspindėjimas. Kurinį sudaro trys dalys: „Diena. Vakarai“; „Naktis“; „Rytas. Amžinasis rytas“.

Oratorija tėra labai sąlygiškas šio kūrinio žanrinis apibūdinimas – jis veikiau nusako kūrinio sudėtį nei charakterį. Kaip žinoma, vakarietiškoje tradicijoje stambūs vokaliniai-orkestriniai kūriniai tarsi „įsipareigodavo“ papasakoti tam tikras istorijas, o šiame kūrinyje man daug svarbiau perteikti Tagore's tekstų sužadintą nuotaiką, pojūčius, būsenas – o ne konkrečius siužetus. Nekonfliktiška, kupina lyrizmo poezija paskatino mane šią rytietišką introspekciją „paversti“ pusvalandžio ilgio muzikine meditacija ir, sekant rytietiška tradicija, sukurti muziką, tinkamą konkrečiam paros metui – vakarui, naktiai, rytui... Tarsi atliepiant klasikinių indų ragų struktūrinius principus, pirmoji oratorijos dalis – „Diena. Vakarai“ atitinka įžanginės improvizacinės padalos funkciją ir pagrindinių temų ekspoziciją, antroji – „Naktis“ – tai tolesnis temų plėtojimas, o trečioji – „Rytas. Amžinasis rytas“ – ekstaziška kūrinio kulminacija.“

Raminta Šerkšnytė

Šią kompoziciją R. Šerkšnytė parašė Vilniaus festivalio užsakymu, pasaulinė premjera įvyko 2007 metais. Kūrinių pirmą kartą atliko dainininkai Irena Zelenkauskaitė, Ieva Prudnikovaitė, Edgaras Montvidas, Nerijus Masevičius, choras „Jauna muzika“ (vad. Vaclovas Augustinas) ir Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras, dirigavo Robertas Šervenikas.

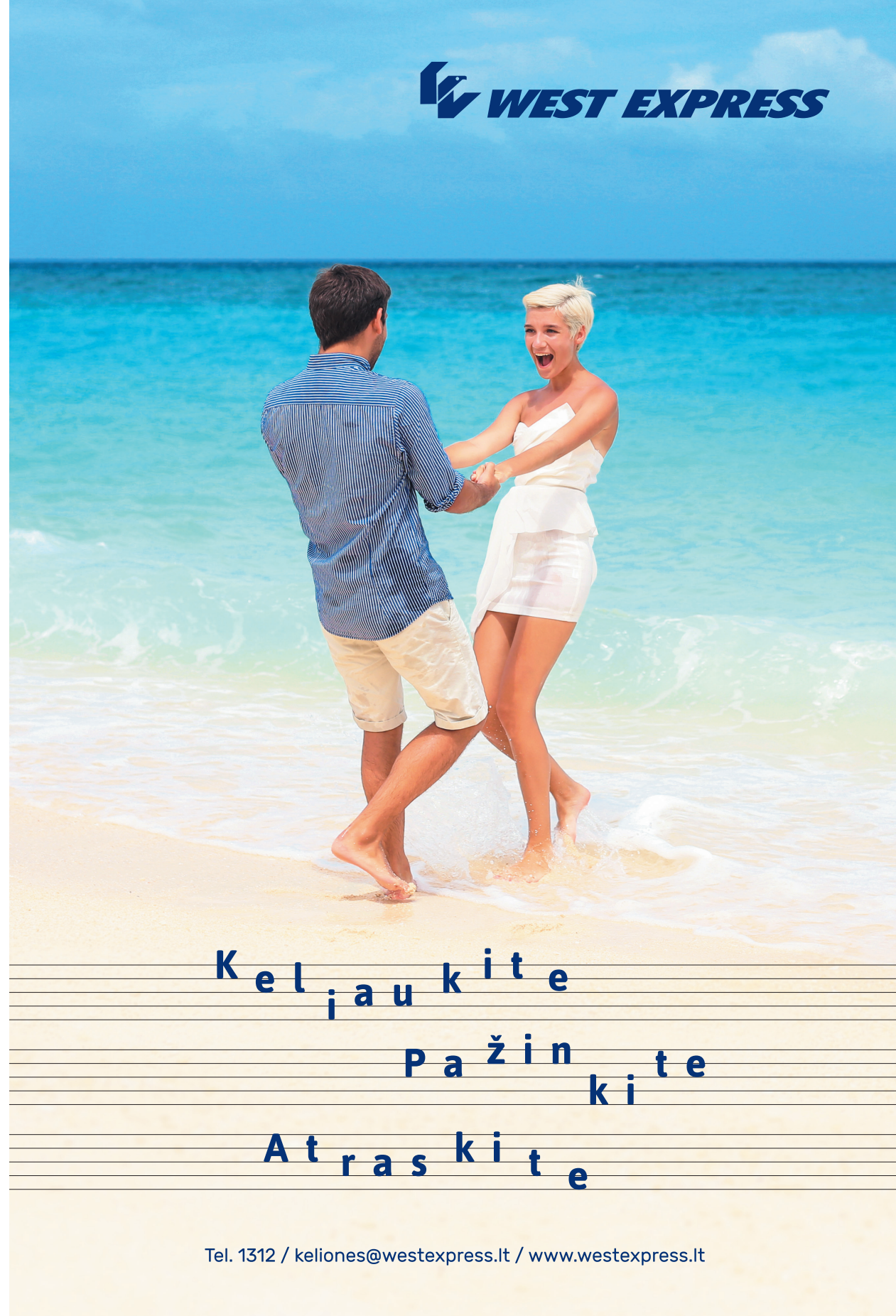
ESA PEKKA SALONENAS (g. 1958) plačiame muzikos pasaulyje pirmiausia žinomas kaip suomių dirigentas. Jis yra kviečiamas rengti pasirodymus su garsiausiais pasaulio kolektyvais, šiuo metu yra Londono filharmonijos simfoninio orkestro pagrindinis dirigentas ir meno vadovas, 1992–2009 m. vadovavo Los Andželo filharmonijos kolektyvui. Tačiau jau nuo XX a. 9-ojo

dešimtmečio šis menininkas itin produktyviai reiškiasi ir kaip kompozitorius, jis yra parašęs daugiau kaip 40 kompozicijų simfoniniam orkestrui, chorui, įvairioms kamerinėms sudėtims ar solo instrumentams ir vokalui. Jau treči metai E-P. Salonenas yra Niujorko filharmonijos reziduojantis kompozitorius. 2016 m. jo šukurtą Koncertą violončelei atliko bene garsiausias nūdienos violončelininkas Yo Yo Ma ir Čikagos simfoninis orkestras. Jo Koncertas smuikui pelnė prestižinį Grawemeyerio apdovanojimą, pagal šį kūrinių choreografas Saburo Teshigawara Paryžiaus operos ir baleto teatre parengė šokio spektaklį. Kalbėdamas apie savo kūrybinį stilių, E-P. Salonenas pabrėžia, kad jo kompozicijose akivaizdi kitų autorių muzikos, kurią jis mėgsta ir dažnai atlieka, įtaka.

Koncertas fortepijonui ir orkestrui (2007) buvo sukurtas Niujorko filharmonijos užsakymu ir dedikuotas charizmatiškam pianistui, kompozitoriaus bičiuliui Yefimui Bronfmanui. Po to, kai 2007 m. vasario 1 d. koncerto pasaulinė premjera įvyko Niujorko Lincolno centre, šis kūrinys apkelia visą pasaulį ir skambėjo Londone („BBC Proms“), Toronte, Liubeke, Hamburge, Amsterdame, Paryžiuje, Helsinkyje, Liucernoje, Ciuriche, Stokholme, Vienoje, įvairiuose JAV miestuose ir kt.

Koncertą sudaro trijų dalių forma, nenutolstanti nuo tradicinio šio žanro išdėstymo: greita–lėta–greita. Pirmos dalies įžanga, anot paties kompozitoriaus, primena Prancūzijos rūmuose baroko laikais skambėjusią šokių muziką; įstojus fortepijonui pasigirsta pradinės temos varijavimas, besitęsiantis iki dalies pabaigos. Antrą dalį pradeda nostalgiška ir kartu virtuozinė fortepijono solo kadencija, ši dalis yra tarsi lyrinis koncerto epicentras. Trečia dalis primena tipinį rondo, kurio refrenui atstovauja ne konkreti melodija, o penkių akordų grandinė. Tai žaismingas finalas, jo kodoje tempas dar pagreitėja ir pabaigoje pasigirsta triumfuojanti pirmos dalies įžangos tema.

Programos tekstą parengė redaktorė Rima Povilionienė

K e l i a u k i t e

P a ž i n k i t e

A t r a s k i t e

Birželio 17 d., sekmadienis, 21 val.
Šv. Kazimiero bažnyčia

SAKRALIŠKAS LAIKAS SU „GRACES & VOICES“

Vokalinis moterų ansamblis **GRACES & VOICES**

ADRIJA ČEPAITĖ (ansamblio įkūrėja ir vadovė, Lietuva)
ANTANINA KALECHYTS (ansamblio įkūrėja ir vadovė, Austrija)
DIANA ASTRUSKIENĖ (Lietuva)
ALIONA KALECHYTS-PLATROUSKAYA (Austrija)
ROBERTA DAUGĖLAITĖ (Lietuva)
VITA ANDZIULĖ (Lietuva)
SONJA SCHADLER (Austrija)
PEIXIN LEE (Singapuras)
LAINE TABORA (Latvija)
MARINA BIALIAUSKAJA (Baltarusija)

PROGRAMA

„Take your holy time“

Introitus. Exclamaverunt ad te Domine

Kyrie XI. Orbis factor

Graduale. Benedicam Dominum

Lectio in organis. Ecclesiastes 3,1–9, 15

Responsorium. Adaperiat Dominus

Offertorium. In te speravi

WOLFRAM WAGNER. *In praeteritis*

Offertorium. Deus, Deus meus

Communio. Qui meditabitur

PETROS MORAITIS. *Kairos*

Antiphona ad Benedictus. Cum appropinquaret

VYTAUTAS MIŠKINIS. *When I consider*

Communio. Gustate et videte.

Hymnus. Iam lucis

Koncerto programa „**Take your holy time**“ („**Pasinerk į savo šventąjį laiką**“) sukurta kaip vientisas sakralios muzikos ir joje atsiveriančios prasmės vyksmas. Ši sakrali dermė įtraukia klausytoją ir kviečia išgyventi savo buvimo laike prasmę. Programoje skamba grigališkasis choralas, į kurį įsipina šiuolaikinės sakralinės polifonijos kuriniai. Koncerte pirmą kartą bus atlikti ir ansamblui dedikuoti kuriniai – austrų kompozitoriaus Wolframo Wagnerio „In praeteritis“ ir Vytauto Miškinio „When I consider“.

2011 m. moterų ansamblį „**GRACES & VOICES**“ subūrė Adrija Čepaitė ir Antanina Kalechyts. Kolektyvas netrukus pelnė puikią reputaciją, aktyviai koncertuoja daugelyje Europos šalių. Pirmoji ansamblio kompaktinė plokštelė „Mysterium Crucis“ (2012 m.) tarptautinio įrašų apžvalgų ir vertinimų žurnalo „Pizzicato“ pripažinta geriausia metų CD senosios muzikos kategorijoje, taip pat nominuota „International Classical Music Awards“ apdovanojimui (2013 m.), o 2016 m. išleistą kompaktinę plokštelę „Historia Sancti Olavi“ žurnalas „BBC Music Magazine“ įvertino 4 žvaigždutėmis.

Unikalus tarptautinis ansamblis „Graces & Voices“ išsiskiria savitu repertuaru, skleidžiančiu vidinio ir išorinio grožio harmoniją, sakralumo, dvasinės pilnatvės bei ramybės jausmą. Ansamblyje gieda dešimt įvairioms šalims (Austrijai, Baltarusijai, Latvijai, Lietuvai, Singapūrai) atstovaujančių muzikų – studijavusių grigališkąjį choralą, bažnytinę muziką, vargonavimą, chorinį ir simfoninį dirigavimą, fortepijoną, barokinį smuiką ir t. t. Ši profesinė įvairovė gražiai susilieja į darnų vokalinių skambesį, o jų atliekamos programos – ar tai grigališkasis choralas, ar šiuolaikinė polifoninė muzika – pasižymi aukštu meistriškumu, lankstumu, improvizacijos laisve.

Programos tekstą parengė redaktorė Laimutė Ligeikaitė

**KONCERTO
„VIENOS FILHARMONIJOS ORKESTRAS SVEIKINA LIETUVĄ“
GENERALINIS RĖMĖJAS**

BOSCA

BE ALKOHOLIO

Birželio 19 d., antradienis, 19 val.
Lietuvos nacionalinis operos ir baletų teatras

VIENOS FILHARMONIJS ORKESTRAS
SVEIKINA LIETUVĄ

Solistė
ELĪNA GARANČA
(mecosopranas, Latvija)

VIENOS FILHARMONIJS ORKESTRAS
(WIENER PHILHARMONIKER, Austrija)

Dirigentas **RAFAEL PAYARE** (Venesuela)

Vienos filharmonijos orkestro išskirtinis partneris

ROLEX

PROGRAMA

I

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Uvertiūra „Leonora“ Nr. 3, op. 72

GUSTAV MAHLER (1860–1911)

Penkios dainos pagal Friedricho Rückerto eilėraščius („Rückert Lieder“):

„Aš sutraukiau saitus su pasauliu“ („Ich bin der Welt abhanden gekommen“)

„Aš alsavau švelniu kvapu“ („Ich atmet' einen linden Duft“)

„Jei myli tu už grožį“ („Liebst du um Schönheit“)

„Mano dainų nežiūrėki!“ („Blicke mir nicht in die Lieder“)

„Vidurnaktį“ („Um Mitternacht“)

„Pirmąpradė šviesa“ („Urlicht“) iš dainų ciklo „Stebuklingas berniuko ragas“
(„Des Knaben Wunderhorn“)

Solistė **ELĪNA GARANČA** (mecosopranas)

II

BÉLA BARTÓK (1881–1945)

Koncertas orkestrui, Sz. 116, BB 123

Įžanga / *Introduzione* (*Andante non troppo – Allegro vivace*)

Žaidimas poromis / *Gioco delle coppie* (*Scherzo. Allegretto scherzando*)

Elegija / *Elegia* (*Andante non troppo*)

Nutrauktas *intermezzo* / *Intermezzo interrotto* (*Allegretto*)

Finalas / *Finale* (*Pesante. Presto*)

VIENOS FILHARMONIJS ORKESTRAS
(WIENER PHILHARMONIKER)

Dirigentas **RAFAEL PAYARE**

ELĪNA GARANČA gimė Rygoje, muzikų šeimoje. Studijavo Latvijos muzikos akademijoje, savo mamos Anitos Garančos dainavimo klasėje. 1999 m. laimėjo Mirjam Helin dainavimo konkursą, 2001 m. Kardifo pasaulio dainininkų konkursą.

Savo karjerą E. Garanča pradėjo kaip reziduojanti solistė Frankfurto operos teatre ir Valstybiniame Pietų Tiuringijos teatre Meiningene, kur parengė kelias pagrindines partijas.

2005 m. rugsėjį E. Garanča pasirašė sutartį su leidybine firma „Deutsche Grammophon“, įgijusia išskirtines teises leisti dainininkės įrašus. Jau pirmasis Garančos solinis albumas „Aria Cantilena“ 2007 m. pelnė jai prestižinį „ECHO Klassik“ Metų solistės apdovanojimą. „ECHO Klassik“ apdovanojimai skirti dar dviem Garančos albumams „Romantique“ (2012) ir „Meditation“ (2015), o 2016 m. išleista plokštelė „Revive“ kritikos išliaupsinta kaip „nepaprastai jaudinantis, prabangios kokybės įrašas“ („The Telegraph“).

E. Garanča greitai įsitvirtino geriausių atlikėjų gretose ir šiuo metu yra pirmo ryškumo operos žvaigždė, dainuojanti garsiausiuose pasaulio teatruose ir bendradarbiaujanti su svarbiausiais simfoniniais orkestrais. Tiek publiką, tiek kritikus ji žavi ypatingo grožio vokalu, elegantišku ir intelektualiu muzikalumu bei įtaiga.

2010 m. E. Garančai buvo suteiktas Amerikos metų vokalistės titulas, tais pačiais metais ji laimėjo „MIDEM Classical“ Metų atlikėjos ir antrąjį „ECHO Klassik“ Metų dainininkės apdovanojimą. Solistė surengė daugybę gėla koncertų ir rečitalių Europoje ir JAV.

2013 m. Vienos valstybinė opera („Wiener Staatsoper“) pagerbė solistę, už ilgametį sėkmingą bendradarbiavimą su teatru suteikdama jai „Kammersängerin“ apdovanojimą – vieną garbingiausių vardų Europos klasikinės muzikos scenoje: nuo 2003 m. Vienoje įvykusio debiuto ji padainavo 140 spektaklių, sukūrė 18 skirtingų vaidmenų, pradėdama nuo nedidelio Lolos vaidmens ir vėliau karaliaudama scenoje kaip Karmen, Sestas, Džovana Seimūr, Šarlotė ir Oktavianas.

Nepaprastai ryškius solistės Karmen vaidmens debiutus mena Karališkasis Londono „Covent Garden“ teatras ir Niujorko „Metropolitan Opera“, pastarosios scenos spektaklis buvo transliuojamas daugiau nei tūkstantyje kino teatrų visame pasaulyje. Tarp įsimintiniausių koncertinių Garančos pasirodymų – Giuseppe'ės Verdi „Requiem“ atlikimas Milano „La Scala“ teatre su Anja Harteros, Jonasu Kaufmannu ir René Pape diriguojant Danieliui Barenboimui (įrašas išleistas CD/DVD/Blu-ray formatais) bei debiutinis rečitalis Niujorko „Carnegie Hall“.

Lietuvoje E. Garanča pirmą kartą koncertavo 2017 m. Vilniaus festivalyje.

Tarp naujausių primadonos darbų – sceninis debiutas Dalilos vaidmeniu Camille'io Saint-Saënso operoje „Samsonas ir Dalila“ Vienos valstybinėje operoje šių metų gegužę, diriguojant Marco Armiliato, o Samsoną dainuojant Robertui Alagnai. Rugsėjį E. Garanča pirmą kartą dainuos Dalilą Niujorko „Metropolitan Opera“ 2018–2019 m. sezono atidarymo spektakliuose. Praėjusį sezoną ji šioje scenoje karaliavo kaip Oktavianas Richardo Strausso „Kavalieriuje su rože“.

2018 uosius pradėjusi gastrolėmis Meksikoje, vasarį E. Garanča dainavo Karmen Bavarijos valstybinėje operoje. Birželį ir liepą solistė rengia koncertus ir rečitalius Lenkijoje, Prancūzijoje, Austrijoje, Latvijoje, Estijoje, Liuksemburge. Rudenį solistės laukia rečitalis Niujorko „Carnegie Hall“ salėje, o 2019 uosius garsusis mecosopranas pasitiks Didonės vaidmens debiutu Hectoro Berliozos operoje „Trojėnai“ Paryžiaus nacionalinėje operoje, ją stato Dmitrijus Černiakovas.

Jau 176 metus **VIENOS FILHARMONIJOS ORKESTRAS (WIENER PHILHARMONIKER)** yra tapatinamas su Europos muzikine tradicija, nuo klasikos iki šių dienų kūrybos. Orkestro grojimas yra tapęs muzikos istorijos dalimi, o kai kurie klasikinės muzikos aukso fondui priskiriami kūriniai buvo rašomi šiam kolektyvui.

Nuo pat 1842-ųjų, kai orkestrą įkūrė Otto Nicolai, susižavėjimą šiuo kolektyvu, kurį demonstravo žymūs kompozitoriai ir dirigentai bei viso pasaulio publika, lemia ne tik vientisas atlikimo stilius, rūpestingai perduodamas iš kartos į kartą, bet ir unikali kolektyvo istorija bei struktūra. Svarbiausias valdymo organas yra pats orkestras.

Pagal orkestro statutą, tik Vienos valstybinės operos orkestro narys gali tapti Vienos filharmonijos orkestro nariu. Prieš prisijungdami prie Filharmonijos kolektyvo, atlikėjai turi pereiti perklausą į Vienos valstybinės operos orkestrą ir sėkmingai išlaikyti trejų metų bandomąjį laikotarpį; tik tuomet jie įgyja teisę teikti paraišką narystei Vienos filharmonijos draugijoje.

Vienos filharmonijos orkestras kasmet rengia maždaug 40 koncertų pačioje Vienoje, pristato Vienos filharmonijos orkestro savaites Niujorke ir Japonijoje, o nuo 1922 m. reguliariai pasirodo Zalcburgo festivalyje. Orkestras kasmet atlieka daugiau nei 50 koncertų svarbiausiose koncertų salėse ir festivaliuose visame pasaulyje. Tradiciškai rengia Naujųjų metų koncertą „Musikverein“ salėje, tiesiogiai transliuojamą daugiau nei 90 šalių. Taip pat groja nemokamus „Vasaros naktų“ koncertus Šėnbrune, kuriuose kasmet apsilanko iki 100 000 žmonių.

Nuo pat savo įkūrimo orkestras demonstravo ryškų socialinį sąmoningumą, padėdamas stokojantiems ir globodamas jaunus muzikus. Iki pat šių dienų orkestras kasmet atlieka daugybę labdaros koncertų ir palaiko iniciatyvas nuskriaustiesiems remti.

Vienos filharmonijos orkestras siekia įgyvendinti devizą, kurį Ludwigas van Beethovenas įrašė savo „Missa solemnis“ partitūroje: „Iš širdies į širdį.“

Nuo 2008 m. išskirtinis Vienos filharmonijos orkestro mecenatas yra bendrovė „Rolex“.

„Neginčijamai ypatingas, išties reto talento dirigentas.“
(Michael Bastian Weiss, „AZ Kultur“, 2015 02 25)

Geriausiems pasaulio orkestrams diriguojantis venesuelietis **RAFAELIS PAYARE** savo giliu muzikalumu, ištobulinta technika ir sceniniu žavesiu pelnė vieno geidžiamiausių jaunųjų dirigentų reputaciją.

2015 m. sausį įvyko nepaprastai gerai įvertinti R. Payare debiutiniai koncertai su Vienos filharmonijos orkestru: jis dirigavo abonementiniam koncertui „Musikverein“ salėje Vienoje bei orkestro pasirodymui Paryžiaus „Champs Elysées“ teatre. Tą patį sezoną jis debiutavo diriguodamas Londono simfoniniam orkestrui „Barbican“ centre ir Čikagos simfoniniam orkestrui Ravinijos festivalyje (JAV).

2014 m. rugsėjį R. Payare buvo paskirtas Ulsterio orkestro vyriausiuoju dirigentu Belfaste; su šiuo orkestru 2016 m. rugpjūtį debiutavo garsiajame Promenadų festivalyje. Tų pat metų spalį jo sutartis su Ulsterio orkestru buvo pratęsta dar dvejiems metams, jis paskirtas orkestro muzikos vadovu dėl puikaus savitarpio ryšio su orkestro muzikantais ir indėlio tobulinant orkestro interpretacijas.

Kaip kviestinis dirigentas R. Payare dirbo su daugeliu garsių pasaulio orkestrų, tarp kurių – Bavarijos radijo, Heseno radijo simfoniniai, Bambergo, NHK simfoniniai, Nacionalinės „Santa Cecilia“ akademijos, Karališkosios Stokholmo filharmonijos, Londono filharmonijos, Miuncheno filharmonijos, Los Andželo filharmonijos, Danijos nacionalinis, taip pat Prancūzijos radijo filharmonijos simfoniniai orkestrai.

Praėjusį sezoną R. Payare debiutavo Amsterdamo „Concertgebouw“ salėje diriguodamas Roterdamo filharmonijos ir Nyderlandų radijo filharmonijos orkestrams. 2015 m. sausį debiutavo kaip operos dirigentas Karališkojoje Švedijos operoje statant „Madam Baterflai“, po metų vėl čia sugrįžo rengiant „Bohemą“. Tarp solistų, su kuriais jam teko bendradarbiauti, verta paminėti Daniilą Trifonovą, Franką Peterį Zimmermaną, Jeaną-Yves'ą Thibaudet, Nikolajų Luganskį, Alisą Weilerstein, Nikolajų Znaiderį, Piotrą Anderszewską, Elisabeth Leonskąją, Sergey'ų Khachatryaną, Jonathaną Bissą ir Alexandrą Melnikovą.

2017–2018 m. sezono viršūnė – koncertai Vienoje ir svetur su Vienos filharmonijos orkestru bei Elina Garanča, taip pat – koncertai diriguojant Mahlerio kameriniam, Čikagos simfoniniam, Čekijos filharmonijos ir kitiems garsiems orkestrams. Suplanuoti debiutai su Pitsburgo, Minesotos, „Staatskapelle Dresden“ ir „Deutsche Symphonie-Orchester Berlin“ simfoniniais orkestrais.

2012 m. gegužę R. Payare pelnė pirmąją premiją Tarptautiniame N. Malko dirigavimo konkurse Kopenhagoje. Tų pat metų liepą jaunasis dirigentas sulaukė asmeninio kvietimo iš savo mentoriaus Lorino Maazelio (1930–2014) diriguoti pastarojo vadovaujamame Kasltono festivalyje Virdžinijoje (JAV). Jiedu susibičiuliavo, tad 2015 m. liepą Payare buvo suteikta garbė tapti Kasltono festivalio vyriausiuoju dirigentu. Tą vasarą jis dirigavo Charles'io Gounod „Romeo ir Džuljeta“ bei Lorino Maazelio atminimui skirtą Ludvigo van Beethoveno Devintąją simfoniją.

Rafaelis Payare gimė 1980 metais. Venesueloje baigė „El Sistema“ (valstybinio muzikinio ugdymo programą), o studijuoti dirigavimą pradėjo 2004 m. pas José Antonio Abreu. R. Payare dirigavo visiems svarbiausiems Venesuleos orkestrams, įskaitant Simóno Bolívaro orkestrą. Be kita ko, būdamas šio orkestro valtornų grupės koncertmeisteriu jis dalyvavo daugelyje prestižinių koncertų, kuriems dirigavo Giuseppe Sinopoli, Claudio Abbado, seras Simonas Rattle'as ir Lorinas Maazelis.

LUDWIGAS VAN BEETHOVENAS yra paskutinis Vienos klasikų, tapęs klasicizmo ir romantizmo epochų sandūros simboliu, vienas iš „trijų didžiųjų B“ (kartu su Bachu ir Brahmsu). Jo kūrybai darė poveikį Bacho, Mozarto, Haydno ir Manheimo mokyklos (XVIII a. čekų, vokiečių ir italų autorių grupės) muzika. Vienas esminių Beethoveno muzikos estetikos ir filosofijos bruožų – dramatinio konflikto, arba priešybių kovos ir vienybės, dialektika. Šią savo principais Hegeliui artimą dialektiką jis išskleidė simfonizmo metodu, kuriam būdingas priešingų muzikos vaizdų susidūrimas, jų raida ir atomazga.

Šiandien koncertų salėse dažnai atliekama **uvertiūra „Leonora“ Nr. 3, op. 72** iš pradžių buvo sumanyta kaip operos „Fidelijus“ įžanga. Iš viso yra trys šios uvertiūros versijos. Kompozitorius kiekvieną kartą po operos atlikimo imdavosi ją redaguoti ir parašydavo naują variantą. 1805 m. lapkritį pirmą kartą Vienos operos teatre vyko opera „Fidelijus“ ir buvo griežiama įžanga, šiandien žinoma kaip „Leonoros uvertiūra“ Nr. 2. Trečioji uvertiūra nuskambėjo 1806 m. kovą diriguojant pačiam kompozitoriui. Įdomu tai, kad pirmoji uvertiūros versija (Nr. 1) buvo sukurta vėliau, 1807-aisiais. Ją buvo numatyti atlikti Prahoje. Visos trys „Leonoros“ uvertiūros parašytos C-dur tonacija.

Pagal vokiečių poeto **Friedricho Rückerto** (1788–1866) tekstus **GUSTAVO MAHLERIO** parašytos **penkios dainos** įeina į rinkinį, kuris po kompozitoriaus mirties buvo pavadintas „Septynios paskutinių metų dainos“. Dainos buvo kuriamos ir instrumentuojamos 1901 m. Verterzės kurorte, kur pradėta ir Penktoji simfonija. Kitų metų vasarą pabaigta Penktoji neabejotinai asimiliavo ir dainų opuso bruožus: paskutiniai *Adagietto* (IV dalis) ir dainos „Ich bin der Welt abhanden gekommen“ taktai grindžiami ta pačia muzikine idėja.

F. Rückertas – vienintelis poetas, kurio eiles pasirinko Mahleris, ilgai žavėjęsis „Stebuklingojo berniuko rago“ poezija. Nors Penkios dainos ir nesudaro ciklo, jas jungia stiliaus bendrumas, išreikštas susimąstymu ir emocijų santūrumu, pentatonine derme, niūrokais pučiamųjų ir arfos sąskambiais. Orkestras čia traktuojamas kaip solistų ansamblis, jo skambesys skaidrus ir lakoniškas.

„Pirmaprade šviesa“ („Urlicht“) altui ir orkestrui iš dainų ciklo „Stebuklingas berniuko ragas“ („Des Knaben Wunderhorn“) šiandien galbūt labiausiai tapatinama su Mahlerio Antrąja, „Prisikėlimo“, simfonija (1894) kaip jos ketvirtoji dalis. Tačiau iš pradžių ši daina 1892 m. kompozitoriaus buvo sukurta balsui ir fortepijonui, o po metų orkestruota ir įtraukta į 12 dainų rinkinį „Stebuklingasis berniuko ragas“ (publikuotą 1899 m.). Tekstas – iš poetų romantikų Joachimo von Arnimo ir Clemenso Brentano 1805–1808 m. sudaryto to paties pavadinimo vokiečių liaudies dainų rinkinio.

1893 m. Mahleris dainą „Pirmaprade šviesa“ perdirbo balsui ir orkestrui, šios versijos kūrinių rankraštyje datuojamas tų metų liepos 19-ąja, nurodydamas ir sukūrimo vietą – Šteinbachas. Tai nedidelė vietovė Alpėse, prie Aterio ežero, kur Mahleris leido vasaras ir kūrė. (Beje, antrosios versijos rankraštis, kaip Stefano Zweigo sukauptos kolekcijos dalis, šiandien saugomas Britų bibliotekoje.) Ši data atitinka laikotarpį, kai Mahleris kūrė pirmąsias tris savo Antrosios simfonijos dalis. Ketvirtąją jos dalimi „Pirmaprade šviesa“, dar labiau išplėtus orkestruotę, tapo tarp 1893-ųjų vasaros ir 1894 m. pabaigos. Tai buvo pirmas kartas Mahlerio kūryboje, kai į simfonijos audinį jis įtraukė žmogaus balsą, vėliau tapusį svarbiausiu pagrindinės minties perteikėju kai kuriose kitose jo simfonijose. Įdomu, kad dar viena „Stebuklingojo berniuko rago“ rinkinio daina „Trys angelai giedoję“ („Es sungen drei Engel“) netrukus kompozitoriaus buvo įtraukta į jo Trečiąją simfoniją (1896), tad po 1901-ųjų Mahleris tiek šią dainą, tiek „Pirmaprade šviesą“ išėmė iš „Stebuklingojo berniuko rago“ sąrašo, pakeisdamas jas kitomis dviem.

„Pirmaprade šviesa“ sukurta nesudėtinga trijų dalių forma, ją pradeda devizas su pirmąja eilėraščio eilute „O Röschen rot“. Daina skamba kaip iškilmingas ir sykiu paprastas choralas.

Koncertą orkestrui Sz. 116 / BB 123 BÉLA BARTÓKAS sukūrė paskutiniaisiais gyvenimo metais. 1940-aisiais, bėgdamas nuo Europą šluojančio karo ir nacių režimo, Bartókas emigravo į Ameriką ir kurį laiką dirbo Kolumbijos universitete – katalogavo Rytų Europos folkloro įrašus. Kompozitorius išgyveno emigranto depresiją – jis nebuvo patenkintas savo darbu, amerikiečiai per mažai domėjosi jo muzika; pasireiškė ir leukemijos simptomai. 1943 m. pavasarį Bartóko savijauta itin pablogėjo: liga neleido koncertuoti kaip pianistui, sutartis universitete baigėsi, kūryba visiškai netraukė. Netikėtai 1943-ųjų gegužės mėnesį Njujorko ligoninėje jį aplankė dirigentas Sergejus Koussevitzkis ir pasiūlė už 1000 dolerių parašyti kūrinių Bostono simfoniniam orkestrui. Šią idėją dirigentui pasufleravo seni Bartóko draugai – smuikininkas Josephas Szigeti ir dirigentas Fritz as Reineris.

Kompozitoriaus galvoje gimė begalė idėjų ir per labai trumpą laiką, 1943 m. rugpjūčio 18–spalio 8 d., gydymasis Njujorko sanatorijoje, jis sukūrė penkių dalių kompoziciją. Dirigentas Koussevitzkis po premjeros kalbėjo, kad sukurtas „geriausias per paskutinius 25 metus kūriny orkestrui“. Bartókas kūrinių programoje rašė: „Tai nuoseklus perėjimas nuo rūsčios muzikos pirmoje dalyje ir niūrios mirties dainos trečiojoje iki gyvenimo apoteozės finale.“

Koncerte norėta išryškinti kiekvieną svarbiausią orkestro instrumentą kaip solistą, derinti juos grupėmis, siekta, kad orkestras atsiskleistų visomis tembrų spalvomis. Kūriny giminingas instrumentinio koncerto žanrui, orkestro partijos pasižymi virtuozizmu. Struktūros požiūriu Koncertas panašus ir į monumentalią simfoniją. Jis tapo bene svarbiausiu iš paskutinių Bartóko opusų greta Trečiojo koncerto fortepijonui ir nebaigto Koncerto smuikui.

Programos tekstą parengė redaktorė Beata Baublinskienė

Koncerto generalinis rėmėjas:

BOSCA

BE ALKOHOLIO

CONCERTS

Sunday 3 June, 19.00
Lithuanian National Philharmonic Hall

OPENING OF THE FESTIVAL. TWO GENIUSES IN ITALY

Soloist **VIVICA GENAUX** (coloratura mezzo-soprano, USA)

LES ACCENTS Baroque Ensemble (France)

Artistic director and soloist **THIBAUT NOALLY** (violin, France)

PROGRAMME

I

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL (1685–1759)

Overture to the opera *Agrippina*

Aria *Siete assai superbe, o stelle* from the opera *Rodrigo*

ALESSANDRO SCARLATTI (1660–1725)

Aria *Son qual nave in mezzo all'onde* from the opera *Marco Attilio Regolo*

Aria *A questo nuovo affanno* from the opera *L'Eraclea*

Aria *Esci omai* from the opera *Mitridate Eupatore*

Sonata in F major, IAS 317

Aria *Del gran Carlo* from the serenata *Partenope, Teti, Nettuno, Proteo e Glauco*

Aria *Stelle, se il vostro lume* from the opera *Mitridate Eupatore*

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

Aria *Pugneran con noi le stelle* from the opera *Rodrigo*

II

ALESSANDRO SCARLATTI

Sinfonia from the opera *Flavio Cuniberto*

Aria *Cara tomba* from the opera *Mitridate Eupatore*

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

Aria *Non ho cor che per amarti* from the opera *Agrippina*

Aria *Lascia la spina* from the oratorio *Trionfo del Tempo e del Disinganno*

Concerto for violin and strings in B flat major, HWV 288

Andante

Adagio

Allegro

Aria *Un pensiero nemico di pace* from the oratorio *Trionfo del Tempo e del Disinganno*

Aria *Verso già l'alma col sangue* from the cantata *Aci, Galatea e Polifemo*

ALESSANDRO SCARLATTI

Aria *All'armi, all'armi e d'Eolo indegno il gran sassoso Regno* from the serenata *Partenope, Teti, Nettuno, Proteo e Glauco*

Soloist VIVICA GENAUX (coloratura mezzo-soprano)

LES ACCENTS Baroque Ensemble. Artistic director and soloist THIBAUT NOALLY (violin)

Born in Alaska, the coloratura mezzo-soprano **VIVICA GENAUX** has recently been focusing on Baroque music. She began her professional career specialising in portrayals of Rossini's heroines. The title role in Händel's *Armínio* was her first Baroque role. For over 20 years, Genaux has appeared in operas and oratorios by Händel, Vivaldi, Hasse, Scarlatti, Gluck, Donizetti, Meyerbeer, and other composers. Her concert tours have taken her around North America, and to Europe, Israel, Australia and South America. When the former Alaskan is asked where she now lives, she mentions Italy, and adds with a smile that she lives out of her suitcase!

Genaux has sung in major theatres, concert halls and festivals of the world, such as the Metropolitan Opera and the Carnegie Hall in New York, Wiener Staatsoper and Konzerthaus, the Grand Théâtre de Genève, the Théâtre des Champs-Élysées in Paris, Deutsche Staatsoper Berlin, the Los Angeles Opera and Shanghai Grand Theatre. The soloist has won a number of awards, and is the subject of a documentary.

The French Baroque ensemble **LES ACCENTS** was formed at the Beaune International Baroque Opera Festival in 2014. It performs 17th and 18th-century vocal and instrumental music, and revives the work of Antonio Caldara, Nicolo Porpora, Alessandro Scarlatti, Giovanni Bononcini and Alessandro Stradella, as well as motets and Church cantatas by various other composers. In addition, the orchestra also specialises in the Baroque violin repertoire.

Les Accents has collaborated with illustrious vocalists such as Philippe Jaroussky, Vivica Genaux, Sonya Yoncheva, Léa Desandre, Gaëlle Arquez, Ana Quintans and Blandine Staskiewicz. Two years ago, the ensemble's debut CD *Venezia 1700* received the 'Chocs de l'année' prize from *Classica* music magazine. In 2017, it delved into the work of Alessandro Scarlatti, reviving and performing his masterpiece opera *Il Mitridate Eupatore*, and investigating his oratorios.

The ensemble's music director, the violinist **THIBAUT NOALLY**, also collaborates with various other orchestras: Ensemble Baroque of Limoges, Concerto Köln, Matheus Ensemble and Les Musiciens of the Louvre Grenoble. He has performed as a soloist in Paris, Tokyo, Madrid, Vienna, Shanghai and Hong Kong.

Tuesday 5 June, 19.00
Lithuanian National Philharmonic Hall

MUSICAL FRATERNITY

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Soloists:

SERGEJ KRYLOV (violin, Italy)

LUCAS and **ARTHUR JUSSEN** (piano duo, Netherlands)

Conductor **MODESTAS PITRĖNAS**

PROGRAMME

I

ARVO PÄRT (b. 1935)

Fratres for violin, string orchestra and percussion

ALGIRDAS MARTINAITIS (b. 1950)

Concerto for violin *The Three Mart Comedy Seasons*

Mart Comedy

Ballet Comedy

La Caccia Comedy Seasons

Soloist **SERGEJ KRYLOV** (violin)

II

JOSEPH HAYDN (1732–1809)

Symphony No 59 in A major, Hob. I:59 (*Fire*)

Presto

Andante o più tosto Allegretto

Menuetto. Trio

Allegro assai

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Concerto for two pianos and orchestra No 10 in E flat major, KV 365/316a

Allegro

Andante

Rondo. Allegro

Soloists: **LUCAS** and **ARTHUR JUSSEN** (piano duo)

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Conductor **MODESTAS PITRĖNAS**

The **LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA** presents the Dutch pianists **LUCAS** and **ARTHUR JUSSEN**, known both as soloists and as a piano duo. Coming from a musical family, at ten and 13 years old, Lucas and Arthur appeared with the Netherlands Radio Chamber Philharmonic under Jaap van Zweden. The brothers studied under Jan Wijn, Maria João Pires and Ton Hartsuiker. Today, at the age of 21 and 25, they have performed with all Dutch orchestras, the London Chamber Orchestra and the Hong Kong Philharmonic Orchestra, as well as Dallas, Dusseldorf and Shanghai symphony orchestras. They have toured in Europe, Japan, China, South Korea and Mexico. The brothers have an exclusive contract with Deutsche Grammophon Gesellschaft. The pianists will play for the Vilnius Festival audience Mozart's Concerto for two pianos and orchestra No 10 in E flat major, which the composer wrote to play with his sister Nannerl.

The violinist **SERGEJ KRYLOV**, the artistic director of the Lithuanian Chamber Orchestra, will play works by Arvo Pärt and Algirdas Martinaitis. A winner of the first prize in the Stradivari Competition in Cremona and the prestigious International Fritz Kreisler Violin Competition in Vienna, Krylov regularly appears in the concert halls of the philharmonic societies in Berlin and Munich, the Musikverein and Konzerthaus in Vienna, Teatro La Fenice in Venice, Teatro alla Scala in Milan, the Suntory Hall in Tokyo and the Teatro Colón in Buenos Aires. He collaborates with the Vienna, St Petersburg, NHK Tokyo, Czech and Hamburg philharmonic orchestras, Milan's Giuseppe Verdi, Parma's Filharmonica Toscanini and the English Chamber Orchestra, Salzburg's Camerata Academica, and other orchestras.

Tonight, the podium will be graced by the artistic director of the Lithuanian National Symphony Orchestra **MODESTAS PITRĖNAS**, a recipient of the Lithuanian National Prize and the Baltic Assembly Prize. The maestro has conducted various orchestras in many European countries, the USA and China. He has recently conducted in theatres in Lithuania and Latvia, the Grand Theatre National Opera in Warsaw, Deutsche Oper am Rhein in Dusseldorf, the national opera theatres in Cologne and Helsinki, and the Bolshoi Theatre in Moscow. He has conducted more than 30 different operas at the Theater St Gallen in Switzerland, where he will take up the position of principal conductor in August 2018.

Thursday 7 June, 19.00
Lithuanian National Philharmonic Hall

BOTH SIDES OF THE OCEAN
CHAMBER MUSIC OF THE LITHUANIAN DIASPORA

GABRIELIUS ALEKNA (piano)
ONUTĖ GRAŽINYTĖ (piano)
JUSTINA AUŠKELYTĖ (violin)
DOVILĖ KAZONAITĖ (soprano)
MODESTAS SEDLEVIČIUS (baritone)

VILNIUS STRING QUARTET

DALIA KUZNECOVAITĖ (first violin)
ARTŪRAS ŠILALĖ (second violin)
GIRDUTIS JAKAITIS (viola)
AUGUSTINAS VASILIAUSKAS (cello)

CHRISTOPHER WOODWIND QUINTET

GIEDRIUS GELGOTAS (flute)
UGNIUS DIČIŪNAS (oboe)
ANDRIUS ŽIŪRA (clarinet)
ANDRIUS DIRMAUSKAS (French horn)
ANDRIUS PUPLAUSKIS (bassoon)

Partner of the concert: the LNOBT Support Foundation *Orfėjo lyra*

PROGRAMME

I

VLADAS JAKUBĖNAS (1904–1976)
Flowers from the Hay (lyrics by Kazys Binkis) for voice and piano (1924)
Performers: DOVILĖ KAZONAITĖ (soprano), ONUTĖ GRAŽINYTĖ (piano)

Melody-legend for violin and piano (1930–1931)
Performers: JUSTINA AUŠKELYTĖ (violin), GABRIELIUS ALEKNA (piano)

KAZIMIERAS VIKTORAS BANAITIS (1896–1963)
Apple Tree Blossoms (lyrics by Kazys Binkis) for voice and piano
Performers: DOVILĖ KAZONAITĖ (soprano), ONUTĖ GRAŽINYTĖ (piano)

Reminiscence (lyrics by Kleopas Jurgelionis) for voice and piano (1944)
Performers: MODESTAS SEDLEVIČIUS (baritone), GABRIELIUS ALEKNA (piano)

JULIUS GAIDELIS (1909–1983)
Without the Motherland for violin and piano (1946)
Performers: JUSTINA AUŠKELYTĖ (violin), GABRIELIUS ALEKNA (piano)

Woodwind quintet (1956)
Adagio (molto lento) – Allegro moderato – Lento assai – Allegro rigoroso
Performer: CHRISTOPHER WOODWIND QUINTET

II

VYTAUTAS BACEVIČIUS (1905–1970)
Poème No 4, Op. 10 (1929)
Dance Fantastic, Op. 55 (1954)
Performer: GABRIELIUS ALEKNA (piano)

JERONIMAS KAČINSKAS (1907–2005)
String quartet No 3 (1993)
Andante quasi adagio
Intermezzo
Finale (Fantazija)
Performer: VILNIUS STRING QUARTET

Three Songs (Lithuanian folk text) for voice and piano (1989):
Oi, Dievuliau mano (Oh, My Lord), *Skrida bitela* (The Bee was Flying), *Aš turėjau broliužėlį* (I Had a Brother)
Performers: MODESTAS SEDLEVIČIUS (baritone), GABRIELIUS ALEKNA (piano)

VYTAUTAS BACEVIČIUS (1905–1970)
Septième mot, Op. 73, for two pianos (1966)
Allegro moderato
Larghetto misterioso
Allegro con fuoco
Performers: GABRIELIUS ALEKNA (piano), ONUTĖ GRAŽINYTĖ (piano)

Concert devised by Gabrielius Alekna and Linas Paulauskis

The work of **Lithuanian composers** who by turns of fate found themselves on the other side of the Atlantic is a significant and valuable part of our cultural and historical heritage. Returning very slowly to the Lithuanian cultural realm, which was torn apart by historic collisions, it is still a rare guest on concert stages today. Lithuanian emigration to the other side of the ocean, in particular to the USA, dates from the 19th century; however, the most painful mark on the national culture was made by the wave of emigration in the aftermath of the pact between the Soviet Union and Germany, and the Second World War. According to historians, more than 60,000 residents of Lithuania decided to flee to the West in fear of possible repressions. Among them were a great number of cultural figures and members of the intelligentsia. In addition to singers, orchestral musicians and music teachers, there were many composers, including **Kazimieras Viktoras Banaitis**, **Julius Gaidelis**, **Vladas Jakubėnas**, **Jeronimas Kačinskas** and **Giedra Nasvytytė-Gudauskienė**. **Vytautas Bacevičius** was one of the foremost Lithuanian personalities of the interwar period, a composer, pianist and publicist, who was instrumental in promulgating contemporary music. He helped to initiate Lithuania's membership of the International Society for Contemporary Music (ISCM) in 1936, the only member from the Baltic States. In the summer of 1939, Bacevičius went on a concert tour of Argentina. He did not return to Lithuania, which was occupied by the Soviet Union, when the Second World War broke out, and became an émigré. He settled in the USA in 1940.

According to the musicologist Danutė Petrauskaitė, even though some musicologists and performers in the late Soviet period showed an interest in the output of émigrés, their music was seldom performed in Lithuania. With the Sugrįžimai festival, dedicated to the music of the diaspora and launched at the beginning of the Sąjūdis (Reform) movement, forgotten music started reappearing on concert stages in Lithuania, and articles, research works and monographs on diaspora composers were published.

The pianist **GABRIELIUS ALEKNA** champions Lithuanian émigré music. A graduate of the Juilliard School in New York, he is considered to be a true expert in émigré composers, in particular Vytautas Bacevičius. His PhD dissertation on unprinted piano works by Bacevičius won the Richard F. French Prize as the Juilliard School's best dissertation of the year, and was accompanied by the publication of his two-volume compilation of previously unprinted works by the composer by the Lithuanian Music Information Centre. His commitment to promoting the work of Bacevičius' music resulted in recording CDs (Naxos, Toccata Classics), as well as five collaborations with the Grammy Award producer Judith Sherman and the five-time Grammy-nominated pianist Ursula Oppens. At his initiative, on several occasions the Grammy-nominated conductor and composer Christopher Lyndon-Gee (Australia, Italy) joined the project focusing on the publication of Bacevičius' music. Under Christopher Lyndon-Gee's baton Alekna and the Lithuanian National Symphony Orchestra recorded the Third and the Fourth piano concertos.

For this concert of chamber music by the Lithuanian diaspora, Alekna has gathered together some outstanding performers: the violinist **JUSTINA AUŠKELYTĖ**, a second prize winner at the Third Jascha Heifetz Competition for Violinists, a Master of Music from the Juilliard School in New York, and a debutante at the Musikverein in Vienna; the baritone **MODESTAS SEDLEVIČIUS**, a second prize winner at the Virgilijus Noreika Competition, and a scholarship student at La Scala Theatre Academy in Milan; the soprano **DOVILĖ KAZONAITĖ**, a rising star in opera in 2017; the pianist **ONUTĖ GRAŽINYTĖ**, a student at Hanover University of Music, Drama and Media, and a scholarship holder from the Musik Braucht Freunde and Lord Yehudi Menuhin's Live Music Now foundations; the **VILNIUS STRING QUARTET**, an advocate of Lithuanian music, recipient of the Lithuanian National Prize and the Baltic Assembly Prize; and the **CHRISTOPHER WOODWIND QUINTET**, made up of leading Lithuanian musicians.

Radijo laida

RYTO ALLEGRO

Šiokiadieniais 08.10 val.

Naujausia kultūros informacija,
pokalbiai su išskirtinėmis asmenybėmis,
diskusijos aktualiais kultūrinio gyvenimo klausimais.

„Ryto allegro“ viktorina puiki galimybė laimėti
naują knygą, muzikos albumą ar bilietus į spektaklį,
koncertą.

Bendraukime:

www.facebook.com/Ryto-allegro
allegro@lrt.lt

Saturday 9 June, 19.00
Lithuanian National Philharmonic Hall

CENTENARY RECITAL

VIOLETA URMANA

(mezzo-soprano)

GAIVA BANDZINAITĖ

(piano)

PROGRAMME

I

FRANZ SCHUBERT (1797–1828)

Songs:

Im Walde (lyrics by F. Schlegel, 1820), D. 708

Die Gebüsche (lyrics by F. Schlegel, 1819), D. 646

Der Blumen Schmerz (lyrics by J.G. von Majláth, 1821), D. 731

Erlafsee (lyrics by J. Mayrhofer, 1817), D. 586

Beim Winde (lyrics by J. Mayrhofer, 1819), D. 669

Die Sternennächte (lyrics by J. Mayrhofer, 1819), D. 670

Abendbilder (lyrics by J.P. Silbert, 1819), D. 650

Der Zwerg (lyrics by M. von Collin, 1823), D. 771

Die Allmacht (lyrics by J.L. Pyrker, 1825), D. 852

II

RICHARD STRAUSS (1864–1949)

Songs:

Lob des Leidens (lyrics by A.F. von Schack, 1886), Op. 15 No 3

Schön sind, doch kalt die Himmelssterne (lyrics by A.F. von Schack, 1888), Op. 19 No 3

Befreit (lyrics by R. Dehmel, 1897–1898), Op. 39 No 4

Mit deinen blauen Augen (lyrics by H. Heine, 1903–1906), Op. 56 No 4

Winternacht (lyrics by A.F. von Schack, 1886), Op. 15 No 2

Wer hat's gethan? (lyrics by H. von Gilm, 1885), TrV 142

Aus den Liedern der Trauer (lyrics by A.F. von Schack, 1886), Op. 15 No 4

Winterweihe (lyrics by K. Henckell, 1900), Op. 48 No 4

Ein Obdach gegen Sturm und Regen (lyrics by F. Rückert, 1900), Op. 46 No 1

Freundliche Vision (lyrics by O.J. Bierbaum, 1900), Op. 48 No 1

Schlechtes Wetter (lyrics by H. Heine, 1918), Op. 69 No 5

Wie sollten wir geheim sie halten (lyrics by A.F. von Schack, 1888), Op. 19 No 4

VIOLETA URMANA, the foremost Lithuanian on the world opera scene, one of today's leading singers, who has earned worldwide recognition both as a soprano and a mezzo-soprano, a Unesco Artist for Peace, is bringing to Lithuania a recital of songs by Schubert and R. Strauss. The opera prima donna receives invitations from all the world's leading opera theatres, in New York, Madrid, Chicago, Barcelona, Milan, Beijing, Vienna, Munich, Hamburg, Paris, Berlin, London, San Francisco, Florence, Naples, Los Angeles, and others. She appears in the best concert halls of Europe, the USA and Japan, performing works by Bach, Mahler, Schönberg, Berg, Brahms, Beethoven, Rossini, Berlioz and Stravinsky, and other composers. However, her soirees of chamber music, in particular her Lied recitals, are always exceptional events, drawing special attention from critics and connoisseurs of music.

Tonight, the singer will share the stage with the pianist **GAIVA BANDZINAITĖ**, formerly the longstanding accompanist of the singer Beatričė Grincevičiūtė. Born in Nida, a graduate of the M.K. Čiurlionis School of Arts and the Lithuanian Academy of Music and Theatre, she received her schooling in Lieds in Graz and Salzburg. Today a resident of Salzburg, she has played in the Vocal Department of the University of Music and Dramatic Arts Mozarteum and been a guest professor at the Vytautas Magnus University Music Academy for several decades. Bandzinaite has accompanied singing and interpretation master-classes given by E.Schwarzkopf, C.Ludwig, B.Fassbaender, T.Hampson, R.Holl, H.Deutsch, L.Šukytė and K.Widmer, to name but a few, and performed with the singers Sir Willard White and Inge Borkh.

This Vilnius Festival concert offers a subtle meeting with **German Lied**. Sliding under the veil of the dawning Romantic era, this evening's concert features songs by Schubert, the ballad element of which ushers the listener to the lofty and thespian peak of vocal art of R. Strauss.

Monday 11 June, 19.00
Lithuanian National Philharmonic Hall

FROM HIGH TOWERS

Soloist **MŪZA RUBACKYTĖ** (piano; Lithuania, France, Switzerland)

METTIS String Quartet
KOSTAS TUMOSA (first violin)
BERNARDAS PETRAUSKAS (second violin)
KAROLIS RUDOKAS (viola)
ROKAS VAITKEVIČIUS (cello)

With the participation of **DONATAS BAGURSKAS** (double bass)

PROGRAMME

I

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS (1875–1911)

String quartet in C minor (VL 83)

Allegro moderato

Andante

Menuetto. Grazioso

LOUIS VIERNE (1870–1937)

Quintet for piano and strings in C minor moll, Op. 42

Poco lento. Moderato

Larghetto sostenuto

Maestoso. Allegro molto risoluto

MŪZA RUBACKYTĖ (piano)

METTIS String Quartet

II

JOSEPH HAYDN (1732–1809)

String quartet No 53 in D major, Op. 64, No 5, Hob. III:63 (*The Lark*)

Allegro moderato

Adagio

Minuet. Allegretto. Trio

Finale. Vivace

FERENC LISZT (1811–1886)

Malédiction for piano and strings, S.121 / R. 452

Soloist MŪZA RUBACKYTĖ (piano)

DONATAS BAGURSKAS (double bass)

METTIS String Quartet

The pianist **MŪZA RUBACKYTĖ** teams up with Mettis String Quartet, one of the most sought-after younger participants on the Lithuanian musical scene.

A recipient of the Lithuanian National Prize and the 3rd Class Order of Lithuanian Grand Duke Gediminas, Mūza Rubackytė is an internationally acclaimed pianist. She performs around the world, and gives recitals in the most famous concert halls. She is founder and artistic director of the Vilnius Piano Festival and a professor at the Lithuanian Academy of Music and Theatre, and gives master-classes across the globe. Each one of her concerts offers a singular opportunity to look into her universe, filled with rich experience of art and life. She seems to take us by the hand and lead us into unknown realms, imbuing well-known compositions with unique meanings.

Formed in 2011, **METTIS** String Quartet consists of four winners of numerous competitions, who regularly appear as soloists, chamber musicians and members of orchestras, as well as taking part in various music projects. Mettis String Quartet has been a member of the European Chamber Music Academy (ECMA) since 2014. The Lithuanian National Philharmonic Society released the quartet's CD *Intromusica* in 2015. The ensemble appeared at the prestigious Wigmore Hall in London in 2016, and won second prize at the 8th Bordeaux International String Quartet Competition, where it also was awarded a special prize. The same year, Mettis won the 9th Vittorio Rimbotti International Competition in Fiesole (Italy). The autumn of 2017 saw the quartet give eight concerts in China, while at the beginning of 2018, Mettis appeared at the Laeiszhalle in Hamburg and Konzerthaus in Berlin.

The double bassist **DONATAS BAGURSKAS** is a soloist and a chamber music player. He collaborates with various Lithuanian ensembles and performers, including the Čiurlionis Quartet and Chordos String Quartet. He is a member of the Lithuanian Chamber Orchestra and the 4 Tango Ensemble, plays in early music projects with the Baltic States Baroque Orchestra, and takes part with the Jauna Muzika Vilnius Municipality Choir. As a soloist, Bagurskas has appeared with the Lithuanian National Symphony Orchestra, the Lithuanian Chamber Orchestra, the St Christopher Chamber Orchestra, the Vilnius Festival Orchestra, and many others.

Thursday 14 June, 19.00
Lithuanian National Philharmonic Hall

SONGS OF SUNSET AND DAWN

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Artistic director and principal conductor Modestas Pitrenas

Soloists:

ANDRIUS ŽLABYS (piano)
LINA DAMBRAUSKAITĖ (soprano)
JUSTINA GRINGYTĖ (mezzo-soprano)
TOMAS PAVILIONIS (tenor)
NERIJUS MASEVIČIUS (bass-baritone)

JAUNA MUZIKA Vilnius Municipality Choir
Artistic director and conductor Vaclovas Augustinas

Conductor **GIEDRĖ ŠLEKYTĖ**

PROGRAMME

I

RAMINTA ŠERKŠNYTĖ (b. 1975)

Songs of Sunset and Dawn, a cantata-oratorio for soprano, mezzo-soprano, tenor, bass, choir and symphony orchestra; texts by Rabindranath Tagore (2007)

Day. Evening

Night

Morning. Eternal morning

Soloists:

LINA DAMBRAUSKAITĖ (soprano)
JUSTINA GRINGYTĖ (mezzo-soprano)
TOMAS PAVILIONIS (tenor)
NERIJUS MASEVIČIUS (bass-baritone)
JAUNA MUZIKA Vilnius Municipality Choir

II

ESA-PEKKA SALONEN (b. 1958)

Concerto for piano and orchestra (2007)

Part I

Part II

Part III

Soloist ANDRIUS ŽLABYS (piano)

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA
Conductor GIEDRĖ ŠLEKYTĖ

"The Baltic countries continue to astonish us!" admits the foreign press when introducing **GIEDRĖ ŠLEKYTĖ**, a Lithuanian conductor of the younger generation, who served as the first Kapellmeister of the Stadttheater Klagenfurt Orchestra in 2016–2017. Music critics admire her 'precision and youthful elegance', as well as her 'dreaminess and tenderly pulsating energy'.

This year, Šlekytė makes her Vilnius Festival debut, bringing an outstanding assembly of Lithuanian musicians from abroad, residents of the USA, Great Britain and Austria: the pianist **ANDRIUS ŽLABYS**, the singers **LINA DAMBRAUSKAITĖ** (soprano) and **JUSTINA GRINGYTĖ** (mezzo-soprano), and the Lithuanian-based **TOMAS PAVILIONIS** (tenor) and **NERIJUS MASEVIČIUS** (bass-baritone).

The concert features **Raminta Šerkšnytė's** oratorio *Songs of Sunset and Dawn* (commissioned by the Vilnius Festival 2007), the performing forces of which will involve Jauna Muzika Vilnius Municipality Choir (artistic director Vaclovas Augustinas). Moreover, tonight's audience will discover a new facet of the work of the world-famous Finnish conductor **Esa-Pekka Salonen**. Tonight, he will be presented as the composer of his three-movement Concerto for piano and orchestra written in 2007.

Sunday 17 June, 21.00
Church of St Casimir

SACRAL TIME WITH GRACES & VOICES

GRACES & VOICES Ensemble

ADRIJA ČEPAITĖ (founder and director, Lithuania)
ANTANINA KALECHYTS (founder and director, Austria)
DIANA ASTRASKIENĖ (Lithuania)
ALIONA KALECHYTS-PIATROUSKAYA (Austria)
ROBERTA DAUGĖLAITĖ (Lithuania)
VITA ANDZIULĖ (Lithuania)
SONJA SCHADLER (Austria)
PEIXIN LEE (Singapore)
LAINE TABORA (Latvia)
MARINA BIALIAUSKAYA (Belarus)

PROGRAMME

Take your Holy Time

Introitus. Exclamaverunt ad te Domine

Kyrie XI. Orbis factor

Graduale. Benedicam Dominum

Lectio in organis. Ecclesiastes 3,1–9, 15

Responsorium. Adaperiat Dominus

Offertorium. In te speravi

WOLFRAM WAGNER. *In praeteritis*

Offertorium. Deus, Deus meus

Communio. Qui meditabitur

PETROS MORAITIS. *Kairos*

Antiphona ad Benedictus. Cum appropinquaret

VYTAUTAS MIŠKINIS. *When I consider*

Communio. Gustate et videte.

Hymnus. Iam lucis

Take your Holy Time features Gregorian chant and contemporary sacred polyphonic compositions. The audience will hear world premières: the Austrian composer Wolfram Wagner's *In praeteritis* and the Lithuanian composer Vytautas Miškinis' *When I consider*. Both works were dedicated to the ensemble. The concert is designed as a continuous flow of sacred music, conveying many messages. This sacred realm enthralled the listener, and invites us to experience the meaning of his or her existence in time.

The unique international ensemble **GRACES & VOICES** stands out with its distinctive repertoire, alluding to the harmony of internal and external beauty, sanctity, spiritual wholeness and serenity. The ensemble is made up of ten female musicians, from various countries (Austria, Belarus, Latvia, Lithuania, Singapore), who are proficient in Gregorian chant, Church music, organ, choral and symphonic conducting, piano, Baroque violin, etc. Their professional diversity converges beautifully into an enchanting sound and outstanding musicality. Regardless of whether they choose Gregorian chant or contemporary polyphonic music, they mesmerise audiences with their skill, flexibility and improvisational freedom.

Founded in 2011 by **ADRIJA ČEPAITĖ** and **ANTANINA KALECHYTS**, the female ensemble *Graces & Voices* has achieved fame in many European countries. Their debut CD *Mysterium Crucis* (2012) was rated by *Pizzicato* magazine as the best recording of the year in the early music category. It was also nominated by the International Classical Music Awards (2013). Furthermore, *BBC Music Magazine* gave four stars to their *Historia Sancti Olavi* released in 2016.

Tuesday 19 June, 19.00
Lithuanian National Opera and Ballet Theatre

THE VIENNA PHILHARMONIC ORCHESTRA SALUTES LITHUANIA

Soloist
ELĪNA GARANČA (mezzo-soprano, Latvia)

VIENNA PHILHARMONIC ORCHESTRA (WIENER PHILHARMONIKER, Austria)

Conductor
RAFAEL PAYARE (Venezuela)

PROGRAMME

I

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)
Leonore Overture No 3, Op. 72

GUSTAV MAHLER (1860–1911)
Rückert-Lieder (Songs after Rückert):
Ich bin der Welt abhanden gekommen (I am lost to the world)
Ich atmet' einen linden Duft (I breathed a gentle fragrance)
Liebst du um Schönheit (If you love for beauty)
Blicke mir nicht in die Lieder (Do not look at my songs)
Um Mitternacht (At midnight)

Urlicht (Primal Light) from the song cycle *Des Knaben Wunderhorn* (The Boy's Magic Horn)

Soloist ELĪNA GARANČA (mezzo-soprano)

II

BÉLA BARTÓK (1881–1945)
Concerto for orchestra, Sz. 116, BB 123
Introduzione (Andante non troppo – Allegro vivace)
Gioco delle coppie (Scherzo. Allegretto scherzando)
Elegia (Andante non troppo)
Intermezzo interrotto (Allegretto)
Finale (Pesante. Presto)

VIENNA PHILHARMONIC ORCHESTRA (WIENER PHILHARMONIKER)
Conductor RAFAEL PAYARE

The Exclusive Partner of the Vienna Philharmonic Orchestra

The opera megastar, and one of Europe's most enchanting mezzo-sopranos, Elina Garanča, and the Vienna Philharmonic Orchestra, one of the world's five best orchestras, under the baton of Rafael Payare, a conductor of the younger generation, present Vilnius with a sophisticated concert of 19th and 20th-century music.

The Latvian mezzo-soprano **ELĪNA GARANČA** has conquered major stages with her special voice and extraordinary intelligence. Last summer, she made an unforgettable impression on Lithuanian audiences at the Vilnius Festival. This time, Elina Garanča and the Vienna Philharmonic Orchestra will open the musical heart of *fin de siècle* Vienna with Mahler's vocal cycle *Rückert-Lieder* (1901–1904), and the exquisite song *Urlicht* (Primal Light, 1893), which Mahler used for the penultimate movement of his Symphony No 2.

The **VIENNA PHILHARMONIC ORCHESTRA** (Wiener Philharmoniker) will make its first appearance in Lithuania. It is one of the oldest and best-known symphony orchestras in the world. Established in 1842, the Vienna Philharmonic Orchestra is considered to be an inseparable part of the European Classical music tradition. Its annals list the names of the most celebrated conductors and premières that are fixtures in the golden treasury of the Classical repertoire today. Thanks to modern technology, millions of television viewers and radio listeners became acquainted with the name and the unique sound (the *Wiener Klangstil*) of the orchestra. Vienna's Musikverein, the orchestra's home, holds an annual New Year concert that is broadcast to more than 70 countries.

The Vienna Philharmonic Orchestra has enjoyed accolades from musical geniuses of the past. The whimsical Wagner saw it as 'the most illustrious in the world', Brahms admitted to being an admirer, and was happy to entrust it with the premières of his symphonies, while Richard Strauss said bluntly: 'No commendation can do justice to the Vienna Philharmonic Orchestra.'

Moreover, the orchestra's uniqueness extends to the fact that, officially part of the Vienna State Opera, it has never had an artistic director. The orchestra is responsible for selecting, inviting and engaging conductors. The Vienna Philharmonic Orchestra has collaborated with legendary conductors such as Hans Richter, Felix Weingartner and Gustav Mahler (in the 19th century), the 20th-century luminaries Wilhelm Furtwängler, Herbert von Karajan, Leonard Bernstein, Georg Solti, Bernard Haitink and Pierre Boulez, and many other celebrated masters of the baton.

RAFAEL PAYARE, a Venezuelan conductor of the younger generation, will conduct the Vienna Philharmonic Orchestra in Vilnius. Widely acclaimed in Europe, he is especially lauded for his exceptional musicality and stage presence. Payare made his debut with the orchestra at the Musikverein and the Théâtre des Champs-Élysées in 2015. He also collaborates with the London Symphony Orchestra and the Chicago Symphony Orchestra, and is music director of the Ulster Symphony Orchestra in Belfast. Under his baton, the Vienna Philharmonic Orchestra will perform songs by Mahler, Beethoven's *Leonore Overture No 3* (1806), and Béla Bartók's Concerto for orchestra (1943).

General sponsor of Concert:

INFORMACIJA APIE BILJETUS

Internetu – visą parą, vos per kelias minutes ir be bilieto įsigijimo mokesčio (bankai gali taikyti pervedimo mokesčius).

Lietuvos nacionalinės filharmonijos

kasose (į birželio 3, 5, 7, 9, 11, 14 d. festivalio koncertus).

Birželio 3–14 d. kasos dirba I–VII nuo 10 iki 19 val.

(pietų pertrauka nuo 13.30 iki 14 val.).

Informacija ir bilietų užsakymas:

tel. (8 5) 266 5233, (8 5) 266 5216;

mob. (+370) 698 52087;

el. p. bilietai@filharmonija.lt

Lietuvos nacionalinio operos ir balet

teatro kasose (į birželio 19 d. festivalio koncertą).

Kasos dirba I–V nuo 10 iki 19 val., VI – nuo 10 iki 18.30 val., VII – nuo 10 iki 15 val.

Jei sekmadienį vakare rodomas spektaklis,

kasos dirba iki spektaklio pradžios.

Informacija ir bilietų užsakymas:

tel. (8 5) 262 0727; mob. (+370) 615 51 000,

(+370) 612 46614; el. p. info@opera.lt

NUOLAIDOS:

Nuolaidos taikomos tik Filharmonijos ir Teatro kasose:

- grupėms – 20 proc. nuolaida į koncertą perkant 20 ir daugiau bilietų;
- pateikus „Filharmonijos lankytojo“ kortelę – 10 proc. nuolaida 2 bilietams.

Daugiau informacijos teirautis telefonais:

(8 5) 266 5216, 266 5233, 266 5259.

Internetu: www.vilniusfestival.lt

TICKET PURCHASE:

Via the Internet: around the clock; it takes only a few minutes and there is no transaction fee (bank transaction charges may apply).

In person at the Lithuanian National

Philharmonic Box Office (to the concerts on June 3, 5, 7, 9, 11 and 14).

Opening times on the 3rd–14th of June

Mon–Sun 10.00–19.00 (closed 13.30–14.00)

For information and booking by landline

telephone: (+370 5) 266 5233 or

(+370 5) 266 5216; by mobile (+370) 698 52087;

by e-mail bilietai@filharmonija.lt.

In person at the Lithuanian National Opera

and Ballet Theatre Box Office

(to the concert on June 19).

Opening times: Mon–Fri 10.00–19.00,

Sat 10.00–18.30, Sun 10.00–15.00

The Box Office is open until curtain-up when there is a performance on Sunday evening.

For information and booking by landline

telephone: (+370 5) 262 0727; by mobile (+370)

615 51000 or (+370) 612 46614;

by e-mail info@opera.lt.

DISCOUNTS:

Discounts are available only at the box office of the National Philharmonic Hall and the box office of the National Opera and Ballet Theatre:

- For groups: 20% discount for 20 or more full-price tickets;
- For Philharmonic Membership Card holders: 10% discount for two full-price tickets.

For more information: (+370 5) 266 5259.

www.vilniusfestival.lt

PAPILDOMA INFORMACIJA LANKYTOJAMS:

Jeigu ketinate į renginį važiuoti automobiliu, prašom atvykti bent prieš 20 min., kad rastumėte vietos pasistatyti automobilį.

Po trečio skambučio žiurovai į salę neįleidžiami.

Renginių metu fotografuoti, filmuoti ar daryti garso įrašus be organizatorių žinios draudžiama.

VISITOR INFORMATION:

Due to the limited number of parking spaces, car drivers are recommended to arrive at least 20 minutes prior to the start of a performance.

Latecomers are not admitted to the hall after the third chime.

Unauthorised photographing/filming/recording on the premises is prohibited.

KONCERTŲ VIETOS | CONCERT VENUES:

Lietuvos nacionalinė filharmonija, Aušros Vartų g. 5

Lietuvos nacionalinis operos ir balet

Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčia, Didžioji g. 34

Lithuanian National Philharmonic Society, Aušros Vartų St 5

Lithuanian National Opera and Ballet Theatre, A. Vienuolio St 1

Church of St Casimir, Didžioji St 34

Repertuaras Jūsų mobiliajame telefone | Repertoire on your mobile phone

Rengėjai turi teisę keisti koncertų programas ir jų atlikėjus. Spausdinimo metu informacija teisinga. 2018 05 10

The organisers of the festival reserve the right to change concert programmes and performers.

This information was correct at the time of going to press (10 May 2018).

Leidinio sudarytoja / Compiler
SKIRMANTĖ VALIULYTĖ

Tekstus parengė / Editors
JUSTA ADOMONYTĖ-ŠLEKAITIENĖ
BEATA BAUBLINSKIENĖ
LAIMUTĖ LIGEIKAITĖ
RIMA POVILIONIENĖ

Kalbos redaktorė / Copy-editor
RITA MARKULIENĖ

Vertėja / Translator
SONATA ZUBOVIENĖ

Anglų kalbos redaktorius / English Language Copy-Editor
JOSEPH EVERATT

Dizainerė / Designer
RŪTA VALUJEVIČIENĖ

Nuotraukų autoriai / Photo credits:

SOFIA ALBARIC, MARCO BORGGREVE, (C)BGE, RAMŪNAS DANISEVIČIUS,
THOMAS ERNST, HENRY FAIR, HOLGER HAGE, JONAS KRIVICKAS,
GEDMANTAS KROPIS, DAINIUS LABUTIS, LOIS LAMMERHUBER,
PHILIPPE MATSAS, DMITRIJ MATVEJEV, PAUL MARC MITCHELL,
KĘSTUTIS PLEITA, CHRISTINE SCHNEIDER, OLENA TOKAR

VILNIAUS FESTIVALIS |
www.vilniusfestival.lt

LIETUVOS NACIONALINĖ FILHARMONIJA
www.filharmonija.lt

Aušros Vartų g. 5, LT-01304 Vilnius
Tel. (8 5) 266 5210, faks. (8 5) 266 5266, el. p. info@filharmonija.lt
Bilietai kasų tel.: (8 5) 266 5233, 266 5216, el. p. bilietai@filharmonija.lt

VILNIAUS FESTIVALIAI |
www.vilniusfestivals.lt

Ašmenos g. 8, LT-01135 Vilnius
Tel. / faks. (8 5) 212 7364, el. p. info@vilniusfestivals.lt

GENERALINIS RĖMĖJAS | GENERAL SPONSOR

BE ALKOHOLIO

PROJEKTĄ FINANSUOJA / PROJECT FINANCED BY

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

FESTIVALIO KELIONIŲ ORGANIZATORIUS | FESTIVAL TOUR OPERATOR

VIEŠBUTIS | FESTIVAL HOTEL

DIENRAŠTIS | NEWSPAPER OF THE FESTIVAL

ŽURNALAS | JOURNAL OF THE FESTIVAL

INFORMACINIAI RĖMĖJAI | MEDIA PARTNERS:

RĖMĖJAI | SPONSORS:

FESTIVALIO RENGĖJAI | ORGANISERS OF THE 20TH VILNIUS FESTIVAL:

